Acerca de este libro

Esta es una copia digital de un libro que, durante generaciones, se ha conservado en las estanterías de una biblioteca, hasta que Google ha decidido escanearlo como parte de un proyecto que pretende que sea posible descubrir en línea libros de todo el mundo.

Ha sobrevivido tantos años como para que los derechos de autor hayan expirado y el libro pase a ser de dominio público. El que un libro sea de dominio público significa que nunca ha estado protegido por derechos de autor, o bien que el período legal de estos derechos ya ha expirado. Es posible que una misma obra sea de dominio público en unos países y, sin embargo, no lo sea en otros. Los libros de dominio público son nuestras puertas hacia el pasado, suponen un patrimonio histórico, cultural y de conocimientos que, a menudo, resulta difícil de descubrir.

Todas las anotaciones, marcas y otras señales en los márgenes que estén presentes en el volumen original aparecerán también en este archivo como testimonio del largo viaje que el libro ha recorrido desde el editor hasta la biblioteca y, finalmente, hasta usted.

Normas de uso

Google se enorgullece de poder colaborar con distintas bibliotecas para digitalizar los materiales de dominio público a fin de hacerlos accesibles a todo el mundo. Los libros de dominio público son patrimonio de todos, nosotros somos sus humildes guardianes. No obstante, se trata de un trabajo caro. Por este motivo, y para poder ofrecer este recurso, hemos tomado medidas para evitar que se produzca un abuso por parte de terceros con fines comerciales, y hemos incluido restricciones técnicas sobre las solicitudes automatizadas.

Asimismo, le pedimos que:

+ *Haga un uso exclusivamente no comercial de estos archivos* Hemos diseñado la Búsqueda de libros de Google para el uso de particulares; como tal, le pedimos que utilice estos archivos con fines personales, y no comerciales.
+ *No envíe solicitudes automatizadas* Por favor, no envíe solicitudes automatizadas de ningún tipo al sistema de Google. Si está llevando a cabo una investigación sobre traducción automática, reconocimiento óptico de caracteres u otros campos para los que resulte útil disfrutar de acceso a una gran cantidad de texto, por favor, envíenos un mensaje. Fomentamos el uso de materiales de dominio público con estos propósitos y seguro que podremos ayudarle.
+ *Conserve la atribución* La filigrana de Google que verá en todos los archivos es fundamental para informar a los usuarios sobre este proyecto y ayudarles a encontrar materiales adicionales en la Búsqueda de libros de Google. Por favor, no la elimine.
+ *Manténgase siempre dentro de la legalidad* Sea cual sea el uso que haga de estos materiales, recuerde que es responsable de asegurarse de que todo lo que hace es legal. No dé por sentado que, por el hecho de que una obra se considere de dominio público para los usuarios de los Estados Unidos, lo será también para los usuarios de otros países. La legislación sobre derechos de autor varía de un país a otro, y no podemos facilitar información sobre si está permitido un uso específico de algún libro. Por favor, no suponga que la aparición de un libro en nuestro programa significa que se puede utilizar de igual manera en todo el mundo. La responsabilidad ante la infracción de los derechos de autor puede ser muy grave.

Acerca de la Búsqueda de libros de Google

El objetivo de Google consiste en organizar información procedente de todo el mundo y hacerla accesible y útil de forma universal. El programa de Búsqueda de libros de Google ayuda a los lectores a descubrir los libros de todo el mundo a la vez que ayuda a autores y editores a llegar a nuevas audiencias. Podrá realizar búsquedas en el texto completo de este libro en la web, en la página `http://books.google.com`

Google

Тем, что эта книга дошла до Вас, мы обязаны в первую очередь библиотекарям, которые долгие годы бережно хранили её. Сотрудники Google оцифровали её в рамках проекта, цель которого – сделать книги со всего мира доступными через Интернет.

Эта книга находится в общественном достоянии. В общих чертах, юридически, книга передаётся в общественное достояние, когда истекает срок действия имущественных авторских прав на неё, а также если правообладатель сам передал её в общественное достояние или не заявил на неё авторских прав. Такие книги – это ключ к прошлому, к сокровищам нашей истории и культуры, и к знаниям, которые зачастую нигде больше не найдёшь.

В этой цифровой копии мы оставили без изменений все рукописные пометки, которые были в оригинальном издании. Пускай они будут напоминанием о всех тех руках, через которые прошла эта книга – автора, издателя, библиотекаря и предыдущих читателей – чтобы наконец попасть в Ваши.

Правила пользования
Мы гордимся нашим сотрудничеством с библиотеками, в рамках которого мы оцифровываем книги в общественном достоянии и делаем их доступными для всех. Эти книги принадлежат всему человечеству, а мы – лишь их хранители. Тем не менее, оцифровка книг и поддержка этого проекта стоят немало, и поэтому, чтобы и в дальнейшем предоставлять этот ресурс, мы предприняли некоторые меры, чтобы предотвратить коммерческое использование этих книг. Одна из них – это технические ограничения на автоматические запросы.

Мы также просим Вас:

- **Не использовать файлы в коммерческих целях.** Мы разработали программу Поиска по книгам Google для всех пользователей, поэтому, пожалуйста, используйте эти файлы только в личных, некоммерческих целях.
- **Не отправлять автоматические запросы.** Не отправляйте в систему Google автоматические запросы любого рода. Если Вам требуется доступ к большим объёмам текстов для исследований в области машинного перевода, оптического распознавания текста, или в других похожих целях, свяжитесь с нами. Для этих целей мы настоятельно рекомендуем использовать исключительно материалы в общественном достоянии.
- **Не удалять логотипы и другие атрибуты Google из файлов.** Изображения в каждом файле помечены логотипами Google для того, чтобы рассказать читателям о нашем проекте и помочь им найти дополнительные материалы. Не удаляйте их.
- **Соблюдать законы Вашей и других стран.** В конечном итоге, именно Вы несёте полную ответственность за Ваши действия – поэтому, пожалуйста, убедитесь, что Вы не нарушаете соответствующие законы Вашей или других стран. Имейте в виду, что даже если книга более не находится под защитой авторских прав в США, то это ещё совсем не значит, что её можно распространять в других странах. К сожалению, законодательство в сфере интеллектуальной собственности очень разнообразно, и не существует универсального способа определить, как разрешено использовать книгу в конкретной стране. Не рассчитывайте на то, что если книга появилась в поиске по книгам Google, то её можно использовать где и как угодно. Наказание за нарушение авторских прав может оказаться очень серьёзным.

О программе
Наша миссия – организовать информацию во всём мире и сделать её доступной и полезной для всех. Поиск по книгам Google помогает пользователям найти книги со всего света, а авторам и издателям – новых читателей. Чтобы произвести поиск по этой книге в полнотекстовом режиме, откройте страницу `http://books.google.com`.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

393 H14

F. Bleyswyck fecit

KONINKL.
BIBLIOTHEEK
'S HAGE.

Digitized by Google

Digitized by Google

PHARMACOPOEA LEIDENSIS,

AMPLISSIMORUM

MAGISTRATUUM

AUCTORITATE

INSTAURATA.

Editio altera priori emendatior.

LUGDUNI BATAVORUM,

Apud SAMUELEM LUCHTMANS.

MDCCXXXII.

Digitized by Google

DEDICATIO

Nobiliſſimis, Ampliſſimis, Prudentiſſimiſque

VIRIS

REIPUBLICAE LEIDENSIS

PRAETORI CONSULIBUS ET SCABINIS.

D. ABRAHAMO VAN ALPHEN, J. C.

D. PETRO VAN LEIDEN, Vlardingae Toparchae, in ſuprema aggerum Rhenolandiae curia Aſſeſſori, Coſſ. h. t. Praeſidi.

D. JOANNI VAN DEN BERG, J. C. Variis legationibus pro Patria ſumma cum laude functo.

D. CAROLO CRUCIO, J. C.

D. WILHELMO PAATS, J. C.

Digitized by Google

DEDICATIO.

D. HENRICO VAN WILLIGEN, J. C.
Exconſuli, Scabinorum h. t. Praeſidi.

D. GERARDO VAN HOGEVEEN, J. C.

D. DANIELI VAN ALPHEN, G. F.

D. RIPPERTO VAN DE VELDE, J. C.

D. JOANNI VAN PANHUYS,
Domino in Stokkum.

D. CORNELIO SCHREVELIO, J. C.

D. BARTHOLOMÆO VAN ASSENDELFT,
J. C.

D. THEODORO VAN GROENEVELT, J. C.

UT ET

Conſultiſſimis Spectatiſſimiſque VIRIS

D. PETRO MARCO, J. C. Syndico.

D. PETRO VAN GROENENDYCK, J. C.
Ampliſſimis Conſulibus ab Actis.

S.

Offerimus Vobis, Ampliſſimi Nobiliſſimique Viri, ea, qua par eſt, reverentia, Pharma-

ma-

Digitized by Google

macopoeam Leidenſem, ac pro ea patrocinium & tutelam Veſtram obnixe efflagitamus; non vana, ut opinamur, ſpe ducti, eam in Civium veſtrorum gratiam conceptam & editam, Vobis, quibus ſalute publica nihil aut majus, aut antiquius eſſe, reapſe quotidie oſtenditis, haud prorſus ingratam fore. Cum enim veſtro ſuffragio ea concinnata ſit & digeſta, veſtraque invitatione Clariſſimi Medicinae Profeſſores, in eadem adornanda nobiſcum haud levem operam poſuerint; nihil aequum magis eſt, quam ut ad Vos, quibus potiſſimum natales ſuos debet, rediret.

Permittite itaque, Viri Illuſtriſſimi,

ut ea Ampliſſimis Nominibus Veſtris inſcribatur; eamque in clientelam veſtram ſuſcipite, ac adverſus omnes malevolorum machinationes defendite, & ſecuram praeſtate.

Is enim eſt Illuſtriſſimorum Nominum veſtrorum ſplendor; ea veſtra auctoritas; tanta veſtra tam in communem Patriam, quam in hanc Civitatem merita, ut vel hoc nomine ſecuri eſſe audeamus, libellum hunc, (etiamſi a ſe ipſo nihil, quo commendari poſſet, haberet) vel ob id ſolum omnibus aequis rerum aeſtimatoribus fore acceptum, illiſque, in quorum uſum nunc prodit, haud diſpliciturum.

Nos

Digitized by Google

DEDICATIO.

Nos quidem multis nominibus Vobis devinctos eſſe, ultro & libenter fatemur; quod non modo amplam aegrotis Medicinam faciendi occaſionem, jam a multis annis nobis dederitis; verum quod, diu deſideratam, grati animi, & nulla temporis longinquitate intermoriturae noſtrae erga Vos obſervantiae, teſtificationem, Vobis exhibendi opportunitatem ſuppeditaveritis.

Patimini itaque, Ampliſſimi Nobiliſſimique Viri, ut, pro tam prolixo erga Nos favore, animos, eximii illius beneficii nunquam non memores, polliceamur, Vobiſque, & ſplendidiſſimis Veſtris Familiis, omnigenam proſperi-

tatem, & perennem incolumitatem, animitus apprecemur.

Vivite diu felices. Floreat veſtris ſub auſpiciis inclyta haec & amoeniſſima Civitas. Vigeat illuſtriſſimum omnigenae eruditionis ſacrarium, & Urbis grande decus, Academia. Omnes denique Cives & Hoſpites, veſtro patrocinio, ceu paterna quadam tutela tuti, tranquillam, & omnibus bonis affluentem vitam quam diutiſſime degant, dulciſſimaeque pacis laetiſſimis fructibus ad extremum vitae halitum fruantur, eoſque ad ſeros uſque nepotes feliciſſime tranſmittant.

Valete Viri Ampliſſimi, & benigniſ-

ſimo

Digitized by Google

ſimo favore veſtro porro proſequi ne dedignemini,

Illuſtriſſimis Nominibus Veſtris devotiſſimos

Reipublicae Veſtrae

Dab. pridie Nonas Julias
Anni MDCCXVIII.

POLIATROS.

Digitized by Google

PRAEFATIO.

L. B. S.

PRodit tandem, poſt tot alias diverſarum in Patria noſtra Civitatum Pharmacopoeas, haec noſtra Leidenſis, dudum ſane deſiderata; quae, a quibus concinnata, & quas potiſſimum ob rationes cum publico nunc communicata ſit, L. B. paucis accipe.

Cum nihil magis utilitatis publicae intereſſe cenſuiſſent Ampliſſimi hujus urbis Magiſtratus, quam ut omnia, a quibus vel fortunae civium, vel eorundem incolumitas aliquo modo dependet, juſto & legitimo fierent ordine, aequum, imo neceſſarium, eſſe duxerunt, ut etiam Phar-

ma-

macopolis, certa, neque ab ullo violanda agendorum, & officinarum inſtruendarum ratio & lex praeſcriberetur. Vix enim innotuerat Ampliſſimis Viris, talem Pharmacopolis noſtris legem non eſſe ſtatutam, verum eos pleraque remedia vel pro arbitrio ſuo hactenus praeparaviſſe, vel eandem remediorum parandorum rationem omnes non eſſe ſecutos, ac propterea remedia, quae eodem appellantur nomine, in diverſis officinis valde diverſa proſtitiſſe; quin ſtatim huic malo validum remedium eſſe adhibendum arbitrati ſint. Eum in finem humaniſſime invitarunt Clariſſimos in hac Academia Medicinae Profeſſores, ut de concipiendâ & edendâ tali Pharmacopoeâ, quae certam & inviolabilem remediorum parandorum rationem

nem

nem daret, cum Poliatris conferre, eoſque ſapientiſſimo ſuo conſilio adjuvare vellent; nec reſiſtere humaniſſimae Ampliſſimorum Virorum invitationi voluerunt Viri Clariſſimi; ſed omni alacritate hunc laborem in ſe ſuſcipere nullo modo dubitaverunt; pro qua operâ ingentes iis hac occaſione aguntur gratiae, ac ex inſigni hoc eximiae erga publicum benevolentiae teſtimonio, haud exigua ſpes concepta eſt, fore, ut, ſi dehinc opem ſuam civitati proficuam fore comperient, eandem illi non ſint denegaturi.

Varia ſimplicibus ſynonyma (illa praeſertim, quae noviſſe Pharmacopolarum intereſt) addita invenies, & Belgica nomina iiſdem adjecta; hoc enim cautum eſt, ne, ſi quodpiam eorum a Medico praeſcribatur,

Digitized by Google

batur, in errorem aliud pro alio exhibendi incidat Pharmacopola. Brevis praeterea, ſed talis tamen, a quo recedere Pharmaeopolae non licet, compoſitorum praeparandorum modus pleriſque additus eſt, ut certus unusquiſque eſſe poſſit, omnia compoſita in omnibus officinis, eadem methodo, & eadem ingredientium, quae vocant, proportione eſſe praeparata.

Varias porro praeparationes, ad ſeveram artis legem haud ſatis accuratas, hoc libro contentas comperies, quod nullam aliam ob cauſam factum eſſe ſcias, quam, quod illa compoſita eam celebritatem jam a longo tempore acquiſiverint, ut vel minima, quamvis juſta, in iis mutatio pro piaculo ab aliquibus haberi poſſet.

Multa

Digitized by Google

Multa tandem, quae in aliis Pharmacopoeis non inveniuntur, tam quae ſummae utilitatis & efficaciae eſſe Viri multiplici experientia inſtructi teſtantur, quam quibus officinae carere haud poſſe videntur, addita; aliqua etiam, cum res ita exigere videbatur, mutata; quaedam parvi admodum uſus aut momenti expuncta ſunt, neque id ſine ratione factum eſſe cuivis attendenti facile liquebit.

Omnes porro praeparationes, quae Authoris nomen prae ſe ferunt, ad amuſſim eorum deſcriptioni reſpondent, & ſicubi parum ab ea diſceditur, illud non leves ob cauſas factum eſſe ſcito; & tum addita eſt illa admonitio, ſuperflua eſſe demta, quod potiſſimum in Aquae Vitae Matthioli paucorumque aliorum deſcriptione apparet.

His

Digitized by Google

His itaque remediis inſtructas officinas ſatisfacere poſſe, ſi non omnium, plerorumque ſaltem deſiderio, cum Poliatris cenſuerunt Clariſſimi Profeſſores; ſi cui autem Medico plura, & alia requiri videantur, ſuo, quo quiſque gaudet jure & libertate, ea praeparari curet. Non enim eum in finem collecta & digeſta eſt haec ſuppellex Pharmaceutica, ac ſi nulli aliis uti, nec Pharmacopolis alia in officinis venalia habere liceret; verum, ut nullo non tempore eorum rite praeparatorum juſta copia prompte exhiberi poſſit.

Severiſſimam etiam ab Ampliſſimis Magiſtratibus legem ſtatutam eſſe ſciant omnes, quae jubet, ut omnia Medicamina, tam ſimplicia, quam compoſita, bonae conditionis ſint, nullaque mucida, carie

exeſa,

exeſa, a blattis, aut tineis eroſa, ullove alio modo corrupta in officinis inveniantur; quae, ut de eo certius conſtare poſſit, ab iis, quibus id negotii datum eſt, examinabuntur & excutientur; ut ita de fraude vel impoſtura nulla dehinc ſupereſſe poſſit ſuſpicio. Vale.

TYPO-

Digitized by Google

TYPOGRAPHUS LECTORI S.

Quum diſtractis Pharmacopoeae noſtrae Leydenſis exemplaribus, eandem iterato publico exhibere animum induxeram, ſimul in mentem venit hocce propoſitum meum cum Viris harum rerum peritis communicare, eo praeſertim ſcopo, ut nova haec editio, non nihil emendatior, & ſi ita videretur, aliquantulum auctior prodiret. Hinc factum ut, diligentius examinata priore editione, quaedam quae haud adeo neceſſaria videbantur, expuncta, quaedam quae in officinis Pharmaceuticis requiri videbantur, addita, quaedam etiam plus minuſve mutata, multa etiam in concinniorem ordinem redacta, tandem omnibus accuratior index adjectus fuerit; quod ſicuti tibi L. B. haud diſpliciturum confido, ita illis qui hoc, quicquid eſt laboris in ſe ſuſceperunt, gratias ago.

Praeter alias additiones & mutationes, quae unicuique libellum evolventi & cum priore editione comparanti facile occurrent, ſunt etiam denominationes Belgicae Succorum Reſinarum Animalium Foſſilium, ut hinc quoque

** tyro-

tyronibus harum nondum peritis aliqua fieret facilitas; characteres vero ponderum, menſurarum, inſtrumentorum, & variorum ſimplicium & compoſitorum, quos una aliqua ſignatura aliquibus exprimere ſollenne eſt, quamvis non uſque adeo neceſſarii videri poſſent, quia omnia literis delineata ſunt, addere viſum fuit, ut iidem tyrones eos, ſiquidem in praeſcriptionibus aliquando occurrant, invenire poſſint. Nunc vale B. L. & ſi forte praeter ſpem hic vel alibi error quiſpiam occurrat illi benevole ignoſce.

PHAR-

Digitized by Google

PHARMACOPOEA
LUGDUNO BATAVA

Publica Poliatrorum Opera procurata.

Caverat humanae facilis Natura ſaluti,
  Orbe novo, varia ſimplicitate potens.
Quam ſibi ſpectatam cultu Sollertia longo
  Tranſtulit in varios arte manuque modos.
Thuraque, & eoae fragrantia germina terrae
  Commiſta occidui temperat herba ſoli.
Hinc olim Panacea ſibi ſecreta parabat,
  Queis meruit divos inter habere locum.
Culta ſed in melius curis melioribus aetas
  Eruit implicitis haec ſua ſacra notis.
Praeſcribitque ſuis fautrix Medicina miniſtris,
  Quae miſcenda velit, quo varianda modo.
Haec Cynoſura ratis dubio regit aequore curſum,
  Hinc patet incerto tramite tuta pharos.
Neve aliis cedat Leidenſis gloria Muſae,
  Accedit ſtudio publica cura novo.
Quaeque ſibi exhibeat, medicoſque reducat in uſus
  Artis Apollineae gnava miniſtra, docet.
Fallor? An haec meruit Medicorum publica laudem
  Gratia majorem, quam ſibi viſa fuit?
Namque ſibi quamvis nunc cautio proſpicit uni,
  Erudiens dociles artis ab arte manus,
Hos ſervatores tamen haec venerabitur AEtas,
  Praeſenteſque deos eſt habitura Salus.
Grataque Poſteritas ſtudioſae pignora curae
  Ornabit plauſu tempus in omne ſuo.

HENR. SNAKENBURG.

OP HET IN 'T LICHT GEVEN

VAN DE

LEYDSCHE APOTHEEK.

Heeſt de Artzeny zo lang in het Bataafſch AthEën,
Haar Glans en Hooft-cieraad ontleent van and're Steën?
En moeſt ze, in 't midden van gelouterde verſtanden,
Zich onderwerpen aan de wet van andere landen?
Zy beurt in 't eind haar hooſd met luiſter op, en toont,
Dat zy niet vruchteloos, Minerva's grond bewoont.
Doorluchtige Artzen, met deeze ed'le konſt bewoogen,
Verdrijven door hun' hand de nev'len van haare oogen;
Vercieren haar gewaad met flonkerent geſteent,
Door eige ervarentheid gevonden, of ontleent
Van de Oudheid, alles naauw beſpiegeld, en van vlekken
Gezuivert, om den menſch zijn levensdraad te rekken,
En te onderſchraagen, met behulp van 's Hemels gunſt,
Zo nu de Aankweekers, en Bereiders van deez' kunſt,
De ſchriften volgen van die doorgeleerde Mannen;
Zal 't Ooſte, 't Weſte, 't Zuide, en Noorde zaamen ſpannen,
En ſchenken alles, wat natuur heeft voortgebragt,
Tot hulp der kwaalen van het menſchelijk geſlacht.
Het vruchtbaar Aardrijk zal zijn zwang'ren ſchoot ontlaſten

Van

Digitized by Google

Van Kruiden, Wortelen, van Zaaden, Bloemen, Baſten,
En Vruchten, alles in volkomenheid. De Zee,
Hoe woedende en ontſteld by vlaagen, zal gedwee
Opoff'ren ſchatten, in haar grondelooze plaſſen,
Geteelt van Dieren, of aan Bank en Klip gewaſſen;
Ja 't onderaardſche zal zijn ingewand aanbien,
En doen hen de Ertzen zelf in heur geboorte zien.
Vermits de Almagtige in de naarſte Wilderniſſen,
In Bergſpelonken, die het daglicht moeten miſſen,
Of diepe Afgronden niets gevormt heeft, of de kracht
't Is door deeze ed'le kunſt reets op den toets gebragt.

Roemruchtige Artzeny! Uw wijsheid weet te ontdekken,
Al wat tot nut en heil des ſtervelings kan ſtrekken;
En nu ge op Leydens grond met zo veel luiſter praalt,
Zult gy de Burgery, en al, wat adem haalt,
Verkwicking geven in haar kwaalen. 'k Zie de pijnen,
En heete koortzen, reets op uwe komſt verdwijnen;
De veege Peſt is ſchuw op uw gezicht, en vlied,
Terwijl uw wetenſchap de dood zelf weêrſtand bied.
Vaar voort, bloei eeuwig in die zuiverheid; uw oordeel
Werd nooit door acht'loosheid bezwalkt, noch eigen voordeel.
Geef alles naar den eiſch; ſteun nooit op yd'len waan,
Zo kan de onſterflijkheid u nimmermeer ontgaan.

JOHANNES SCHRÖDER.

TABULA
PARTIUM ET SECTIONUM.
PROLEGOMENA.

De Nuncupationibus plurium Simplicium uno titulo. pag. 1
De Ponderibus & Menſuris. 4
De Characteribus. ibid.
De Collectione Simplicium. 5

PARS PRIMA.

De Medicamentis Simplicibus.

Vegetabilia. 7
Animalia. 39
Foſſilia. 41
Marina. 43

PARS SECUNDA.

De Praeparationibus & Compoſitionibus Galenicis internis.

CLASSIS PRIMA.

De Medicamentis ſub Forma Solida.

SECT. 1. De Pulveribus Purgantibus. 44
Aromaticis. 45
2. De Trochiſcis. 50
Tabellis. 55
3. De Pilulis Purgantibus. 57
Narcoticis. 60
Extractis. 61
Suppoſitorio. 62

CLAS-

Digitized by Google

TABULA PARTIUM.

CLASSIS SECUNDA.

De Remediis Forma Molli.

Sect. 1. De Electuariis Solutivis. 63
2. De Antidotis & Opiatis. 68
3. De Conditis. 78
Conſervis. ibid.
Rob. 79

CLASSIS TERTIA.

De Fluidiori modo Formatis.

Sect. 1. De Syrupis Simplicibus. 81
Compoſitis. 83
Loch. 92
Mellitis. 93
2. De Acetis per Infuſionem. 95
Clyſtere. 96

PARS TERTIA.

De Remediis pro Uſu externo.

Sect. 1. De Oleis per Expreſſionem. 97
Infuſionem & Decoct. 98
2. De Unguentis. 102
Balſamis unctuoſis. 110
3. De Emplaſtris. 111
Ceratis. 120

PARS QUARTA.

De Praeparationibus Chymicis.

CLASSIS PRIMA.

De Productis Vegetabilium.

Sect. 1. Per Deſtillationem Aquae. 122
Spiritus Simplices. 124

Sect.

Digitized by Google

Sect. 1. Per Deſtillationem Spiritus Compoſiti. 126
Olea, 133
& ex his Balſamus. 135
Aceta. ibid.
2. Per Digeſtionem Tincturae ſimplices. 137
Compoſit. 139
Elixiria. 141
Reſina. 142
3. Per Sublimationem Flores. 143
Deliquium Olea. ibid.
Incinerationem Sales. ibid.
Decoctionem & Cryſt. Sales. 144

CLASSIS SECUNDA.

De Medicamentis ex Animalibus.

Praeparationes e Cornu Cervi & Ebore. 145
Sale Ammoniaco. 146

CLASSIS TERTIA.

De Foſſilibus.

Sect. 1. De Salibus Nitro. 147
Marino. 149
Vitriolo. ibid.
2. De Sulphure 152
Succino. 153
3. De Metallis Argento. 155
Cupro. ibid.
Plumbo. 156
Ferro. ibid.
4. De Semimetallis Mercurio. 159
Antimonio. 161

Digitized by Google

Digitized by Google

CHARACTERES
qui apud medicos authores vulgo occurrunt.

Acetum	🜊
Acetum Deſtillatum	⋇
Aër	🜁
Æs, cuprum, venus	♀
Æs uſtum	🜠
Alcohol vini	🜈S
Alembicum	🝪
Alumen	O
Amalgama	āāā
Ana	an. ā, āā.
Antimonium ſeu Stibium	♁
Aqua Deſtillata	▽
Aqua Fortis	🜅
Aqua pluvialis	▽P
Aqua Regia	🜆
Aqua Vitæ	🜈
Arena	∴
Argentum, Luna	☾
Argentum Vivum	☿
Arſenicum	🜺
Auripigmentum	o—o
Aurum ſive ſol	☉

Azijn
Gedisteleerde Azijn
De Lugt
Kooper
Gebrand Kooper
Dubbelde overgehaalde Brandewijn
Een Helm
Aluijn
Metaal Menging
Van Ider Eeven veel
SpeesGlas
Gedisteleerd Waater
Sterk Waater
Reegen Waater
Koonings Waater
Waater des Leevens
Sand
Silver
KwikSilver
Rotte kruijd
Piment
Goud

Digitized by Google

Een Sand Bad
Een Kookend waater Bad
Een Waasem Bad
Goud Lym
Kalk
Leevende kalk
Een Kreeft of kreefts Oog
Een Doodig Overblyfsel
Staal of Yser
Asse
Pot Assch
Vermiljoen
Harts Hoorn
Gebrande Harts Hoorn
Saffraan van Staal
Saffraan van Kooper
Een Kolf
Een Smelt kroes
Kooper

Een Dag
Dag en Nagt
Een Dragma
Staal of Yser
Laat het Zijn
Een Grein
Een Druppel
Een Uur
Vuur

Digitized by Google

Balneum arenoſum	AB
Balneum Mariæ vel Maris	MB. BM.
Balneum Vaporoſum	VB
Borax	[symbol]
Calx	C
Calx viva	Ψ
Cancer	♋
Caput mortuum	🝎
Chalybs vel ferrum & Mars	♂
Cineres	[symbol]
Cineres clavellati	[symbol]
Cinnabaris	[symbol]
Cornu cervi	C.C.
Cornu cervi uſtum	C.C.V.
Crocus martis	[symbol]
Crocus veneris	[symbol]
Cucurbita	[symbol]
Crucibulum	[symbol]
Cuprum, æs, vel Venus	♀
Deſtillare	[symbol]
Dies	[symbol]
Dies & Nox	[symbol]
Drachma	ʒ
Ferrum chalybs, mars	♂
Fiat	F
Granum	gr̄
Gutta	gutt
Hora	[symbol]
Ignis	△
Ignis Rotæ, ſive Reverberii	[symbol]

Digitized by Google

Digitized by Google

Jupiter vel Stannum	♃
Libra, Pondo	℔
Libra semis	℔ ß
Luna, argentum	☾
Mars, chalybs, Ferrum	♂
Martis Limatura	🜜
Mercurius, argentum vivum	☿
Merc. præcipitatus	☿⏑ ☿⏑
Merc. ſublimatus	☿⏏ ☿⏏
Mensis	⊠
Misce	M
Nitrum	⦶
Nox	♀
Obolus	ʃ
Oleum	⁰⁰⁰
Phiala	⫯
Plumbum, saturnus	♄
Præparare	P.P., ℙ
Præcipitare	⏑
Pulvis	♁
Quantum placet	q.p.
Quantum vis	q.v.
Quinta Eſſentia	Q.E.
Recipe	℞. ♃.
Regulus stellatus	✵
Regulus antimonii stellatus	✵
Retorta	ᘓ
Sal alcali	8
Sal armoniacum	✶
Sal commune	⊖

Fin
Een Pond
Een Half Pond
Silver
Staal of Iser
Vylstel van Staal
Kwik Silver
Ondergebleeve of Neergeslaage Kwik
Opgeheeve of gesublimeerde Kwik
Een Maand
Mengt het
Salpeeter
Een Nagt

Olie
Een Phiool Glas
Lood
Bereyden
Neederstooten
Poeder of Stof
Zoo veel gij Belieft
Zoo veel gij Wilt

Neemt

Een Retort of kromhals
Kuyper Zout
Ammoniac Zout
Gemeen Zout

Digitized by Google

Steen of gegraaven Zout
Salpeter
Vlug Zout
Lood
Een Schrupel
Volgens de konst
De Helfte
Goud
Geest
Brandewyn
Voorloop
Dubbelde overgehaalde Brandewijn

Laag op Laag
Ophoffen
Swaavel

Wynsteen
De Aarde
Kleurig Uytsaegdel
Oogniet
Kooper
Wyn
Spaansgroen
Kooperrood
Een Glas
Een Ons of 2 Lood
Vlug
Pis

Digitized by Google

Sal gemmæ	♉
Sal nitri vel petræ	🜕
Sal volatile	⊖V
Saturnus	♄
Scrupulus	℈
Secundum artem	s.a
Semis	ß
Sol. aurum	☉
Spiritus	⌒ sp
Sp: vini	🜈
Sp: vini rectificatus	V^S^e
Sp. vini Rect:s Alcohol	V^S^A
Stella reguli antimonii	✵
Stratum super stratum	s.s.s.
Sublimatum	☿⌒
Sulphur	🜍 🜍
Talcum	×
Tartarum	🜿
Terra	🜃
Tinctura	℞
Tutia	⊗
Venus, cuprum, æs	♀
Vinum	V
Viride æris	⊕
Vitriolum	🜖
Vitrum	o—
Uncia	℥
Volatile	♑
Urina	⊡

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

De Vijf groote Openende Wortelen

Selderij
Aſpergie
Venkel
Peterſeli
Steeckende Palm

De Vijf kleijne Openende Wortelen

Cappers
Duijnkruijst Diſtel
Gras wortels
Brang wortelen
Braamboude

De Vier Verſaghtende Kruijden

Althea
Graskruijt
Kaadjens Blaan
Violen

Digitized by Google

PROLEGOMENA.

De Nuncupationibus plurium Simplicium uno titulo.

Quinque Radices Aperientes majores.

Apii.

Aſparagi.

Foeniculi.

Petroſelini.

Ruſci.

Quinque Radices Aperientes minores.

Capparum.

Eryngii.

Graminis.

Ononidis.

Rubiae.

Quatuor Herbae Emollientes.

Althaea.

Beta, vel Parietaria.

Malva.

Violaria.

Digitized by Google

Quinque Herbae Capillares.

Capillus Veneris.

Phyllitis, ſeu Lingua Cervina.

Polytrichum, ſeu Trichomanes.

Salvia Vitae, ſeu Ruta muraria.

Scolopendria, ſeu Ceterach.

Quatuor Flores Cordiales.

Boraginis.

Bugloſſae.

Roſarum.

Violarum.

Quatuor Semina calida majora.

Aniſi.

Carui.

Cumini.

Foeniculi.

Quatuor Semina calida minora.

Ammios.

Amomi.

Apii.

Dauci.

Qua-

Digitized by Google

Fol: 2 De Vijf Hooft Kruyden

Venus Haar
Herts Tonge
Milt Tonge
Steen Reuyte
Steen Vaare

De Vier Hertsterkende Bloemen

Bernagie
Osse Tonge
Roosen
Violen

De Vier groote Verwarmende Zaaden

Anys
Carwij
Comyn
Venkel

De Vier Kleyne verwarmende Zaaden

Ammi
Ammomi
Selderij
Wortel Saad uijt Candium

Digitized by Google

De 4 Groote Koude Zaaden

Waater Meloene
Komkommers
Cauwoerde
Meloene

De Vier Kleyne Koude Zaaden

Suykerij
Endijvie
Salaad
Porcelijn

Digitized by Google

Quatuor Semina frigida majora.

Citrulli.

Cucumeris.

Cucurbitae.

Melonum.

Quatuor Semina frigida minora.

Cichorei.

Endiviae.

Lactucae.

Portulacae.

Digitized by Google

De Ponderibus & Menſuris Noſtris.

LIBRA Medica continet Uncias duodecim, quarum ſexdecim faciunt Libram publicam Leydenſem; & quarum viginti ſunt ejuſdem ponderis, cujus novendecim earum, quas Nummularii & Aurifabri per totum orbem eaſdem uſurpant.

UNCIA conſtat Drachmis octo.

DRACHMA habet Serupulos tres.

SCRUPULUS pendit Grana viginti.

MANIPULUS eſt, quantum manu comprehendi poteſt.

PUGILLUS eſt, quantum tribus digitis capi poteſt.

PINTA continet Uncias liquoris circiter viginti.

NUMERO & PARIBUS } plures Fructus praeſcribuntur.

ANA ſignificat cujusque vel ſingulorum antea praeſcriptorum aequalem quantitatem eſſe ſumendam.

De

Digitized by Google

4

Digitized by Google

Men moet de Wortelen graaven smorgens vroeg voor de
Volle Maan en dat volgens de Wet, op dat men de Plante
Van een Jaar uyt de aarde rukt, eer dat ze Bloemen draagen
Maar de wortelen die 2 Jaar lang duuren moet men
Weg neemen In't laatst van de herft, van dat Jaar
dat zy gesaayt zyn en de overige wortelen welke tot veele
Jaaren leevendig zyn, neemt deselve weg in't voorjaar als
zy begint te swellen of de blaaderen wanneer die des
Winters beginnen af te vallen, en zig aan s'levens
Schynen te willen uytbryden.
Alsoo de wortelen versaameld de onreynigheyd daar van
Afgedaan, droogt deselve een weynigje opgehangen zynde
In een Schaduwagtige Plaads waar door de wind blaast
Indien zy heel dik zyn snyd se overlangs of in schyfjes
Maar dewelke meer vleesch hebben worden bewaard geheel
In't Sand bedekt, tot des winters gebruyk
Soo gaauw de aangenaame soomer deselve weederom met nieuwe
Kragte voorsiet, moet men wanneer men deselve bekoomen
Kan, altyd volgens de beschryving der geneesheeren en
Weederom vers uyt de aarde haalen.
Men moet de basten en vrugte wel ryp synde soo veel men bekoomen
kan een weynig gedroogt werde door een sagte warmte om
Deselve te bewaaren verstaat het ook van de houte, welke
Nogtans op het laatste van de winter de beste baste hebbe
En dan soo men deselve krygen kan moet men deselve van
De boomen schillen
De houte welke tot de Medicynen behooren zyn de
Versche de besten, maar zy werd gehaald in't naa jaar om
Dat zy dan overvloedig zyn om haar balsem als ook
Vette olie en harst

Digitized by Google

De Collectione Simplicium.

Radices effodere oportet ante plenilunium, matutino tempore, eâ quidem lege; ut plantarum annuarum evellantur, ſtirpe jam adultâ, antequam flores ferant; biennio autem perdurantium ſtirpium radices tollendae ſunt autumnô jam adultô ejus anni, quo ſeminatae ſunt. Caeterum, quibus vivax in plures annos radix eſt, his radices aufer, quum primo vere gemmae turgere, vel folia, ſi haec dimittunt hyeme, jamjam ſe explicatura videntur.

Lectae ſic radices, deterſis ſordibus, in umbra, loco ventis agitato, ſuſpenſae parum ſiccentur; ſi craſſiores fuerint juxta longitudinem fiſſae, aut in diſcos ſectae ſecundum craſſitiem.

Quibus vero firmior eſt caro, integrae ſabulo puro, penitus ſicco, obrutae in fictilibus ſervantur in uſus hybernos.

Simulac laeta aeſtas viribus iterum novis inſtruit, ſemper, ſi fuerint praeſto, recens de terra depromtae ad praeſcripta Medicorum ſufficiendae erunt.

Cortices fructuum bene maturorum recentes adhibendi, ſi copia datur, aliter leni tepore parum ſiccati. Idem de Lignis intellige, quibus tamen exeunte hyeme cortex optimus; ideoque tum, ſi datur facultas, decerpendus arboribus.

Ligna in uſus medicos recentia meliora. Caeduntur autem quam optime hyberna tempeſtate; utpote balſamo tunc, oleo pingui, & reſina maxime praegnantia.

Digitized by Google

Herbae, ſi tempus fert, ſemper recentes dandae, at legendae in hyemales uſus, paulo antequam flores ſuos explicent, atque ſiccandae eâ, quae radicibus praeſcripta, cautelâ. Si autem unô tantum annô vivaces ſunt, vires inprimis habent, ſimulac adultae rudimenta florum prima formare incipiunt. Biennii aetatem attingentibus, altero a ſeminatione Vere folia jam renata, quamvis & primo a ſatu anno valeant. Perennibus media fere Aeſtas valentiſſima. At iis denique, quae ſempervirentibus ornantur frondibus, promiſcue uti fas eſt, quocunque demum anni tempore. Verna tamen tempeſtas medicatae virtuti inſtaurandae cenſenda eſt aptiſſima.

Flores legendi matutino tempore, cum eouſque adoleverunt, ut expandendis ſuis bracteis fere parati ſint. Siccandi in umbra, in chartis, ligneisve ciſtellis ſervandi.

De carpendis Seminibus quid opus eſt verbis? Sint bene matura, nec emarcida tamen, ſiccoque inprimis lecta die, lente ſiccentur diſperſa ſuper tabulata lignea in aperto, umbroſo interim, loco.

Succi ex fructibus preſſis, (exceptis Vino, Oleo Olivarum, Aceto & Omphacio,) deprompti calore ignis exhalent ad dimidias, tum uno alterove die ſubſidant faeces, atque defaecatus humor vitro cylindrico, circa baſin habente ſyphunculum cum epiſtomio, conditus ſervetur, ſuperaffuſo pingui oleo, ut a ſitu atque fermentatione, tutus tempore oportuno, non turbatus, depromi queat in uſum medicum.

PHAR-

Digitized by Google

Indien het de tyd toelaat, dan moet men alle tyden
Versche kruyde geeven, maar moet se Soeken tot des
Winters gebruyk, een weynigje van te vooren eer dat zy bloem[illegible]
Krygen, en men moet se ook soo droogen als van de wortel[illegible]
Voorschreeven is, indien zy maar een Jaar Leevendig zyn,
Dan hebben zy voornaamentlyk haar kragt bloemen zoo gauw als de
eerste beginselen van haar eerde bloeme haar beginnen te [illegible]
Maar die het tweede Jaar goed zyn dat zyn de eerste bladeren
Van de tweede Saaying des voorjaars hoewel zy ook goed zyn
In't eerste jaar van haar Saayinge maar die geene die altyd
Groen zyn die mag men tydelyk ten allen tyden des jaars
Gelyk het billyk is gebruyken
Men moet de bloeme plukken in den Vroegen morgenstond als
zy zoo Oud geworden zyn dat zy gereed staan haar loof uyt
te bryden, men moet ze in de Schaaduw droogen en in
Papieren, of een houte kisje bewaaren
Wat heeft men veel woorden van nooden, om het Zaad
te Plukken, Laat het wel ryp en laat het voornaamentlyk
Op den eersten dag geplukt en gestrooyd werden, op een houten
Taafel sagtjes droogen ~~ineen~~ open en nogtans op een
Schaduwagtige Plaats
De Sappen uytgeperst zynde uyt de vrugten behalven of
Uytgesondert de wyn of Olie van Olyven, Azyn Verjuy[illegible]
Uytgetrokke zynde door des vuurs warmte, Laat het tot
De helfte toe uytwaasemen en Laat dan de onreynigheeden
Een dag a twee bezinken, en het gereynigde vogt doet dat
In een glas onder aan hebbende een kraantje daar boven
Opgegooten zynde Vette Olie opdat het bewaart werde
Voor beschimmelinge en gistinge en ook gebruykt worden
Vryliglyk en ter bequamer tyd, niet geroed zynde tot
Een geneesmiddel

Digitized by Google

A: Beteekent een Plant die alle Jaare Sterft
B. Beteekent een Plant die 2 Jaaren Groeit en Dan te
Niet gaat by die planten daar geen van deeze Letters
Agter Staat moet verstaan worden dat haar wortel
Altijd goed blyft
J. Beteekent dat die plant hier te lande van Selfs opgaat

Digitized by Google

PHARMACOPOEA LEIDENSIS.

PARS PRIMA.

De Medicamentis Simplicibus.

VEGETABILIA.

A. *Notat plantam annuam.*

B. *Biennem deſignat.*

Cui nulla harum literarum appoſita, perenni radice intelligitur.

I. *Indigenam Patriae noſtrae ſignificat, atque ſponte naturae ibi creſcentem.*

Bulbos & Radices Officinis noſtris praebent.

Acetoſa, *Oxalis pratenſis, vel arvenſis*, **Velt-Zuuring.** I.

Acorus, *Calamus aromaticus.* **Calmus.** I.

Alcanna, *jam vulgo ſic dicta, Anchuſa officinarum*, **Oſſe-tong met rode Wortels.** B. I.

Allium, *Allium ſativum, Allium vulgare*, **gemeen Tamlook.** I.

Althaea, *Biſmalva*, *Ibiſcus*, **witte Maluwe.** I.

Angelica, *Angelica ſativa*, **groote / of tamme Angelika.** B. I.

Apium, *Apium paluſtre*, *Elaeoſelinum*, *Paludapium*, **Eppe / Jongvrouw-merk.** B. I.

Arum, *Arum vulgare*, **Kalfs-voet.** I.

Ariſtolochia, *Ariſtolochia cava*, *Fumaria bulboſâ; radice cavâ; major*, *Radix cava major*, **groote Holwortel.** I.

Ariſtolochia, *Ariſtolochia cava minor*, *Fumaria bulboſa; radice cava; minor*, *Radix cava minor*, **kleine Holwortel / Boontjes Holwortel.** I.

Ariſtolochia longa, **groote Oſterlucy.**

Ariſtolochia rotunda, **ronde Oſterlucy.**

Aſarum, **Mans-ooren.** I.

Aſparagus, *Aſparagus ſativus*, **Aſpergien.** I.

Bardana, *Lappa major*, **Klitten.** B. I.

Biſtorta, **Hertstonge met Bloemen.**

Bruſcus, Ruſcus, **ſtekende Palm.**

Bryonia alba, **witte Bryony / witte wilde Wyngaart.** I.

Capparis, *Capparis frutex*, **Kapper-boom.**

Carlina, *Chamaeleon albus*, **Everwortel / tweede Everwortel.**

Caryophyllata, *Caryophyllata vulgaris*, **gezegent kruit / gezegende Wortel.** I.

Caepa, *Caepa alba*, *Caepa rubra*, *Caepa major*, **Ajuin / groote rode / of witte Ajuin.**

China, **China.**

Chelidonium, *Chelidonium majus*, *Chelidonia*, *Cheli-*

donia

Digitized by Google

Digitized by Google

donia major, Gouwe / ſtinkende Gouwe / Schelle-kruit.

Chelidonia minor, *Chelidonium minus*, *Scrophularia minor*, kleine Gouwe / klein Speenkruit. I.

Cichoreum, *Cichoreum agreſte*, *Cichoreum vulgare*, *Cichoreum ſylveſtre*, wilde Cichory / bitterſte Cichory. I.

Cichoreum ſativum, gemene Cichory / tamme Cichory. I.

Conſolida major, *Symphytum*, *Symphytum majus*, Heel-wortel / Waalwortel. I.

Contrajerva, *Drakena*, koorts-wortel / Tegengift-wortel.

Coſtus arabicus, *Coſtus dulcis*, opregte Coſtus.

Coſtus niger, wilde Artichok uit Kandie.

Curcuma, *Terra merita*, Curcuma.

Cyclaminus, *Cyclaminus vulgatior*, *Arthanita*, Zeugen-brood / Varkens-brood.

Cynogloſſa, *Cynogloſſum*, *Cynogloſſa major*, *vulgaris*, Honts-tonge. B. I.

Cyperus longus, *Cyperus odoratus*, wilde Galigaan.

Cyperus rotundus, ronde wilde Galigaan. I.

Dens Leonis, *Taraxacum*, Paarde-bloemen / Piſſe-bedden. I.

Dictamnus albus, *Fraxinella*, Fraxinel.

Doronicum, *Doronicum Romanum*, *Doronicum vulgare*, *Doronicum majus*, *Doronicum radice Scorpii*; Scorpioen-wortel.

Enula campana, *Helenium*, *Pater Stomachi*, Alant. I.

Eryngium, *Eryngium marinum*, Duin-kruis-diſtel. I.

Digitized by Google

Eſula, *Eſula major*, *Tithymalus paluſtris*, *fruticoſus*, **groote Spurge / groote Wolfs-melk / groote Duivels-melk.** I.

Eſula minor, *Pityuſa*, **kleine Spurge.** I.

Filix, *Filix mas*, *Filix non ramoſa*, **groote gemene Varen.** I.

Filipendula, **Drop-wortel.**

Foeniculum, *Foeniculum vulgare*; **Fenkel.**

Galanga major, **groote Galange.**

Galanga minor, **gemene Galange.**

Gentiana, *Gentiana major*, *Gentiana Illyrica*, **Gentiaan-wortel / Bitter-wortel.**

Glycirrhiza, *Liquiritia*, *Galega dulcis*, **Zoethout.**

Gramen, *Gramen caninum*, *Gramen caninum repens*, **Hontsgras / Queek / Queekgras.** I.

Helleborus albus, *Veratrum*, *Veratrum album*, **wit Nieskruit.**

Helleborus niger, *Helleborus niger latifolius flore roſeo*, *Veratrum nigrum*, **zwart Nieskruit / kerſemis-bloem / koſt-bloem.**

Hermodactylus, **Hermodactyls.**

Hirundinaria, *Aſclepias*, *Vincetoxicum*, **Zwaluw-wortel / Tegengift.**

Hyoſcyamus, *Hyoſcyamus niger*, *Hyoſcyamus vulgaris*, **Bilſen-kruit / zwart Bilſen-kruit.** A. I.

Jalappa, *Jalappa Fructu verrucoſo*, **Merveillie van Peru met het roode zaat / Jalapp.**

Imperatoria, *Aſtrantia vulgaris*, *Magiſtrantia*, *Oſtrutium*, **Meeſter-wortel.**

Ipecacuanha, *Ipecacoanna*, **rode loop-Wortel.**

Iris

Digitized by Google

Digitized by Google

Iris Florentina, *Iris Illyrica*, **Liſch van Florence/ ruikende Liſch.**

Lapathum, *Lapathum acutum*, *Oxylapathum*, **Patich/ Peerdik.** I.

Lapathum ſativum, *Lapathum hortenſe*, *Lapas*, *Patientia*, **Patienty-kruit.** I.

Leviſticum, *Liguſticum*, *Libanotis fertilis*, **Lavas.** I.

Lilium album, **witte Lelyen.**

Malva vulgaris, *Malva rotundifolia*, **kleine Maluwe/ ronde Maluwe/ kaasjes kruit.**

Mandragora, *Mandragora mas*, *Mandragora vulgatior*, *Anthropomorphita*, **Mandragora.**

Mechoacanna alba, **witte Jalap.**

Meum, *Meu*, *Meum Athamanticum*, **Beer-wortel.**

Nymphaea, *Nymphaea major*, *alba*, *Nymphaea alba*, *Nenuphar*, **witte kruyken/ witte Water-kruyken/ Plompen/ witte Water-plompen.** I.

Ononis, *Anonis*, *Reſta bovis*, *Areſta bovis*, **Stal-kruit/ Prang-wortel.** I.

Oſmunda, *Oſmunda regalis*, *Filix florida*, **groote Varen/ wilde Varen/ Water-varen.**

Parera Brava, **wilde Wijngaart uit Peru.**

Paeonia, *Paeonia mas*, **Pioeny Manneke.**

Paeonia Foemina, **Pioeny Wijfke.**

Paſtinaca, *Paſtinaca hortenſis*, *Paſtinaca ſativa*, *Paſtinaca latifolia*, **witte Wortels/ Paſtinaken.** B. I.

Paſtinaca ſylveſtris, *Paſtinaca latifolia ſylveſtris*, *Elaphoboſcum*, **wilde/ brede Paſtinaken.** B. I.

Pentaphyllum, *Pentaphyllum vulgare*, *Pentaphyllum*

vul-

vulgare, *repens*, *Quinquefolium*, *Heptaphyllum*, kruipent Vijf-vinger-kruit. I.

Petaſites, *Petaſites major*, *vulgaris*, Dokkelbladen/ Peſt-wortel. I.

Petroſelinum, *Petroſelinum vulgare*, *hortenſe*, *Apium hortenſe*, Tuin-Eppe/ Peterſelp. B.

Peucedanum, *Peucedanum vulgare*, *Peucedanicum Germanicum*, Verkens-fenkel.

Phu, *Valeriana major*, *Valeriana hortenſis*, *Valeriana major*; *radice odora*, groote Baldriaan/ Speen-kruit/ St. Joris-kruit.

Pimpinella, *Pimpinella ſanguiſorba minor*, kleine Bevernel/ tamme/ kleine/ Pimpinel. I.

Pimpinella ſaxifraga major, *Tragoſelinum majus*, Bevernaat/ groote Steenbreek. I.

Plantago, *Plantago latifolia*, *Plantago latifolia terreſtris*, groote Weegbree. I.

Polypodium, *Polypodium quernum*, *Polypodium quercinum*, Eyken-varen. I.

Polygonatum, *Sigillum Salomonis*, Salomons zegel. I.

Porrum, *Porrum capitatum*, *commune*, gemeene/ tamme/ Parepe. I.

Pyrethrum, Bertram.

Raphanus ſylveſtris, *Rapiſtrum album*, wilde Radijs. A. I.

Rapa, *Rapa ſativa*, *Rapum*, Knollen. A. I.

Raphanus niger, major, Ramenas. A.

Raphanus ruſticanus, *Raphanus ſylveſtris*, Meerrettich/ Meeredik/ Peperwortel. I.

Rhabarbarum, Rhabarber.

Rha-

Digitized by Google

Digitized by Google

Rhaponticum, *Centaurium majus; folio Helenii incano*, Rapontik.
Rhodia radix, Rozen-wortel.
Rubia Tinctorum, Krappe / Meekrappe. I.
Sarſaparilla vera, Sarſa / Sarſaparilla.
Satyrium mas, *Orchis morio*, *Orchis mas*, groot Handekens-kruit. I.
Satyrium foemina, *Orchis morio*, *foemina*, klein Handekens-kruit Wijfke. I.
Scilla, Zee-Ajuin.
Scorzonera, Scorzonere.
Serpentaria Virginiana, *Colubrina Virginiana*, Slangen-wortel van de Virginie.
Tormentilla, Zevenblat. I.
Turbith, *Turpeth*, *Turpethum*, *Turbith gummoſum*, *Turbith vegetabile*, Turbith-wortels.
Tuſſilago, *Bechium*, *Farfara*, Hoeſtblad / Hoefblad. I.
Urtica, *Urtica major urens*, groote brandende Netelen. I.
Zedoaria longa, Zedoary-wortel.
Zingiber, Gengber.

Cortices Officinis ſuppeditant.

Aurantium vulgare, *Aurantium vulgare*, Oranje-Appelen.
Aurantium Luſitanicum, *Arantium Ulyſſiponenſe*, Sinaas-Appelen.
Caſſia lignea communis, Caſſie-kaneel / Baſtaart-kaneel.

China-

Digitized by Google

China-China; *Quinquina*; *Arbor febrifuga Peruana*; *Pulvis Corticis dicitur*; *Pulvis Patrum*; *Pulvis Jeſuiticus*, *Cortex ipſe Peruvianus appellatur*, **Kinkina / Kinakina.**

Cinamomum, *Canella vera*, **opregte Ceylonſche Kaneel.**

Citrea vulgaria, **Citroenen met de allerdikſte ſchellen.**

Ebulus, *Chamaeacte*, *Sambucus humilis*, **Hadich / kleine Vlier / lage Vlier / wilde Vlier.** I.

Fraxinus vulgaris, **Eſſchen-boom.** I.

Glandes Quercus, **Ekeldoppen / Akerdoppen.** I.

Granata poma, *Mala punica*; *inde Malicorium*, **ſchors van Granaat-appels.**

Lignum Guajacum; *Lignum Sanctum*, **Pokhout.**

Limonia, *Limones*, *Mala Limonia*, *Limonia acida*; **Limoenen.**

Batavis Citrea & Limonia, diſtinctiſſima licet, vulgo confundi ſolent, & promiſcue ſumi, atque praeſcribi quoad corticem.

Nux myriſtica, *Cujus velamenta nucleo arcte appoſita Macis*, **Foelie.**

Quercus vulgaris latifolia, **groote / gemeene / breetbladige / Eykeboom.**

Radix Capparis, **Kapperwortels.**

Sambucus vulgaris *dat Corticem medium ſuum*; *titulo Corticis Mediani*, **de middelſte baſt van Vlier.**

Saſſafras, **Saſſafras.**

Tamariſcus, *Tamariſcus Narbonenſis*, *folio tenuiore*; *Myrica*, *Tamarix*, **Tamariſch.**

Win-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Winteranus Cortex, *Cortex magellanicus*, *Canella alba*, **Weſt-Indiſche / Magellaanſche / of witte kaneel.**

Ligna autem ſervantur.

Agallochum, *Lignum Aloës*, *Xyloaloë*, **Paradijs-hout.**
Aſphalathum lignum, **ligter Paradijs-hout.**
Braſilium, *Erythroxylon Braſilianum*, *Pſeudoſantalum rubrum*, **Braſily-hout.**
Buxinum, **Buchsbomen-hout / gemeen Palmhout.**
Colubrinum, **Slangen-hout.**
Dulce amarum, *Dulcamara*, *Dulcoamara*, *Amaradulcis*, *Glycypicron*, *Solanum lignoſum*, **Alfrank / Bitterzoet / Elfrank / hoe langer hoe liever.** I.
Guajacum, *Lignum ſanctum*, **Pokhout.**
Juniperinum, **Jenever-hout / Wechholder-hout.**
Lentiſcinum, *Maſtichinum*, **Maſtikhout.**
Nephriticum, *Lignum Nephriticum coeruleo & flavo colore tingens*, **opregt Grabeel-hout.**
Rhodium, *Lignum Aſphalathi*, *odore roſeo*, **Rozenhout.**
Santalum album, **wit Sandel-hout.**
Santalum Citrinum, *Santalum pallidum*, **geel Sandel-hout.**
Santalum rubrum, **root Sandel-hout.**
Saſſafras, **Saſſafras.**

Folia,

Folia, Gemmae, Herbae, Oculi, quae in Apothecis ſervanda noſtris, haec ſunt primaria.

Abrotanum, *Abrotanum mas*, *Abrotanum vulgare*, *Abrotanum mas*, *anguſtifolium*, *majus*, **Averoon / Averuyt.**

Abſinthium, *Abſinthium vulgare*, *Abſinthium latifolium Ponticum*, *vel Romanum*, **breede / gemeene / groote Alſem.** 1.

Abſinthium Romanum tenuifolium, *Abſinthium Ponticum*, *tenuifolium*, **fyne Roomſche Alſem.**

Acanthus, *Acanthus ſativus*, *Acanthus mollis*, *Branca Urſina*, **Beerenklaauw.**

Acetoſa, *Oxalis*, *arvenſis*, *lanceolata*, **kleine Velt-zuuring / Schaaps-zuuring.** I.

Acetoſa hortenſis latifolia, **groote / gemeene Zuuring.**

Acetoſa rotundifolia Romana, **roode Roomſche Zuuring.**

Acetoſella, *Alleluja*, *Lujula*, *Oxys*, *Acetoſum trifolium*, **Klaver-zuuring / Koekoeks-broot.** I.

Acmella, *Bidens Ceylanenſis antinephritica*, **Acmella.**

Adianthum vulgare, *Capilli Veneris*, **Venus-hair.**

Adianthum album, *Ruta muraria*, *Salvia vitae*, *Hyſſopus Salomonis*, **Steenruite.** I.

Ageratum, *Eupatorium Meſue*, *Balſamita minor*, **fijn Lever-kruit.**

Agri-

Digitized by Google

Digitized by Google

Agrimonia, *Eupatorium Graecorum*, **Agrimony / Edel Lever-kruit.**

Alchimilla, *Alchimilla major*, *vulgaris*, *Pes Leonis*, **Sinauw / Leeuwen-klaauw / onze Vrouwe Mantel.** I.

Alliaria, **Look zonder Look.** A. I.

Althaea, *v. Rad.*

Anagallis aquatica, *Becabunga*, **Beekeboom / Beek-jongen.** I.

Anethum, **Dille.** A.

Angelica, *v. Rad.*

Apium, *v. Rad.*

Argentina, *Anſerina*, *Potentilla*, **Blik / Ganſerik / Zilverſchoon.** I.

Artemiſia, *Artemiſia vulgaris*, **Byvoet.** I.

Aſarum, **Mansooren.** I.

Aſperula odorata, **Lieve Vrouwe Bedſtroo.** I.

Atriplex, *Atriplex alba*, *hortenſis*, **Melde / Hof-melde.** A. I.

Baſilicum, *Ocymum*, **Baſilikom.** A.

Balſamita major, *Balſamita mas*, *Coſtus hortorum*, *Mentha Corymbifera*, **Bakkruid / Balſemkruid.**

Bellis pratenſis minor, *Conſolida minima*, **Veltmaag-delieven.** I.

Beta alba, **witte Beete.** B.

Beta nigra, **zwarte Beete.** B.

Beta rubra, **roode Beete.** B.

Betonica, *Betonica purpurea*, *Betonica vulgaris*, *Betonica ſylveſtris*, **Betony.**

Betonica aquatica, *Scrophularia major*, *radice fibro-*

ſa, Beekſchuym / groot Speenkruid. I.

Borago, Bernagie. A. I.

Botrys, *Botrys Ambroſioides*, *Ambroſia*, *Atriplex ſuaveolens*, Druive-kruid / Piment. A. I.

Braſſica marina, *Soldanella*, Soldanel. I.

Bugloſſa vulgaris, *Bugloſſum vulgare*, *Bugloſſum hortenſe*, Oſſetong. A.

Burſa paſtoris, Herders-tas. A. I.

Calamintha, *Calamintha montana*, *Calamintha vulgaris*, berg-Kalament.

Calamintha paluſtris, *Mentha paluſtris*, *Mentha arvenſis*, *Mentha hirſuta*, Water- of Veld-mente. I.

Caprifolium, *Matriſylva*, *Periclymenum*, *Periclymenum non perfoliatum Germanicum*, Geytenblad / Memmekes-kruid.

Carduus benedictus, *Cnicus ſylveſtris*, *hirſutus*, Kardo-benedikt / gezegende Diſtel. A.

Cauda equina, *Equiſetum majus paluſtre*, groot Heermoes / Paarde-ſtaart. I.

Centaurium minus, kleine Santory / duizent Gulden-kruit. A. I.

Ceterach, *Aſplenium*, *Scolopendria*, *Scolopendrium*, Milt-kruit / Steen-varen. I.

Chamaedrys, *Triſſago*, Bathengel / Gamanderlijn.

Chamaemelum, *Chamaemelum nobile*, *Chamaemelum odoratius*, *Chamaemelum Romanum*, Roomſche Kamillen.

Chamaemelum vulgare, wilde Kamillen. A. I.

Chamaepitys, *Iva arthritica*, Veltcypres. A. I.

Che-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Chelidonium majus, *v. Rad.*

Chelidonium minus, *v. Rad.*

Chaerophyllum, *Chaerefolium*, *Cerefolium*, *Chaerophyllum ſativum*, **Kervel / Zaaykervel / tamme kervel.** A.

Cichorea ſativa, *v. Rad.*

Cichorea ſylveſtris, *v. Rad.*

Cicuta, *Cicuta major*, **Scheerling / dolle kervel.** A. I.

Cochlearia, *Cochlearia Batava*, *rotundifolia*, *hortenſis*, **groot Lepel-blad.** H. I.

Conſolida major, *v. Rad.*

Conſolida media, *Bugula*, **Ingroen / Senegroen.** I.

Conſolida minima, *v. Bellis.*

Conſolida Saracenica, *Solidago*, **Heidens Wondkruid.**

Craſſula, *Fabaria*, *Telephium vulgare*, **Smeer-wortel.** I.

Dens Leonis, *v. Rad.*

Dictamnus Creticus, *Dictamnus verus*, **Dictamnus uit Kandie.**

Ebulus, *v. Cort.*

Endivia, *Intybus*, *Intybum*, *Scariola*, *Seriola*, **Endivy.** A.

Eryſimum, *Eryſimum vulgare*, *Irio*, **Irio.** A. I.

Eupatorium cannabinum, **Boeltjes-kruit.** I.

Euphraſia, *Euphragia pratenſis*, *minor*, **Oogentrooſt.** A. I.

Farfara, *v. Tuſſilago. Rad.*

Foeniculum, *v. Rad.*

Folia Malabathri, *Folia Inda*, **Indiſche Kaneelbladen.**

Fragaria, *Fragaria vulgaris*, de bladen en wortels van Aardbeyen. I.

Fumaria, *Fumaria vulgaris*, *purpureo flore*, Aardrook/ Aardrok. A. I.

Galega, *Galega vulgaris*, *caerulea*, *Rutà capraria*, Galigaan.

Geranium odoratum, *Geranium Batrachiöides*, *odoratum*, welriekende Ojevaars-bek.

Geranium Robertianum, roode Ojevaarsbek / Robertskruit. A. I.

Hedera arboreſcens, klim / Veyl / Boomveyl. I.

Hedera terreſtris, *Chamecissus*, Aardveyl / Honds-draf. I.

Helxine, *Parietaria*, Glaskruit. I.

Hepatica, *Lichen terreſtris*, *Lichen petraeus*, *Hepatica fontana*, *Lichen*, Leverkruit. I.

Hippoſelinum, *Smyrnium*, *Olus atrum*, grootſte Eppe / wilde Eppe. I.

Hyoſcyamus, *v. Rad.*

Hypericum, *Hypericum perforatum*, *Hypericum vulgare*, *Perforata*, *Millies pertuſa*, St. Jans-kruit. I.

Hyſſopus, *Hyſſopus vulgaris*, *Hyſſopus flore caeruleo*, Yzoop. I.

Illecebra, *Illecebra minor*, *Sedum minus acre*, Muurpeper. I.

Illecebra mitis, *Sedum minus*, *Sempervivum minus*, *non acre*, Trip-Madam. I.

Lactuca, *Lactuca ſativa*, Salade. A.

Lapathum acutum. *v. Rad.*

Lapathum ſativum. *v. Rad.*

La-

Digitized by Google

Digitized by Google

Lavandula, *Lavendula*, *Spica noſtras*, *Spica*, **Lavendul.**

Lauri folia, **Laurierblad.**

Lingua cervina, *Phyllitis*, **Hertstong.** I.

Lupulus, **Hoppe.** I.

Majorana nobilis, *Majorana*, *Sampſucus*, **Majolijn/ edele Majolijn.** A.

Malva, *v. Rad.*

Mandragora, *v. Rad.*

Marrubium, *Marrubium album*, *Praſſium album*, **witte Andoren.** I.

Matricaria, *Matricaria vulgaris*, *Parthenium*, *Partheniaca*, **Mater/ Moeder-kruit.** I.

Meliſſa, **Meliſſe/ Conſillie de Grain/ Citroenkruit.**

Menthaſtrum, *Mentha ſpicata candicans*, **wilde Munte/ of Mente.** I.

Mentha aquatica, *Mentha aquatica nigra*, *Mentha aquatica*, *rotundifolia*, *Siſymbrium aquaticum*, **Water-mente/ Bruin-heilige.** I.

Mentha criſpa, **kruis en Munt.**

Mentha ſativa, *Mentha anguſtifolia ſpicata*, **Balſem-mente.**

Mercurialis, **Bingel-kruit/ tam Bingel-kruit.** A. I.

Millefolium, *Millefolium majus*, *Millefolium majus purpureum*, *Myriophyllum*, **Gerwe/ Duizend-blad.** I.

Myrti folia, *Myrtus vulgaris latifolia*, **Myrte-bladen.**

Naſturtium aquaticum, *Naſturtium aquaticum*, *ſupi-*

num, *vulgare*, *Cardamine aquatica*, **Waterkers**. I.

Naſturtium, *Naſturtium vulgare*, *Naſturtium hortenſe*, **gemeene kers** / **ſterke kers** / **Tuin-kers** / A. I.

Nepeta, *Nepeta vulgaris*, *major*, *Cataria vulgaris*, *major*, **Pipt** / **Katte-kruit**. B. I.

Nicotiana, *Petum*, *Tabacum*, **Tabak**. A.

Nummularia, *Nummularia lutea*, *Centimorbia*, **Penning-kruit**. I.

Nymphaea, *v. Rad.*

Origanum creticum, **Orego**.

Origanum vulgare, **wilde Majolijn**.

Papaver hortenſe, **Heul-blad**. A.

Pentaphyllum, *v. Rad.*

Perſicaria acris, *Hydropiper*, **Waterpeper**. A. I.

Perſicaria, *Perſicaria mitis*, *Perſicaria mitis maculoſa*, *& non maculoſa*, **Perſen-kruit**. A. I.

Petroſelinum, *v. Rad.*

Phellandrium, **Water-Eppe**. I.

Phu, *v. Rad.*

Piloſella, *Auricula muris*, **Muyzen-oor**. I.

Pimpinella, *v. Rad.*

Plantago, *v. Rad.*

Polium montanum, **Grijs-kruit**.

Polygonum, *Polygonum vulgare*, *majus*, *Centinodia*, **Duizend-knoop** / **Verkens-gras**. A. I.

Polypodium, *v. Rad.*

Polytrichum, *Trichomanes*, **Wederdoot**. A.

Populi nigri gemma vel oculus, **knoppen van den Popelaar**.

Por-

Digitized by Google

Digitized by Google

Portulaca, *Portulaca latifolia, ſativa*, Porcelijn. A. I.

Primula veris, *Paralyſis, Paralyſis herba, Primula veris, flore luteo ſimplici in uno pedunculo ſingulari*, Sleutel-bloemen.

Prunella, *Brunella, Brunella major, caerulea, folio non diſſecto*, Brunelle. A. I.

Pulegium, *Pulegium latifolium, Pulegium regale*, breede Poley.

Pulegium anguſtifolium, *Pulegium cervinum*, ſmalle Poley.

Pulmonaria, *Pulmonaria maculoſa, flore purpureo, rubro, Symphytum maculoſum*, Longe-kruit.

Pyrola, Winter-groen. I.

Quercus folia, Eike-bladen. I.

Ribeſiorum nigrorum gemmae, *Groſſulariae nigrae gemmae*, Toppen van zwarte Aalbeſſen.

Roſmarinus, *Roſmarinus coronarius*, Roſmarijn.

Ruta, *Ruta hortenſis, Ruta vulgaris, Ruta ſativa, Ruta latifolia*, Wijnruit.

Sabina, Zevenboom.

Salvia, *Salvia hortenſis major latifolia*, breede/ groote/ Salv.

Salvia minor, *Salvia anguſtifolia, Salvia minor, aurita, & non aurita*, ſmalle Salv.

Salvia agreſtis, *Korodonia*, wilde Salv. I.

Sanicula, *Diapenſia, Sanicula mas Fuchſii*, Sanikel.

Satureja, *Satureja ſativa, Satureja hortenſis, Cunila ſativa*, Keulen. A.

Scabioſa, *Scabioſa major, hirſuta, vulgaris, laciniata*, Scorſt-kruit/ Scabieuſe. I.

Scabioſa minor, *Scabioſa glabra, minor, folio integro, Morſus Diaboli, Succiſa*, Duivels-beet / kleine Scabieuſe. I.

Sclarea, *Horminum ſativum, Sclarea dictum*, Scarley. B.

Scordium, Waterlook. I.

Sempervivum, *Sempervivum majus, Sedum, Sedum majus*, Huislook / groote Donderbaart. I.

Sempervivum minus, *Sedum minus, Sempervivum minus, flore albo*, klein Huislook / klein Donderbaart. I.

Scrophularia major, *v. Betonica aquatica.*

Scrophularia major radice nodoſa, *Scrophularia nigra, foetida*, groot zwart Speen-kruit. I.

Senna, *Senna Alexandrina, Senna Aegyptia*, Senebladen.

Serpillum, *Serpillum vulgare*, Quendel of wilde Tijm.

Sigillum Salomonis, *vid. Polygonatum rad.*

Solanum, *Solanum vulgare, Solanum hortenſe*, dulle Beyen / Nacht-ſchade. A. I.

Sonchus, *Sonchus aſper & laevis, latifolius & anguſtifolius*, Zeugdiſtel. A. I.

Spica Celtica, *Nardus Celtica.* Spikenard.

Spica Nardi Indica, Spikenard uit Indien.

Sophia, *Sophia Chirurgorum, Naſturtium ſylveſtre, tenuiſſime diviſum*, Friekruit / Sophia. A. I.

Tanacetum, *Tanacetum vulgare, Athanaſia, Athanaſia vulgaris, Tannacum*, Rijnbaar / Wormkruid. I.

Tapſus

Digitized by Google

Tapſus barbatus, *Verbaſcum*, *Verbaſcum latifolium, flore luteo*, Wolle-kruid. B. I.

Thuija, *Arbor vitae*, *Arbor Paradiſi*, Boom des Levens.

Thymus, *Thymum*, *Thymus vulgaris*, Quendel / Hoop-Tym.

Tormentilla, *v. Rad.*

Trifolium aquaticum, *Trifolium fibrinum*, *Trifolium paludoſum*, Bokshonen / Water-drieblad / Drieblad. I.

Trifolium odoratum, *Lotus urbana*, *Lotus odora*, Klaveren van Zevengetijden.

Tuſſilago, *v. Rad.*

Verbena, *Verbena communis flore caeruleo*, Yser-kruid. I.

Veronica, *Veronica mas*, *Veronica ſupina*, *vulgatiſſima*, *Betonica Pauli*, Eerenprijs Manneken. I.

Vinca Pervinca, *Clematis Daphnoides*, *minor*, Maagde-Palm.

Vincetoxicum, *v. Hirundinaria in Rad.*

Violaria, *Viola martia*, Violen-kruid. I.

Virga aurea, *Virga aurea*, *anguſtifolia*, *minus ſerrata*, Gulde Roede.

Ulmaria, *Barba Caprae*, *Regina prati*, Geitenbaard. I.

Urtica mortua, *Lamium album*, doode Netelen. A. I.

Urtica, *Urtica urens*, *Urtica urens major*, *vulgaris*, groote brandende Netelen. I.

Urtica urens, *minor*, kleine brandende Netelen. A. I.

Flores, Comas floridas, Corymbos, Summitates floriferas dabunt.

Abſinthium, *v. Herb.*

Anethum, *v. Herb.*

Antherae, *dicuntur Florum Roſarum capillamenta lutea, vel ſtamina*, de geele Hairbezels van Rozen.

Aurantia, *v. Cort.*

Balauſtia, *Flores Granati, Flores Punici, v. Cort.*

Betonica, *v. Herb.*

Borrago, *v. Herb.*

Bugloſſa, *v. Herb.*

Calendula, *Caltha, Caltha ſativa, vulgaris*, Goudsbloemen. A.

Caprifolium, *v. Herb.*

Caryophyllus, *Caryophyllus hortenſis, flore rubro, ſimplici, Betonica coronaria, Tunica*, Giroffels/ Nagelbloemen/ de roode Angelier.

Centaurium minus, *v. Herb.*

Chamaemelum vulgare, *v. Herb.*

Chamaemelum Romanum flore pleno, dubbelde Roomſche kamillen.

Cheyri, *Leucojum luteum, Keyri, Viola lutea*, geele Violetten/ Muurbloemen. B. I.

Citrea malus, *v. Cort.*

Crocus, *Crocus autumnalis, violaceus, Crocus violaceus, anguſtifolius*, Herfſt-Zaffraan.

Cyanus, *Cyanus ſegetum*, blaauwe Koornbloemen. A. I.

Digitized by Google

Digitized by Google

Faba, *Faba Romana*, **Roomſche Boon-bloeizel**. A I.

Geniſta, *Geniſta vulgaris*, *Geniſta anguloſa*, *Scoparia*, **gemeene Brem**. I.

Hypericum, *v. Herb.*

Lavendula, *v. Herb.*

Lilium album, *v. Rad.*

Lilium convallium, **Lely van de Dalen**.

Limonia malus, *v. Cort.*

Malva arborea, *Malva roſea*, **groote Maluwe / boom-Maluwe**.

Malva, *v. Herb.*

Melilotus, *Melilotus lutea*, *fruticoſa*, *Melilotus Germanica*, **Meloten / Malloten**. B. I.

Nymphaea alba, *v. Rad.*

Nymphaea lutea, major, **geele / groote Water-plompen**. I.

Paeonia, *v. Rad.*

Papaver Rhoeas, *Papaver erraticum*, *Papaver ſegetum*, **kankerbloemen / klaprozen / korenheul**. A. I.

Primula veris, *v. Herb.*

Roſmarinus, *v. Herb.* *Hujus flores per excellentiam Anthos.*

Roſa pallida, *Roſa Damaſcena*, **Damask-Rozen**.

Roſa rubra, *Roſa rubra flore pleno*, **dubbelde roode Rozen / Provencie-Rozen**.

Salvia, *v. Herb.*

Sambucus, *v. Cort.*

Schoenanthum, *Juncus odoratus*, **Kameel-hooy / Kemels-hooy**.

Stoechas Arabica, *Stoechas purpurea*, **Stechas-bloemen**.

Tapſi

Tapſus barbatus, *v. Herb.*

Tilia, Lindebloezem. I.

Trifolium odoratum, *v. Herb.*

Violaria, *v. Herb. Violae martiae, purpurea, flore ſimplici*, Violen. I.

Semina Medicinae largiuntur.

Acetoſa hortenſis latifolia, *v. Herb.*

Agnus caſtus, *Vitex*, Kuiſchboom.

Allium, *v. Rad.*

Althaea, *v. Rad.*

Ammi, *Ammi majus, Ammi vulgare*, Groot Ammi. A.

Ammi verum, *Ammi Creticum*, Ammi uit Kandie. A.

Amomum, *Amomum verum, Amomum Officinarum*, opregt Amomum uit Indie.

Amomum Germanicum, *Siſon vulgare*, baſtaart-ſteen Peterſely. A. I.

Anethum, *v. Herb.*

Angelica ſativa, *v. Rad.*

Aniſum, Anys. A.

Aniſum ſtellatum, *Aniſum Indicum, Zingi*, Ster-anys.

Apium, *v. Rad.*

Aquilegia, *Aquilegia ſylveſtris, flore caeruleo, ſimplici*, Akelyen-zaat. I.

Aſparagus, *v. Rad.*

Atriplex, *v. Herb.*

Bardana, *v. Rad.*

Baſi-

Digitized by Google

Digitized by Google

Baſilicum, *v. Herb.*

Berberis, *Oxyacantha Galeni*, *Spina acida*, Berberiſſen-zaad.

Bombax, *Goſſypium*, *Xylon herbaceum*, Katoenzaad. A.

Bunias, *Napus dulcis*, Steek-rapen. A. I.

Caepa, *v. Rad.*

Cannabis, Hennip-zaad / kennip-zaad. A. I.

Cardamomum longum, *Cardamomum maximum*, *Melliguetta*, *Grana Paradiſi*, Mellegett.

Cardamomum majus, groot kardamom-zaad.

Cardamomum minus, gemeen / of klein kardamom-zaad.

Carui, karuy-zaad. A.

Carthamus, *Cnicus*, *Cnicus ſativus*, Zaad van baſtaart Saffraan. A.

Cicer album, wit Cicer-zaad. A.

Cicer rubrum, rood Cicer-zaad. A.

Citreum, *v. Cort.*

Citrullus, *Anguria*, Watermeloen. A.

Colocynthis, koloquint-zaad.

Coriandrum, koriander-zaad. A.

Cubebae, Cubeben.

Cucumis hortenſis, komkommer-zaad. A.

Cuminum, kumijn-zaad. A.

Cydonea malus, *Malus Cotonea*, Queepitten.

Daucus Creticus, Wortelzaad uit Kandie. B.

Daucus vulgaris, *Paſtinaca ſylveſtris*, *anguſtifolia*, *Staphylinus*, Daukus / kroontjes-kruit / wilde Peen-zaad. B. I.

Endivia, *v. Herb.*

Eru-

Eruca, *v. Herb.*

Fabae, *v. Flor.*

Foeniculum, *v. Rad.*

Foenum Graecum, *Foenum Graecum ſativum*, **Fenegriek.** A.

Fraxinus, *v. Cort.*

Fumaria, *v. Herb.*

Geniſta, *v. Flor.*

Hordeum, *Hordeum integrum*, **Gerſt.** A.

Hordeum mundatum, **gepelde Gerſt.**

Hyoſcyamus, *v. Rad.*

Lactuca, *v. Herb.*

Lens, *Lens major*, **Linzen-zaad.** A.

Leviſticum, *v. Rad.*

Limonia, *v. Cort.*

Linum ſativum, **Lijnzaad/ Vlaszaad.** A. I.

Lithoſpermum, *Milium ſolis*, **Parelzaad/ Steen-zaad.**

Lupinus, *Lupinus ſativus, albus*, **wit Lupijnzaad.** A.

Malva, *v. Rad.*

Melo, **Meloenzaad.** A.

Milium, *Milium vulgare, album & luteum*, **Geerſt.** A.

Naſturtium, *v. Herb.*

Naſturtium Indicum, *Acriviola, Cardamindum*, **Indiaanſche Sterke Kers.** A.

Nigella, *Gith, Melanthium, Nigella ſativa flore ſimplici*, **Nardus-zaad.** A.

Nuclei Ceraſorum rubrorum, **Kerſſepitten.**

Nuclei Ceraſorum acidorum nigrorum, **Morelle-pitten.**

Nu-

Digitized by Google

Nuclei Perſicorum, Perſik-pitten.
Nuclei Pini, Pijnappel-pitten.
Orobus, *Eruum, Orobus receptus, vulgaris,* tamme Cicers. A.
Oryza, Rijs. A.
Paeonia, *v. Rad.*
Papaver album hortenſe, wit Heul-zaad. A.
Papaver nigrum hortenſe, zwart Heul-zaad. A.
Paſtinaca ſylveſtris, *v. Rad.*
Paſtinaca ſativa latifolia, *v. Rad.*
Petroſelinum Macedonicum, *Apium Macedonicum,* Grieks Eppig / Peterzelp-zaad.
Petroſelinum, *v. Rad.*
Phellandrium, *v. Herb.*
Plantago, *v. Herb.*
Porrum, *v. Rad.*
Portulaca, *v. Herb.*
Pſyllium, *Pſyllium majus, erectum,* Vlooy-zaad. A.
Raphanus, *v. Rad.*
Rhus Obſoniorum, *Sumach,* Smak.
Ruſcus, Bruſcus, *v. Rad.*
Ruta, *v. Herb.*
Sambucus, *v. Cort.*
Santonicum, *Abſinthium Aegyptium, Santonicum dictum, Sementina, Semen ſanctum, Semen ad lumbricos,* Wormkruid.
Secale, Rogge. A.
Scariola, *v. Endiviæ.*
Seſeli Maſſilienſe, *Foeniculum tortuoſum,* zaad van Fenkel uit Marſeille.

Se-

Seſeli, *Seſeli vulgare*, *Siler*, *Siler montanum*, **zaad van Siler.**

Sinapi, *Sinapi ſativi*, *Semine albo*, *luteo*, *rufo*, **Moſtart-zaad.** A.

Sophia, *v. Herb.*

Staphys agria, **Luiskruid.** B.

Thlaſpi, *Thlaſpi arvenſe*, *Siliquis latis*, **Diſſelkruid/ wild Moſtart-zaad.** A. I.

Urtica, *v. Herb.*

Fructus, Baccae, Nuclei majores, colligantur in materiem medicam, inprimis a ſtirpibus, quae ſequuntur.

Alkekengi, *Halicacabum*, *Halicacabus*, *Solanum veſicarium*, **Blaaskerſſen/ krieken van over Zee.**

Amygdalus amara, **bittere Amandelen.**

Amygdalus dulcis, **zoete Amandelen.**

Aurantia vulgaris, *v. Cort.*

Aurantia Luſitanica, *v. Cort.*

Baccae hederae arboreae, **Klimbeyen.**

Baccae Juniperi, **Jeneverbeyen.**

Baccae Lauri, **Bakelaar/ Laurierbeyen.**

Baccae Myrti, **Myrtebeyen.**

Baccae Ribeſiorum nigrorum, **zwarte Aalebeſſen.**

Baccae Ribeſiorum rubrorum, **roode Aalebeſſen.**

Baccae Sambuci, **Vlierbeyen.**

Balanus Myrepſica, *Been*, *Behen album*, *Nux unguentaria*, *Glans unguentaria*, **Balſem-Neut.**

Ber-

Digitized by Google

Digitized by Google

Berberis, Berberiſſen/ *v. Sem.*

Cacao, Kakauw.

Papaver album hortenſe *dat capita*, Maankoppen/ Heulkoppen/ *v. Herb.*

Capparis, Kappers.

Caricae pingues, *Ficus arida*, *Ficus paſſa*, drooge Vygen.

Carpobalſamum, Balſem-vrucht.

Caryophylli; *Caryophylli aromatici*, *Caryophylli Indi*, *Caryophylli clavati*, Kruidnagels.

Caſſia, *Caſſia fiſtula*, *Caſſia purgatrix*, Kaſſie.

Colocynthis, *v. Sem.*

Corinthiacae, *Uvae paſſae minores*, *Paſſulae*, *Uvulae ſine gigartis*, Krenten.

Corna, Kornoeille-beyen.

Cucumis agreſtis, *Cucumis aſininus*, *Cucumis ſylveſtris*, *Elaterium herba*, Springkruid/ Ezels-komkommer.

Dactyli, Dadels.

Glandes quercinae, Akers/ Ekels.

Granata mala, Granaat-appels.

Herbae Paridis baccae, Wolfs-beſſen/ Spinnekoppen.

Jujubae, *Zizyphus*, Jujuben.

Mala Citrea, *v. Cort.*

Cydonea, *v. Sem.*

Limonia, *v. Cort.*

Sylveſtria, wilde Appelen/ wrange Appelen.

Digitized by Google

Mala Vulgaria, kamuyſ-appelen.
Meſpila immatura, harde Miſpelſ.
Mora nigra, zwarte Moerbeyen.
Myrobalani Bellericae, Chebulae, Citrinae, Emblicae, Indicae, } purgerende Roodeloop-Nooten.
Nuces Juglandes immaturae, groene Okkernooten.
Nux Cypreſſi, Cypres-noot.
Nux moſchata, *Nux myriſtica*, *Nux aromatica*, Noot-muskaat.
Nux Piſtachia, Piſtachjes.
Nux vomica, kraan-oogen.
Olivae conditae, majores, minores, gezulte Olyven.
Paſſulae majores, *Uvae paſſae majores*, Razynen.
Piper album, *Piper rotundum*, *album*, witte Peper.
Piper Braſilienſe, *Capſicum*, Braſiliaanſche Peper.
Piper longum, *Piper longum Orientale*, lange Peper.
Piper nigrum, *Piper nigrum*, *rotundum*, bruine Peper / gemeene Peper.
Pruna Damaſcena, *Pruna magna*, *dulcia*, *atro-caerulea*, Pruimen van Damask.
Pruna Gallica, *Pruna acido-dulcia*, gemeene Pruimen.
Pruna Prignolenſia, Prunïolen.
Pruna ſylveſtria, *Acacia Germanica*, Sleedoorn. I.
Rubi Idaei Baccae, Framboizen.
Sebeſten, *Sebeſtena*, *Sebeſtena domeſtica*, *Muxa*, Sebeſten.

Sili-

Digitized by Google

Digitized by Google

Siliqua, *Siliqua dulcis*, *Caroba*, *Ceratia*, *Ceratonia*, **St. Jansbrood.**
Tamarindi, **Tamarinden.**

Stirpes anomalae, pariſiticae, Epiphyta, Plantarumque ſcirrhi.

Agaricus, *Fungus Laricis*, **Lorkenſchwam.**
Auriculae Judae, *Fungus Sambuci*, **Judas-ooren.** I.
Crepitus Lupi, *Lycoperdon*, **Wolfsveeſt / Boviſt.** I.
Cuſcuta, **Wrange / Schorſte.** A. I.
Epithymum, *Cuſcuta minor*, **Tymſchorſte.** A. I.
Gallae quercinae, **Galnooten.**
Grana kermes, *Grana tinctoria*, *Coccus baphica*, **Scar-laatbey.**
Lichen cinereus, terreſtris, **Leverkruid.** I.
Muſcus arboreus, *Uſnea*, *Muſcus vulgaris*, *quercinus*, **fijne Eyken-moſt.** I.
Muſcus arboreus pulmonaris, *Lichen arboreus*, *latifolius*, *quercinus*, **platte en breede Boom-moſt.** I.
Viſcus, *Viſcum*, *Viſcum quercinum*, **Marentak / Vogellijm.** I.

Farinae.

Amyli, **Stijfſel / Ameldonk.**
Fabarum, **Boone-meel.**
Foeni graeci, **Fenegriek-meel.**
Hordei, *v. Sem.*

Lupinorum, *v. Sem.*
Radicis Altheae, *v. Rad.*
Radicis Conſolidae majoris, *v. Rad.*
Seminum Lini, *v. Sem.*
Volatilis molitorum, Stuif-meel.

Succi liquidi vel parum inſpiſſati.

Acetum vini, Wyn-azyn / Edik.
Acetoſitas de Limonibus, *vulgo Acetoſitas, vel ſuccus Citrei, v. Cort.*
Agreſta, *Omphac um*, Verjuis. I.
Aurantii ſuccus, *v. Cort.*
Berberis ſuccus, *v. Sem.*
Cydoniorum ſuccus, *v. Sem.*
Granatorum ſuccus, *v. Cort.*
Oleum Olivarum, *v. Fruct.*
Vinum Canarinum, Canariſche Sek.
Vinum Hiſpanicum, Spaanſche Wyn.

Gummi, Reſinae, Gummi-Reſinae, Balſami, Succi denſati & liquidi.

Acacia vera.
Acacia Germanica, *v. Puna ſylveſtria. Fruct.*
Aloë hepatica, Paarde Aloë.
Aloë lucida, allerzuiverſte Aloë.
Aloë Socotorina, beſte Aloë.
Balſamus Capivi, *Balſamus Copayba*, Wond-balſem.
Bal-

Digitized by Google

Digitized by Google

Balſamus Peruvianus, Peruviaanſche balſem.
Balſamus Liquid-ambar, *Liquidum ambarum*, vog-tige Barnſteen.
Balſamus Terebinthina vulgaris, gemeene Terpen-tijn.
Balſamus Terebinthina Cypria, Terpentijn van Cyprus.
Balſamus Terebinthina Veneta, Veneetze Terpen-tijn.
Balſamus Tolutanus, *Balſamus de Tolu*, Balſem van Tolu.
Elaterium, Ezels komkommerzap.
Euphorbium, Zap van Toortzen van Peru.
Glycirrhizae ſuccus inſpiſſatus, Zap van Zoethout/Drop.
Hypociſtidis ſuccus.
Manna, *Manna Calabrina*, Man/Honigdauw.
Opium, *Opium Thebaicum*, Turks heulzap.
Pix, Pik.
Saccharum album, witte Zuiker.
Saccharum rubrum, roode Zuiker.
Saccharum candum, *Cantum*, *Cryſtallinum*, *album & rubrum*, Zuiker-kandy.
Saccharum Penidium, Draay-zuiker.
Scammoneum, Scammonie.
Tartarus, *Tartarus Rhenanus*, witte Wijnſteen.
Gummi Ammoniacum, Gom Ammoniak.
Animae.
Arabicum, Arabiſche Gom.
Aſa foetida, Duivels-drek.

Gummi Bdellium.
Caranna.
Ceraſorum, Gom van kerſſen.
Copal.
Elemi, *Elemni.*
Galbanum.
Gutta gamba, *Gutta Jemu.*
Hederae, *v. Herb. & Fruct.*
Juniperi, *Sandaracha*, Sandrak.
Lacca in granis, Gom Lak in greinen.
Lacca in ramulis, Gom Lak op ſtokjes.
Opopanax.
Sagapenum.
Tacamahaca.
Tragacanthum, Gom Dragant.
Benzoin, *Benzoinum*, *Aſa dulcis.*

Camphora, Campher.

Reſina Citrina, geele Harſt.
Colophonia, Spiegel-harſt.
Ladanum, *Labdanum.*
Maſtiche, Maſtik.
Myrrha, Myrrhe.
Olibanum, Wierook.
Sanguis Draconis, Drakebloed.
Sarcocolla, Vleeſch-lijm.
Styrax calamita.
Styrax liquida.
Thus vulgare.

Ani-

Digitized by Google

Digitized by Google

ANIMALIA,

ET QUAE EX IIS SUMUNTUR.

Album graecum, witte Klemei/ Honde-keutels.
Adeps anſerina, Ganſevet.
Aſelli, *Millepedes*, *Oniſci*, Piſſebedden/ Zeugen.
Axungia porci, Verkens-reuzel.
Cancrorum chelae, kreeſte-ſcharen.
Cancrorum lapis, *Cancrorum oculi dicti*, kreeſt-oogen.
Cantharides, Spaanſche Vliegen.
Caſtoreum Sibericum, Beverzwijn/ Bevergeil.
Cera alba, witte Waſch.
Cera flava, geele Waſch.
Cochinella, Conchenilje.
Cornu cervi, Hertshoorn.
Dens apri, wilde Verkens-tand.
Ebur, Elpenbeen/ Ivoor.
Fel Tauri, Stiere-gal.
Hirudines, Bloedzuigers.
Ichthyocolla, Vislijm/ Huyſenblas.
Lapis Bezoar Occidentalis, Weſt-indiſche Bezoar.
Lapis Bezoar Orientalis, Ooſt-indiſche Bezoar.
Mandibula Lucii piſcis, Snoeks-kakebeenen.
Margaritae Occidentales, Weſt-indiſche Paarlen.
Margaritae Orientales, Ooſt-indiſche Paarlen.
Medulla cervina, Herts-merg.

Mel Maſſilienſe, Marſiliaanſche Honig.
Mel virgineum, maagde Honig/ ongepijnde Honig/ witte Honig.
Moſchus, Muskus.
Nidi hirundinum, Swaluwe-neſten.
Os ſepiae, Zee-ſchuim.
Sanguis hircinus, Bokke-bloed.
Scincus, minder krokodil.
Sevum hircinum, Bokke-talk.
Sperma ceti, Walſchot.
Teſtae Ovorum, Eyer-ſchalen.
Viperae, Vipers/ Slangen.
Ungula Alcis, Elants-klauw.
Unicornu, Eenhoorn.
Zibetha, *Zibethum*, Zibet.

FOSSI-

Digitized by Google

Digitized by Google

FOSSILIA.

Metalla & quae ex his fiunt.

Aerugo, Spaanſch-groen.
Aes uſtum, gebrand koper.
Argentum foliatum, Blad-zilver / geſlagen Zilver.
Aurum foliatum, blad-Goud / geſlagen Goud.
Ceruſſa, Ceruis / Lood-wit.
Ferri limatura, Vylzel van Yzer.
Lithargyrium argenti, Zilver-glit.
Lithargyrium auri, Goud-glit.
Minium, Meni.
Nihil album, *Pompholyx*, Niet / Niet-wit.
Plumbum uſtum, gebrand Lood.
Stannum in pulverem reductum, *vel in limaturam tenuem*, Vylzel van Tin.

Sales.

Alumen plumoſum, Pluim-aluin.
Alumen rupeum, Rots-aluin / gemene Aluin.
Alumen uſtum, gebrande Aluin.
Borax, *Chryſocolla*, Goud-lijm.
Nitrum, *Sal Petrae*, Salpeter.
Sal Ammoniacus, Ammoniak-zout.
Sal gemmae, gegrave Zout / Criſtal-zout.
Sal marinus, Zee-zout / keuken-zout / gemeen Zout.
Vitriolum album, wit koper-rood.
Vitriolum Anglicum, Engelſch koper-rood.
Vitriolum Cyprium, Cypers koper-rood.
Vitriolum Hungaricum, Hongers koper-rood.
Vitriolum Romanum, Roomſch koper-rood.

Sulphura.

Arſenicum album, Rotte-kruid.
Arſenicum rubrum, Rus-geel.
Auripigmentum, Piment.
Oleum terrae, Aard-olie.
Petroleum, Steen-olie.
Sulphur, Zwavel / Sulfer.

Semi-metalla.

Antimonium, *Stibium*, Spies-glas.
Argentum vivum, *Mercurius*, Kwikzilver / Kwik.
Chalcitis, Koper-rood.
Cinnabaris nativa, natuurlyk Vermiljoen.
Lapis Calaminaris, Klemei-ſteen.
Lapis Haematites, Bloed-ſteen.
Lapis Lazuli, *Lapis Armenius*, Lazuur-ſteen.
Magnes, Magneet / Zijl-ſteen.

Terrae & Lapides.

Bolus alba, witte Kley.
Bolus armena, Bolus vulgaris, } rode Kley.
Calx viva, levendige Kalk.
Creta alba, wit Krijt.
Creta Cimolia.
Cryſtallus montana, berg Criſtal.
Oſteocolla, Been-lijm.
Pumex, Puim-ſteen / Drijf-ſteen.
Terra Lemnia, Aard uit het Eiland Lemnos.
Terra ſigillata, gezegelde Turkſe Aard.

MARI-

Digitized by Google

Digitized by Google

MARINA,

ET HETEROCLITA QUAEDAM.

Ambara griſea, *Ambarum griſeum*, Ambergrys.
Ambara alba, *Ambarum album*, *Succinum album*, *Carabe alba*, witte Barnſteen.
Ambara citrina, *Ambarum citrinum*, *Ambarum flavum*, *Succinum citrinum*, *Succinum flavum*, *Carabe flava*, geele Barnſteen.
Ambara nigra, *Ambarum nigrum*, *Succinum nigrum*, *Gagates*.
Bitumen Judaicum, *Aſphaltis*, Joode-lijm.
Blatta Byzantina.
Corallia alba, wit koraal.
Corallia rubra, rood koraal.
Corallina marina, koraal-mos.
Mater perlarum, Paarl-moer.
Oſtra Codermata, *Oſtreorum conchae*, Oeſter-ſchelpen.
Spongia, Spons.
Spongiae Lapis, Spons-ſteen.

PARS

Digitized by Google

PARS SECUNDA.

De Praeparationibus & Compoſitionibus Galenicis Internis.

CLASSIS PRIMA.

De Medicamentis ſub Forma Solida.

SECTIO PRIMA.

De Pulveribus.

PULVERES PURGANTES.

Pulvis Diagrydii,
ſive Scammonium praeparatum.

℞. Scammonii in pulv. redacti q. v.

Indatur Cydonio *excavato, quod paſta obductum in furno vel cineribus aſſetur; & dein Scammonium exemtum ſervetur uſui.*

Pulvis Diaſenae.

℞. Fol. Senae mundat. unc. duas.
Crem. tart. unc. dimid.
Sem. Foeniculi dulc. drachm. duas.
Macis.
Cinamomi.
Salis gemmae ana drachm. unam.
F. Pulvis.

Pul

Digitized by Google

Stoelgang Verwekkende Poeders
Bereyden Schammonium

R: Schammonium tot Poeder gemaakt q.S.:
Doet zi in een uytgeholde quee met Deeg omwenteld zynde, braad hem in een oven, of in heete asse, bewaar daar naa de uytgenoomen Schammonium tot gebruyk

Zeeneblads Poeder

R: Gesuyverde Zeeneblaaden ℥ ii
Wynsteen ℥ ß
Zoet Venkelzaad ʒ ii
Caneel
Gegraave Zoud van Ider ʒ i
Maakt het naa de Konst tot een Poeder
N:B Droogd de Zeeneblaaden sagjes doet daar dan het venkelsaad de Foely, Caneel, en Berg of Gegraaven Sout; Stoot het saamen tot een fyn Poeder Doet er dan de Room van wynsteen in het bysonder Gestooten zynde bij.

Digitized by Google

Het Enkelde Oogverklaarende Poeder Van Galenus

℞ Heldere Aloë uyt het Eyland Socrata ℥ xiiß
Caneel
Aloë houd
Wortelen van Mans Ooren
Spica nardus uyt Indiën
Saffraan
Mastik van Ider ʒ vi
Maakt het tot Poeder
De Aloë mastik en Saffraan maakt die Yder by Sonder
Tot Poeder en doet er dan de overige Poeders by

Hertsterkende Poeders

Bereyden Coraalen, Paarlen Hartshoorn
℞ Neemt hier van zoo veel gy wilt
Vryft se soo Lang op een Steen daar by gevoegt zynde
eenige druppels roose waater tot dat zy op het alderfynste
Zyn gebragt en niet meer en kraaken tot Poeder
Gebragt zynde Droogt se een weynigje en maakt se
tot bolletjes.

Het Hertstrekkende Poeder van Roosen

℞: Roode Roose bloemen ℥ x v
Wortels van geschrapt Soethoud ʒ vii
Uytgeleese Caneel ʒ vii
Aloe Houd
Geel Sandelhoud van Ider ʒ iii

Digitized by Google

Pulvis Hierae ſimplicis Galeni.

℞. Aloës ſocotorinae lucidae unc. duodecim cum ſemiſſe.
Cinamomi.
Ligni Aloës.
Rad. Aſari.
Spicae Nardi Indicae.
Croci.
Maſtiches ana drach. ſex.
F. Pulvis.

Aloë, Maſtix, Crocus ſeorſim in pulverem redigantur, & reliquo pulveri addantur.

PULVERES AROMATICI.

Praeparatio Corallorum.
Margaritarum.
Oculorum cancri, &c.

℞. Quorumvis horum q. v.

Super porphyritem, additis aliquot Aq. Roſ. *guttulis, tamdiu terantur, donec in tenuiſſimum & nullum inter dentes ſtridorem edentem pulverem redacta ſunt; dein parum ſiccentur, & in paſtillos redigantur.*

Pulvis Aromaticus Roſaceus.

℞. Flor. Roſ. rubr. drachm. quindecim.
Rad. Glycirrhizae raſae drachm. ſeptem.
Cinamomi electi drachm. quinque.
Ligni Aloës.
Santali citrini ana drachm. tres.

Gum-

Gummi Arabici.
Tragacanthi.
Macis.
Caryophyllorum ana drachm. duas cum ſemiſſe.
Rad. Spicae Nardi Indicae.
Nucis Moſchatae.
Sem. Cardamomi minoris.
Rad. Galangae ana drachm. unam.
F. Pulvis.

Gummi Arabicum & Tragacanthum, ſeorſim in pulverem redacta, reliquis admiſceantur.

Pulvis e Chelis Cancrorum compoſitus.

℞. Cornu Cervi philoſophice praepar.
Coralliorum rubror. praepar.
Oculorum Cancrorum praepar.
Succini albiſſimi praepar. ana unc. ſemis.
Chelas Cancrorum praepar. ad pondus omnium.
M. f. Pulvis.

Pulvis Comitiſſae Kent.

℞. Oculor. Cancri drachm. duas.
Lap. Bezoar. oriental.
Rad. Contrajerv.
Margar.
Corall. rub.
Chelar. Cancr.
Succini praepar.
Carnis Viperinae ana drachm. dimid.
Fol. auri ſcrup. dimid.
F. Pulvis.

Pul-

Digitized by Google

Arabische Gom
Gom van traganth:
Foely
Naagelen van Ider ℥iiß
De wortelen van Spica nardus uyt Indien
Noote Mußchaat
Zaad van Klyne Cardamom
Maag wortelen Van Yder ℨi
Maakt daar van een Poeder behalven de gom van
Arabien en Traganth: welke bysonder gestooten
Moeten zyn tot een Poeder vermengt se dan met
De anderen

NB Men laat de Flor: Rosar: geraspt root geel Sandel houd Rad: Galanga
sagjes droogen dan doet men de Caneel, Lign: Aloë, Foely, nagelen, Spica Nard: klyn
gesneeden Noote Muscaat, uytgepelde Cardamom, daar by, men stoot het tot een fyn
Poeder by het welk men de Arabise gom en de tragant, ider bysonder gestooten zynde

Het Poeder van de Gravinne van kent

℞ Oculi Cancri ℨii
De Oosterse Besoarsteen
Teegengift wortel
Paarlen
Rood Coraal
Kreefte Schaalen
Beryde Brandsteen
Koekjes van slangen van Ider ℨß
Blaaderen van Goud ℈ß
f: s. Maakt het tot een Poeder

De besoard moet in een glase mortier seer langalleeng
Gevreeven worden en in plaads van de adder koekjes
Is het beeter adders selfs te neemen

Digitized by Google

Fol: # Poeder van Galangæ

℞ Wortelen van Calmus
- - - - Gengber van Jder ℥iß
Maag Wortelen ℥vi
De Bladeren van Calamenth:
- - - - - - - Gedroogde Kruys en Munt
De Wortelen van Spika Nardus uyt Indien a ℥j
Foelij
Caneel
Het geele van Oranje Schille
- - - - - - Citroen Schille van Jder ℥iß
Aloë Houd ℥vi
Nagelen
Witte Peper
Lange Peeper van Jder ℥iß
Zaad van Anijs
- - - - Selderij
- - - Klyne Cardamom
- - - Carwij
- - - Venkel Van Jder ℥j
- - - Groote Cardamom ℥i
Maakt daar van een Poeder.

Het Enkelde Poeder van Ireas

℞ Wortelen van Florentynde Lis ℥ß
Witte Candij Suyker
Het Koude Tragant: Poeder van Jder ℥ii
Maakt daar van een Poeder

Digitized by Google

Pulvis Diagalangae.

℞. Rad. Calami arom.
Zingiberis ana drachm. unam cum ſemiſſe.
Galangae drachm. ſex.
Fol. Calaminthae.
Menthae ſiccat.
Rad. Spicae Indicae ana drachm. unam.
Macis.
Cinamomi.
Flaved. Cort. Arantior.
Citrior. ſiccat. ana drachm. unam
cum ſemiſſe.
Ligni Aloës drachm. ſex.
Caryophyll.
Piperis albi.
longi ana drachm. unam cum ſemiſſe.
Sem. Aniſi.
Apii.
Cardamomi minoris.
majoris.
Carui.
Foeniculi, ana drachm. unam.
F. Pulvis.

Pulvis Diaïreos ſimplex.

℞. Rad. Irdis Flor. unc. dimid.
Sacchari canti albi.
Pulv. Diatragacanthi frigidi ana drachm. duas.
F. Pulvis.

Pul-

Digitized by Google

Pulvis Diarrhodon.

℞. Flor. Roſ. rubr. unc. unam cum ſemiſſe.
Ligni Santali albi.
rubri ana drachm. duas cum ſemiſſe.
Xyloaloës.
Gummi Arabici.
Tragacanthi.
Spodii ex ebore ana ſcrup. duos.
Rad. Aſari.
Rhabarbari.
Spicae Indicae.
Cinamomi.
Croci.
Caryophyllorum.
Fructuum Berberorum.
Sem. Acetoſae.
Aniſi.
Cardamomi minoris.
Endiviae.
Foeniculi.
Lactucae.
Ocimi.
Portulacae.
Scariolae.
Succi Glycirrhizae.
Maſtiches ana ſcrup. unum.
Cornu cerv. crudi.
Margaritarum praepar. ana ſcrup. dimid.
F. Pulvis.
Gummi Arabicum, Tragacanthum, Crocus & Maſtiche ſeor-

Digitized by Google

48 Het Poeder van Roosen Gemaakt

Rx: De Bloeme van Roode Roosen ℥jß
Wit-Sandel Houd
Rood Sandelhoud van Elks ℥iiß
Aloe houd
Gom van Arabien
——— Draganthi
Gebrande Olyphants Tanden (a ʒii
Wortelen van Mans Ooren
——— Rabarber
——— Spica Nardus Uit Indien
Caneel
Saffraan
Naagelen
De vrugt van Berbarisse
Zaad van Veld Zuuring
——— Anijs
——— Kleyn Cardamom
——— Endivie
——— Venkel
——— Salade
——— Basilicum
——— Porselyn
——— Schatly
Sap van Soethoud
Mastik van yder ʒi
Raauwe Hartshoornen
Berijde Paarlen van Elks ʒß
ſ maakt het tot een Poeder
De gum van Arabien tragant hi: Saffraan Mastik

alleen

Digitized by Google

Fol 49
Alleen tot een Poeder gebragt vermengt se
Dan met de Booven geschreevene

Het Poeder van koude Fragacant

R: Witte Gom van Tragantk: ℥ß
— — — — Arabien ℥ijß
Styssel ℥i
Geraspt Soethoud
Zaad van Waater Lemoenen
— — — Comcommers
— — — Cauwoerde
— — — Gesuyverde Meloene a ℥ß
Witte Candy Suyker ℥vi

Maakt het naa de Konst tot een Poeder
De Saaden van haar Bast ontbloot met de Soethoud
Wortel tot een Poeder gebragt met de Styssel en
Witte Candy Suyker in een Mortier gevreeven bij
Dewelke doet de gom tragantk: en Arabien Ider
Bijsonder tot een Poeder gebragt NB men moet niet veel gelyk
maaken om dat de zaaden rans worden dan deugt het geheel niet meer

Het Poeder van den Markgraaf

R Wortelen van Mannetjes Peonië ℥ß
Eyken houd
Geraspt Ivoor
— — Elants klaauw
Eenhoorn of in des zelfs plaats de Bokkels
Gebrand Ivoor
Witte Coraalen
Roode Coraalen
Bereyde Paarlen van ider ℥i
Zuyvere Goud blaaderen N XX

Maakt het tot een Poeder
Men laat de Peonie wortels, Eyken houd, Rasur Eborii, Ung: Alcis & Unicornu wat
droogen dan stort men het tot een fyn poeder, daar bij doen de Ebor ustum daar naa
daar naa doet men de Coraalen, paarlen, daar te rooien [illegible] daar bij
ten laatsten ook het Goud blad

[illegible] tiende moeten in [illegible] geslooten glaasen bewaart worden

ſeorſim in pulv. redacta, reliquis admiſceantur.

Pulvis Diatragacanthi frigidus.

℞. Gummi Tragacanthi alb. unc. dimid.
Arabici vermiculati drachm. duas cum ſemiſſe.
Amyli drachm. unam.
Rad. Glycyrrh. raſae.
Sem. Citrulli.
Cucumeris.
Cucurbitae.
Melonum mund. ana drachm. dimid.
Sacch. canti alb. drachm. ſex.
F. Pulvis.

Semina a corticibus mundata cum Rad. Glycyrrhizae in pulv. redacta, cum Amylo & Sacchаro canto albo in mortario marmoreo terantur; quibus adde Gummi Tragacanthum & Arabicum ſeorſim in pulv. redacta.

Pulvis Marchionis.

℞. Rad. Paeon. maris unc. dimid.
Ligni viſc. querc.
Raſ. Eboris.
Ung. Alcis.
Unicornu, vel ejus loco typhorum C.C.
Spodii.
Corall. alb.
rubr.
Margar. praepar. ana drachm. unam.
Fol. auri puriſſimi N°. viginti.
F. Pulvis.

D SE.

Digitized by Google

SECTIO SECUNDA.

De Trochiſcis & Tabellis.

TROCHISCI.

Trochiſci Alhandal.

℞. Pulpae Colocynthidis albae & levis, a ſeminibus purgatae, minutim conſciſſae, & in pulv. red. unc. quinque.
Gummi Arabici.
Tragacanthi.
Bdellii ana drachm. tres.

In pulverem redacta contunde cum aq. roſacea, *ut intime miſceantur, & Trochiſci formari poſſint, qui in umbra ſiccandi, & uſui ſervandi.*

Trochiſci albi Rhazis, ſeu Sief album.

℞. Ceruſſae aq. roſac. lotae drachm. decem.
Amyli drachm. quatuor.
Gummi Arabici.
Tragacanthi ana drachm. duas.
Camphorae drachm. dimid.
Cum albumine Ovi *F. Trochiſci.*

Iidem ſine Camphora etiam praeparantur.

Trochiſci Alkekengi.

℞. Fructuum Alkekengi drachm. tres.

Boli

Van de Koekjes

Cologquint Koekjes

R: Witte en Ligte Cologquint van haar Zaad gesuyvert
En een wynig gesneeden en tot Poeder gebragt ℥v
Gom van Arabien
— — — Tragant h:
— — — Bdellium Van Joden ℥ij
Tot een Poeder gebragt zynde Stootse zoo Lang met
Roose waater tot dat zij geheel vermengt zyn en daar
Vyt Koekjes bereyd kunnen werden welke men in de
Zon droogt en tot gebruijk bewaard

Witte Koekjes Van Rasis

R: Ceruijs met Rooswaater gewassen ℥x
Styssel ℥ß
Gom van Arabien
— — — Tragant: ana ℥ij
Campher ℥ß
Met wit van een Y maakt men daar Koekjes
Van deselve word ook gemaakt zonder Campher

N: B: De gom tragant en van Arabien moeten elk bysonder gestooten worden en
s: ande maal men de koekjes als men se gebruyken zal weder stooten moet kan men het
Poeder al zoo gemakkelyk bewaaren zonder daar koekjes af te maaken

Alkermis Koekjes

R: De Vrugten van Alkermis ℥ij

Digitized by Google

Fol 53

Opregte Armenische Aarden ℥j
Gom van Arabien
------- Tragantk:
Draaken Bloed in traane
Wierook
Stysel
Sap van Soethoud
Bittere Amandelen
Pitte van Pyn Appelen
Zaad van witte Slaapbollen van jder ℥vi
----- Selderij
----- Waater meloenen
----- Cucurbite
----- Bilsen Kruyd
----- Meloenen van jder ℥ijß
Brandsteen
Beryden Heulsap van Jder ℥ii
Maakt yder Bysonder tot een Poeder de Gomme Aarde en Brandsteen, dan Smeltse in Sap van Kreken over Zee te weeten den Opium en Sap van Zoethoud met dewelke vermengt allenskens de Voorgesyde Poeders en het overige daar by koomende eerst tot een Poeder gemaakt op dat Zij Koekjes werden

Witte Borst Koekjes

R: De Wortelen van Floreintynse Lis tot Poeder Gebragt ℥i
De Alderwitste Suyker ℔j
Het Slym van gom tragantk: q: s:
Maakt daar na de Konst Koekjes van Zagt Uytdroogende en met Stysel Bestrooyd

Digitized by Google

Boli Armenae verae unc. unam.
Gummi Arabici.
Tragacanthi.
Sanguinis Draconis in lachrymis.
Thuris.
Amyli.
Succi Glycirrhizae.
Amygd. amar.
Nucleorum Pini.
Sem. Papav. albi ana drachm. ſex.
Apii.
Citrulli.
Cucurbitae.
Hyoſcyami.
Melonum ana drachm. tres cum ſemiſſe.
Succini.
Opii praepar. ana drachm. duas.

Scorſim in pulverem redigantur Gummi, Bolus & Succinum. Tum diſſolve in Succo Alkekengi Opium & Succum Glycyrrhizae; quibuſcum ſenſim miſce dictos pulveres, & reliqua ingredientia prius in pulverem redacta, ut fiant Trochiſci.

Trochiſci Bechici albi.

℞. Rad. Iridis florent. in pulv. redact. unc. unam.
Sacch. albiſſimi libr. unam.
Mucilag. Gummi Tragacanth. q. ſ.

F. ſ. a. Trochiſci leniter exſiccandi, & amylo adſpergendi.

Digitized by Google

Trochiſci Cypheos, pro Mithridatio.

℞. Pulpae uvarum paſſarum albarum & pinguium.
Terebinth. Cypriae ana unc. tres.
Myrrhae.
Flor. Schoenanthi ana unc. unam cum ſemiſſe.
Cinamomi unc. dimid.
Rad. Acori veri drachm. novem.
Cyperi rotundi.
Spicae Nardi Indicae.
Caſſiae ligneae.
Bacc. Juniperi.
Gummi Bdellii ana drachm. tres.
Ligni Aſphalathi, aut Aloës, drachm. duas cum ſemiſſe.
Croci drachm. unam.
Mellis optimi deſpumat.
Vini Canarini ana q. ſ.

Terantur ſeorſim Myrrha, Bdellium & Crocus; tum Terebinth. Cypr. in Melle diſſolvatur; dein adde reliqua in pulv. redacta, & cum ſ. q. Vini Canarini formentur Trochiſci.

Trochiſci Hedychroi Galeni ad Theriacam.

℞. Ligni Aſphalathi, aut Santali Citrini.
Herb. Majoranae.
Mari Syriaci.
Rad. Aſari ana drachm. duas.
Acori.
Coſti odorati.

Rad.

Digitized by Google

Speccery Koekjes van Metrida[illegible]

R/ De Vrugte van witte versche en Vette Druyven
Cypresse-terpentyn ana ℥ij
Mirrha
Bloeme van Keemels Hooy ana ℥jß
Caneel ℥ß
Wortelen van opregte Calmus ℥ix
– – – – Ronde wilde Galiga
– – – – Spica nardus uyt Indien
Bastert Caneel
Jeneever Byen
Gom van Bdelli van Joer ℥iii
Paradys Houd of Aloë houd ℥ijß
Saffraan ℥i
De beste wel geschuymde Hooning
Canarie wyn van Elks Soo veel genoeg is

Vryft bysonder de Mirrha Bdelli en Saffraan, dan Smelt de Cyperse Terpentyn inde hooning doet daar na Dan by al het andere tot een Poeder gebragt zynde en Maakt daar met Canarie wyn Soo veel als genoeg is Koekjes Van.

Koekjes Berijd van Veele Specerijen Tot Driakel

R/ Aspalt of geel Zandel houd
Het kruyd van Majolyn
– – – – Marum uyt Sirien
Wortelen van Mans Ooren van Yden ℥ii
Calmus
Ruykende Costus

groote

Digitized by Google

Groote Baldraan
Aloës houd
Kaneel
Bloemen van kemells hooij
Uytgeparste neutemuskschaat Olie a ℥ ij
Bastert Caneel
Wortelen van Spica nardus Uyt Indien
Lourier Blaaderen
Saffraan
Mirrha van yder ℨ vj
Pyn naagelen ℨ j ß
Mastik ℨ i
Canarie Wyn Zoo veel alls genoeg is

Mengt se met de gelyde Olie en maakt daar uyt Koekjes welke inde Zon gedroogt moeten werden

Koekjes van Mirrhæ

℞ Gesuyverde Mirrha ℥ ij
Wortelen van Lupinen meekrap ℨ v
De blaaderen van Wilde mentæ
– – – – – – – Smalle Poly
– – – – – – – Wynruyt
Comyn Zaad
Duyvels Drek
Gum van Opoponax
Sagepeen Ca ℥ ij

Smelt die Gomme in Azijn Zuyvert se en maakt se weederom dik en daar naa brengt se met de gelyde poeder In genoegsaame meenigte van Rynsch wyn water Tot koekjes welke inde Schaduwe moeten gedroogt werde

Digitized by Google

Rad. Phu Pontici.
Ligni Aloës.
Cinamomi.
Flor. Schoenanthi.
Ol. nuc. Moſch. expr. ana drachm. tres.
Caſſiae ligneae.
Rad. Spicae Nardi Indicae.
Fol. Lauri.
Croci.
Myrrhae ana drachm. ſex.
Caryophyll. Plinii unc. unam cum ſemiſſe.
Maſtiches drachm. unam.
Vini Canarini q. ſ.

F. Trochiſci in umbra ſiccandi, & cum Oleo dicto miſcendi.

Trochiſci Myrrhae.

℞. Myrrhae electae drachm. tres.
Lupinorum mundat. drachm. quinque.
Rad. Rubiae Tinctorum.
Fol. Menthaſtri.
    Pulegii cervini.
    Rutae.
Sem. Cumini.
Aſae foetidae.
Gummi Opopanacis.
    Sagapeni ana drachm. duas.

Solvantur Gummi aceto; *depurentur, & rurſum inſpiſſentur; tunc cum dictis pulveribus & ſ. q.* ſucci Artemiſiae *contundendo, redigantur in Trochiſcos, qui in umbra ſiccandi.*

Trochiſci Scillitici ad Theriacum.

℞. Scillam recentem candidiſſimam, corticoſa parte, & radice lignoſa, privatam.

Involve farina tritici ſubacta, & fermentata; dein ſub cineribus, aut in clibano aſſentur, donec maſſa cruſtam duriuſculam undique acceperit, ac feſtuca lignea Scilla per rimas cruſtae penetrari poſſit. Tum cruſta triticea ſeparata.

℞. Medullae Scillae bene laevigatae libr. unam.
Far. Orobi, vel Lupinorum unc. octo.

Mixta, ac ſimul trita, redige in Paſtillos, qui in umbra ſiccandi.

Trochiſci Terrae ſigillatae.

℞. Terrae ſigillatae, vel ejus loco Boli Armenae verae unc. dimid.
Succ. Acaciae verae.
Hypociſtidis.
Sanguinis Draconis in lachrymis.
Gummi Arabici aſſati.
Amyli aſſati.
Lapid. Haematitidis.
Corall. rubr.
Succini.
Spodii ex ebore.
Flor. Balauſt.
Roſ. rubr.
Antherae, ſeu ſeminis Roſarum.
Sem. Portulacae aſſat.

Nu-

Digitized by Google

fol 54

Koekjes van Zee ajuin tot draken

R: Versche witte Zee ajuyn van zyn bastagtige en houdagtige
Wortel geschilt
Wentelt het ingeknede Terwe meel braad het onder den asch in
een Ooven zoo lang tot dat deselve overal een maatige harde
Korst sal bekoomen hebben, en dat men met een stokje de zee
Ajuyn kan doorbooren als de Terwe broods korst daar afgedaan
is.

R: Het binnenste van de gebakke zee ajuyn
Wel gedroogt zynde ℥ j
Het meel van Orobus of bokstoone meel ʒ iiij
Gemengt zynde stamptse en maakt se tot koekjes welke
In de Schaduw van de Zon moet gedroogd worden

Koekjes Van Gezeegelde Aarde

R Gezeegelde Aarde of in desselvs plaats de waare
Armeenische aarde ℥ ß
Saps van Opregte Steedoorne
— — — Hypocistus
Draaken bloed in Traanen
Gebraade arabische gom
— — — Sajckel
Bloed steene
Rood Koraal
Brand steen
Gebrand en geraspt Ivoor
De bloeme van granaat appelen
— — — — — Roode Rooßen
— — — — Gyle baarde of Zaad van Rooßen
Gebraade Porselyn Zaad

trijn

Digitized by Google

Fol 55

Tuyn Cyperus
Gebrande Hartshoorn
Mannetjes Wierook
Saffraan
Beryde Heulsap van yder ℨ ii
Swart Slaapbolle zaad
Paarlen
Gom van tragantk: @ ℨ iß

Stoot alleen de gesegelde aarden en de arabise Gom
Gom tragantk: brandsteen Saffraan wierook het heulsap
Sap van Slekdoornen Hypolistis, Smelt die in genoegsaame
Quantiteyd waater van weegbree, daar naa in de gezyde
En al het overige tot Poeders gemaakt, op dat daar uyt
Koekjes gemaakt werden.

Koekjes van Vyperslangen Tot Driakel

Deese werden uyt Italien Venetien Padua.
Vrankryk en elders van daan ontbooden

Digitized by Google

Nucum Cupreſſi.
Cornu Cervi uſti.
Thuris maſculi.
Croci.
Opii praeparati ana drachm. duas.
Sem. Papav. nigri.
Margarit.
Gummi Tragacanthi ana drachm. unam cum ſemiſſe.

Terantur ſeorſim Terra ſigillata, Gummi Arabicum, & Tragacanthum, Succinum, Crocus, & Thus. Diſſolve in ſ. q. ſucci Plantaginis *Opium, Succum Acaciae & Hypociſtidis; dein addantur dicti pulveres, & reliqua in pulverem redacta, ut formentur Trochiſci.*

Trochiſci Viperini ad Theriacam.

Ex Italia, Venetiis, Patavio, Gallia, Pictavio petantur.

Cum hi Trochiſci frequentiſſime adulterari ſolent, expedit horum loco uti carne Viperarum.

TABELLAE,

Saccharum Perlatum.

℞. Sacchari albiſſimi libram unam.
Aquae Roſarum pallidarum q. ſ.

Coquantur ad debitam conſiſtentiam, ſub finem coctionis immiſcendo.

Margarit. rite praep. unc. mediam.
F. ſ. a. Tabellae.

Saccharum Althaeae.

℞. Pulpae Rad. Althaeae unc. tres.
Sacch. albiſſimi tenuiſſime triti libr. unam.
Aquae Roſac. q. ſ.
F. ſ. a. Tabellae in umbra ſiccandae.

Tabellae è ſucco Citri.

℞. Sacch. albiſſimi & puriſſimi in pulv. redacti, & rite ſiccati unc. unam.
Succi pomi Citri rec. expr. drach. unam.
F. ſ. a. Tabellae.

Digitized by Google

Althea Suyker

℞: Het merg van Althea wortelen ℥iij
De alderbeste suyker fyn gevreeven ℥i
Roose waater q.s.
Maakt het naa de konst tot Koekjes

Koekjes uyt het Citroen Sap

℞: De alderwitste suyker gebragt tot Poeder
En wel gedroogt ℥j
Vers uytgeperst Citroen sap ʒi
Maakt van deselve naa de konst koekjes

N.B. Men doet de suyker in een nieuw & glaasde aarde pannetje
En men set het op een kleyn kooltje vuur met een spaadel gedurig
omroerende zoo lang tot dat de suyker zoo heet word dat men
de pink daar kwaalyk in houden kan dan neemt men de
suyker van't vuur giet er de Sitroen sap schielyk op
En roert het om zoo smelt de suyker aanstonds en giet het
Op een steen die met amandel Olij besmeert is
En maakt het tot koekjes

Digitized by Google

fol. 4 # Van de Purgeer Pille

ALoë Voedinge Door het Roode Saps

℞ Gestrote heldere ALoë q:v:
Saps van Bleeke Roosen q:s:
Op dat zy zig in het selve Smelten daar naa rookt
Het uyt Stoot het weederom en wast het weeder
Met Roode Saps roerd het om Smelt het droogt
Het weederom dit moet dikwils herhaalt werden

Van De Goud Pille

℞ Doorschynende ALoë
Beryden Schammonium ana ℥v
Bloemen van Roode Roosen
Zaad van Selderij @ ℥ijß
— — Anijs
— — Venkel @ ℥jß
Saffraan
Mastik
Coloquint koekjes van Yder ℥i
Maakt daar uyt een Pille klompt met Roosen hooning

Algemeene Purgeer Pille

℞ Coloquint Appelen ℥vj
Witte Lorkens Swam
Zwarte Nies wortel
Poeder van Rabarber @ ℥ß

Digitized by Google

SECTIO TERTIA.

De Pilulis & Extractis.

Pilulae Purgantes.

Aloës nutritio per ſuccum Roſarum.

℞. Aoës ſocotrinae lucidae tritae q. v.
Succi Roſ. pallid. q. ſ.
Ut in eo ſolvatur; deinde exſicca; teratur rurſus, & eadem Succi Roſ. pall. portione diluatur; agitetur, diſſolvatur, & denuo exſiccetur. Haecque ſaepius iterentur.

Pilulae Aureae.

℞. Aloës lucidae.
Scammonii praepar. ana drachm. quinque.
Flor. Roſar. rubr.
Sem. Apii ana drachm. duas cum ſemiſſe.
Aniſi.
Foeniculi ana drachm. unam cum ſemiſſe.
Croci.
Maſtiches.
Trochiſci Alhandal, ana drachm. unam.
F. cum melle Roſaceo *maſſa pilul.*

Pilulae Extracti catholici.

℞. Pulpae Colocynthidis drachm. ſex.
Agarici albi.
Rad. Helleb. nigri.
Pulv. Diarrhod. ana unc. dimid.

Digitized by Google

Contuſis affunde Spir. vini ad exceſſum trium vel quatuor digitorum. *Macerentur in balneo per* xiv. *dies; Tincturae colatae, & fortiter expreſſae adde*

Aloës lucidae unc. unam.

Tum leni igne evaporentur ad conſiſtentiam Mellis; ſenſimque ſ. a. admiſce

Scammonii praepar. unc. dimid.

F. ſ. a. maſſa pilul.

Pilulae Cochiae.

℞. Pulv. Hierae ſimpl. Galeni drachm. decem.
Trochiſc. Alhandal, drachm. tres cum ſemiſſe.
Scammonii praepar. drachm. duas cum ſemiſſe.
Turbith gummoſi.
Flor. Stoechadis ana drachm. quinque.
F. cum Syr. e Stoechade *maſſa pilul.*

Pilulae foetidae.

℞. Trochiſcor. Alhandal.
Aloës lucidae.
Gummi Ammoniaci.
Opopanacis.
Sagapeni.
Myrrhae.
Herb. Epithymi.
Sem. Rutae ana drachm. quinque.
Scammonii praepar. drachm. tres.
Rad. Turbith gummos. drachm. quatuor.
Eſulae minoris.
Hermodactylorum ana drachm. duas.

Rad.

Digitized by Google

58 Op het gestoote giet daar soo veel brandewyn op da
Het daar 3 a 4 Vingeren booven staat laat se veertien
Daagen staan in een sagte warmte, en sterk uytgeper
Doet daar by
Doorschynende Aloës ℥ i
Rookt se uyt tot de dikte van een hooning mengt daar
Volgens de Konst allenskens onder
Berijde Schammonium ℥ß
Maakt volgens de konst daar van een klomps tot Pillen.

Pille voor de waatersugt

℞: Enkelde Hyllig bitter poeder van Galeenus ℥ x
Cologunt koekjes ℥ iiß
Berijde Schammonium ℥ iiß
Gomagtige Turbith:
Bloemen van Stechas @ ℥ v
Maakt daar volgens de konst met siroop van Stechas
een Pille klomps uyt.

Pille die stinkende

℞: Cologunt Koekjes
Helldere Aloës
Gom van Ammoniac
------ Opoponax
------ Sagapeen
Mirrhie
Schurft kruijd
Zaad van wynruyt ana ℥ v
Berijde Schammonium ℥ iij
Wortelen van Gomagtige turbith ℥ß
------ kleyne Ezula
------ Hermodactillis ana ℥ j

Digitized by Google

Fol.: 59 Wortelen van gengber ℥ i ß
— — — — Spika nardus uyt Indien
Caneel
Saffraan
Beevergyl ana ℥ i
Saps van toortsen van Peru ℨ ii
Smelt de gomme eerst met Azyn, en met Sap van Look gerynigt de overige Poeders daar by gedaan zynde Stootse tot een klomps voor Pille

Mastyk Pille

℞ Mastik ℥ ß
Koekjes van witte Lorkens Sswam ℥ ij
Klaare Aloës ℥ X
Met het Sap van Alsem tot een Pille klomps gemaakt

Salpeter Pille Van Alexander Flo: Trallianus

℞ Gerynigde Salpeeter
Gestooten Euphorbium @ ℥ i
Berijde Schammonium
Cöloquint koekjes
Zwarte Nies wortel
Glinsterende Aloës
Mirrha
Gom van Arabien van Ieder ℥ ij

Maakt daar uyt met Koolsaps en gekookte Hooning een Pille Klomps

N:B De Arabise Gom moet byzonder gestooten worden, als ook de Andere Ingredienten, men daar dan dat Spirine by voert Schimmelen.

Digitized by Google

Rad. Zingiberis drachm. unam cum ſemiſſe.
Spicae Nardi Indicae.
Cinamomi.
Croci.
Caſtorei ana drachm. unam.
Euphorbii triti, ſcrup. duos.

Diſſolvantur Gummi prius aceto, *&* *depurata cum* ſucco Porri, *admixtis illis pulveribus, contundantur in pilularum maſſam.*

Pilulae Maſtichinae.

℞. Maſtiches unc. dimid.
Agarici trochiſcati drachm. tres.
Aloës lucidae drachm. decem.

Cum ſucco Abſinthii *f. pilular. maſſa.*

Pilulae Nitri Alexandri Tralliani.

℞. Salis Nitri purificati.
Euphorbii triti ana drachm. unam.
Scammonii praepar.
Trochiſc. Alhandal.
Rad. Helleb. nigri.
Aloës lucidae.
Myrrhae.
Gummi Arabici ana drachm. duas.

Cum ſucco Braſſicae, & Melle *cocto F. pilular. maſſa.*

Pilu-

Digitized by Google

Pilulae Peſtilentiales communes.

℞. Aloës lucidae unc. duas.
Myrrhae unc. unam.
Croci unc. dimid.
Cum Vino Canarino *F. pilular. maſſa.*

Pilulae Narcoticae.

Pilulae de Cynogloſſa.

℞. Rad. Cynogloſſae ſiccat.
Sem. Hyoſcyami albi.
Opii praepar. ana unc. dimid.
Myrrh. drachm. ſex.
Thuris maſculi drachm. quinque.
Croci.
Caſtorei.
Styracis calamitae ana drachm. duas.
F. cum aq. Roſar. *maſſa pilul.*

Pilulae de Cynogloſſa ſine Croco & Caſtoreo.

Horum pondus Maſtiche, Myrrha, & Olibano compenſandum.

Laudanum Cydoniatum.

℞. Opii crudi q. v.
Diſſolve in ſ. q. ſucci Cydoniorum. *Stent* xiv. *dies. Tinctura decantata evaporetur leni igne ad conſiſtentiam pilularum.*

Digitized by Google

Gemeene Pest Pille

R: Heldere Aloës ℥ij
Mirrhe ℥j
Suffraan ʒß
Maakt daar uyt met Canarie Wyn een Pille klomp

Pille van Hondstonge

R: Wortelen van gedroogde Hondstonge
Zaad van witte bilsen kruyd
Beryde Heulsap ana ʒß
Mirrhe ℥vi
Mannetjes wierook ℥v
Suffraan
Beevergeyl
Calamitische Stirax a ℥ij
Maakt daar uyt met Roosewater een Pille klomp
Pille van Hondstonge Zonder Saffraan en beevergeyl
Der selver gewigt moet uytmaaken de mastik Mirrhe
En mannetjes wierook

Slaapmiddel van Queen

R: Neemt raauwe Heulsap soo veel gy wilt
Smelt het in genoegsaame quantityt queen sap
Laat het veertien daagen staan de Couleur afgegooten
Rookt se soo lang uyt, met een sap vuur tot de
Dikte van een Pille klomp

Digitized by Google

fol. 61 Slaapverwekkende Heulsap

℞ Zuyvere tebaiske heulsap in brandewyn gesmolten
Een weynig gekookt en doorgeloopen ℥j
Rookt se uyt tot de dikte van een Pille klomp
Doet daar op het Laatste by
Brittanische Saffraan ʒj
Beevergeil ʒß
Mengt het onder malkander

Zuyvere Slaap verwekkende Pille

℞ Van de beste Heulsap ℥j
Smelt die in genoegsaame of een Pint Reegenwater
En door een Laaken Lap gehaalt zynde waasemt het uyt
Op een Zagt vuur tot de dikte van een dik uyttreksel

Pille van Sturax

℞ Roode Mirrhe
Calamitische Sturax
Mannetjes Wierook
Gom Sandarak van ieder ʒii
Heulsap ʒiv
Sap van Soethout ʒj
Maakt daar van een Pille klomp

Van de Uyttreksels

Digitized by Google

Pilulae Laudani Opiati.

℞. Opii Thebaici puri, Sp. Vini diſſoluti, parum coEti, & percolati, unc. unam.

Evapora in conſiſtentiam pilularum; ſub finem add.
Croc. Britannici drachm. unam.
Caſtorei drachm. dimid.
Miſce.

Laudanum purum.

℞. Opii optimi unc. unam.

Diſſolve in aq. pluviae libr. una. *Trajectum per pannum, leni igne inſpiſſa ad extracti craſſitiem.*

Pilulae e Styrace.

℞. Myrrhae rubrae.
Styracis calamitae.
Olibani.
Gummi Sandarachae ana drachm. duas.
Opii ſcrup. quatuor.
Succi Liquirit. drachm. unam.
F. pilular. maſſa.

EXTRACTA.

Elaterium conficiendi modus.

℞. Cucumerum agreſtium intra octiduum collectorum q. ſ.

Scinde caute apice cultelli in medio petiolos, ut matura ſemina, in amplum proſiliant excipulum. E fructibus

ſuper

Digitized by Google

ſuper cribrum ſemen reliquum, & mucago prolectanda ſunt, & in mortario marmoreo, ligneo piſtillo, affuſo ſenſim liquoris tenuis e fructibus conſciſſis extillantis, & aq. pluviae *tantillo tundenda, dum liquor pinguis, & oleoſus e medulla ſeminis in pulpam per cribrum ſetaceum tenuiſſimum & novum tranſeat; quod per evaporationem ſuper arenas redigatur in conſiſtentiam maſſae pilularum.*

Extractum Rhei.

℞. Rhabarb. q. v.

Minutim conſciſſo & contuſo affunde aq. puram, ad ſupereminentiam trium vel quatuor digitorum. *Stent calide per* iv. *dies. Tincturam decanta, & ad pilularum debitam conſiſtentiam leni igne evapora.*

Extractum Radicum Helenii.

℞. Rad. Helenii contuſarum libr. unam.

Affunde aq. puram ad exceſſum trium vel quatuor digitorum. *Macerentur calide per* iv. *dies. Tinctura decantata evaporetur leni igne ad debitam pilularum conſiſtentiam.*

SUPPOSITORIUM.

Suppoſitorium.

Fit ex Melle ad duritiem cocto, cum vel ſine Sale.

CLAS.

Digitized by Google

Uyttrekſel van Robarber.

℞ Robarber zoo veel gij wilt
Een wynig geſtooten en geſneeden giet daar zoo veel
Schoon waater op dat het daar drie vingeren breed
Booven Staat laat het veertiendaagen in een Laauwe
Warmte Staan giet het aftrekſel klaar af en rookt het
Uyt op een Sagt vuur tot een behoorlyke dikte voor Pille

Uyttrekſel van A: Landſwortel

℞ Neemt geſtoote A: Landſwortel ℔ i
Giet daar zoo veel Schoon waater op dat het drie a Vier
Vingeren breed daar booven Staat weekt het warmelyk
Veertien daagen het afgegootene rookt dat uyt op een
LangSaam vuur tot een behoorelyke Pille klomp

Een Zetpil werd Gemaakt

Uyt hooning met of Sonder Zout tot een
Dikte gekookt

Digitized by Google

o3 Van de Openende Conserve

Galzuyverende Conserv van Silvius

℞ Het merg van rinsagtige Pruyme ℥x
Wynsteens Room
De beste Schammonium ā ʒij
Uitgeloogte Rabarber ℥x
Sterke Cancel ℥ß
Geel Sandel houd ℥ij
Gesuyverde Suyker ℥xvi
Maakt daar volgens de konst uyt een Conserv

Conserv van Diacatolicon

℞ De wortelen van Eiken vaaren ℥iv
Venkel Zaad ℥vj
Kookt se volgens de konst in een genoegsaame
Quantiteit waater doet daar by het afgegootene
Witte Suyker ℔ij
Kookt se tot een Stroop daar onder roerende
Pap van kemschit
– – – Tamaryn ā ℥ij
Smelt het selve en doet daar by
Gezuyverde Seeneblaan ℥ij
– – – – Rabarber
Ongesneede Jalappe ā ʒj

Digitized by Google

CLASSIS SECUNDA.

De Remediis ſub Forma Molli.

SECTIO PRIMA.

De Electuariis ſolutivis.

Electuarium Cholagogum Sylvii.

℞. Pulp. Prunor. acido-dulc. unc. decem.
Crem. tart.
Scammon. opt. ana unc. duas.
Rhabarb. elect. drachm. decem.
Cinamomi acuti unc. dimid.
Ligni Santali Citrini drachm. duas.
Sacch. clarific. unc. ſexdecim.
F. ſ. a. Electuar.

Diacatholicon.

℞. Rad. Polypodii querni unc. quatuor.
Sem. Foeniculi drachm. ſex.
Coque ſ. a. in ſ. q. Aquae. *Colaturae adde*
Sacch. albi libr. duas.
Percoquantur in Syrupum; in eoque diſſolve
Pulpae Caſſiae.
Tamarindorum ana unc. duas.
Solutis adde
Fol. Senae mundat. unc. duas.
Rhabarb. electi.
Mechoacannae non carioſae ana unc. unam.

Sem.

Sem. Aniſi unc. dimid.
Quatuor frigid. major. mundat.
Rad. Glycirrh. raſae.
Florum Violarum ana drachm. duas.
F. ſ. a. Electuarium.

Diaphoenicon.

℞. Pulpae Dactylorum mundatorum, in aceto maceratorum, & cribro trajectorum, probe evaporatae libr. unam.
Amygdal. dulc. excorticat. unc. tres.
Contuſis & mixtis adde
Mellis deſpumati libr. duas.
Paululum coquantur, deinde inſpergantur pulv. ſequentes.
Rad. Turbith tenuiſſime triti unc. quatuor.
Scammonii praeparati unc. unam cum ſemiſſe.
Rad. Zingiberis.
Galangae.
Ligni Aloës.
Cinamomi.
Macis.
Fol. Rutae ſiccat.
Piperis.
Sem. Foeniculi.
Dauci ana drachm. duas.
F. ſ. a. Electuarium.

Con-

Digitized by Google

Anijs Zaad ℥ß
De Vier groote gereinigde koude Zaaden
Wortelen van geradyst Zoethoud
Bloemen van Fiolen ana ℥ij
Maakt het naa de konst tot een Consarf

Een Medecyn genaamd diaphen[icon]

wordt

℞ Gereinigde Maadels in wyn geweekt en door een Sift geslaagen
Wel terdeeg uijtgerookt zynde een Pont
Geschilde Soete amandelen ℥iij
Gestoote en gemengt zynde doet daar bij
Geschuymde hooning ℔ij
Laat het een wynig kooken daar naa Strooit er
In de volgende Poeders
De wortelen van turbitthe tot een fyne Poeder
Gebragt ℥iv
Bereide Schammonium ℥iß
De wortelen van gengber
— — — — — — Galanga
Aloës houd
Caneel
foelje
De bladeren van gedroogde Wynruyt
Peper
Zaad van Venkel
Wilde peenen ana ℥ij
Maakt daar volgens de konst Consarf van
N B de Schammonium moet apart gestooten worden het aloës hou[d]
Caneel venkel wortel Saad moeten niet gedroogd worden

Digitized by Google

Saamenbereyding Van Hamech

℞ Gezuyverde Zeeneblaan
Wortelen van Eike vaaren
Uytgesogte Robarber
Witte Lorkel Swam en de knoopjes
Van Coloquint in doekje gebonden
Violen bloemen
Het kruyd van thym Schurft ā ℥ ij
— — — — — gemeene Alsem
— — — — — thym ana ℥ i
Zaad van Anys
— — — Venkel
Bloemen van Roode Rooden ā ℥ ß
Giet daar op een meenigte Zoetwy kookt se naa de konst
Doet dan by het uytgeperste kookdel
Het gesuyverd Sap van duyvenkervel
Witte Suyker ana ℔ j ß
Doorgegooten Zynde kookt het tot de dikte van
Hooning doet daar by
Pap van Kassia
— — — Pruymen
— — — tamaryn
Calabrische manna ā ℥ jß
Tot een behoorlyke dikte gebragt Zynde doet in het selve
Gesuyverde Seeneblaan
— — — Robarber ana ℥ j
Bereide Schamonium ℥ jß
Zaad van Duyvenkervel
De Wortelen van Spica Nardus uyt Indien ana ā ℥ ij
Maakt het naa de konst tot een Conserv

Digitized by Google

Confectio Hamech.

℞. Fol. Senae mundat.
Rad. Polyp. querc.
Rhabarbari electi.
Agarici albi, &
Pulpae Colocynthidis in nodulo ligatorum,
Flor. Violarum.
Epithymi ana unc. duas.
Herb. Abſinthii vulgaris.
Thymi ana unc. unam.
Sem. Aniſi.
Foeniculi.
Flor. Roſar. rubr. ana unc. dimid.
Infunde, & decoque ſ. a. in Seri lactis ſ. q. *colaturae expreſſae adde*
Succi Fumariae depurati.
Sacchari albi ana libr. unam cum ſemiſſe.
Decoctis ad mellis conſiſtentiam, & percolatis admiſce
Pulpae Caſſiae.
Prunorum.
Tamarindorum.
Mannae Calabrinae ana unc. unam cum ſemiſſe.
In debitam conſiſtentiam redactis inſperge
Fol. Senae mundatorum.
Rhabarbari electi ana unc. unam.
Scammonii praeparati unc. unam cum ſemiſſe.
Sem. Fumariae.
Aniſi.
Rad. Spicae Nardi Indicae ana drachm. duas.
F. ſ. a. Electuarium.

E *Hiera*

Digitized by Google

Hiera Picra Galeni.

℞. Pulv. Hierae ſimplicis Galeni q. v.
Mellis deſpumati triplum.
F. ſ. a. Electuarium.

Caveatur, ne Aloë vel Maſtiche in grumos abeat, & cura habeatur, ut Crocus cum melle miſceatur antequam pulvis reliquus ipſi addatur.

Electuarium Hydragogum Sylvii.

℞. Pulp. Bacc. Junip.
Tamarind. ana unc. quatuor.
Rad. Jalapp. unc. unam cum ſemiſſe.
Scammonii electi unc. unam.
Cinamomi acuti.
Sem. Foenic. dulc. ana drachm. duas.
Sacch. clarific. unc. decem.
F. ſ. a. Electuarium.

Notetur, in hoc Electuario Saccharum clarificatum ad conſiſtentiam Syrupi ſpiſſioris eſſe coquendum, & Scammonium in tenuiſſimum pulverem redactum, non niſi ſub finem eſſe addendum.

Lenitivum.

℞. Uvarum paſſarum ab arillis mundatarum unc. duas.
Herb. Mercurialis manip. tres.
Capill. Veneris recentis.
Flor. Violar.
Hordei mund. ana manip. unum.
Rad. Glycyrrhizae raſae.

Sem.

Digitized by Google

Het Bitter Heylig Van Galenus 66

℞ Het bitter Heylig Poeder van Galenus q: v:
Welgeschuymde hooning drie deelen
Maakt daar uyt volgens de konst een Conserf
a Naar siet wel toe dat de Aloës of mastik niet en
klontert en draagt wel ten hoogsten Sorg dat de Saffraan
Zyn Couleur mede deele

Het waater afdryvend Conserv van Silvia

℞ Het merg van Jeneever byen
– – – – – Tamaryn ana ℥iv
De wortels van Jalappa ℥iß
Uytgesogte Schammonium ℥i
Sterke Caneel
Zoet Venkel Zaad ana ℥ij
Gesuyverde Suyker ℥X
Maakt dit volgens de konst tot een Conserv
a Neemt wel agt dat dit Conserv de Suyker tot een
Dikke Stroop zy gekookt en de Schammonium tot een
Seer Fyn Poeder gemaakt niet eerder daar moet bij
Gedaan werden als op het Laatst

Een versagtend Conserv

℞ Rosyne van haar Pitte gesuyverd ℥iij
Bingel kruyd Manyp: iij
Vers Veenus haar
Viole bloemen
Gepelde Gerst ana M: j
Geraspt Soethoud

Digitized by Google

℞ 7 Venkel Zaad ana ʒß
Borst Pruym
Sebesten ana N° x x
Pruymen
Tamarinde ana ℥j
Wortelen van verschelike vaaren
Zeenebladen ana ℥ij
Weekt se een nagt over en kookt se volgens de konst in een
Genoegsaame ~~kwantiteyt of meenigte water~~ by het doorgegooren
Doet Beste Suyker ℔i
--- Honing ℔ß
Kookt se tot een dikke Stroop waard daar onder
Het merg van Cassia
--- --- Tamarind
--- --- Pruyme ana ℥jv
Mengt daar allenskens by
Gebuyerde Seenebladen ~~tot~~ een fyn Poeder gebragt
Zeenebladen ℥iijß
Anys Zaad tot Poeder gebragt ℥ij
Mengt het ~~tot~~ een Conserv.

Conserv uyt Roose Sap

℞ Het gereynigde Sap van bleeke roosen
Witte Suyker ana ℔jß
Kookt het naa de konst tot een dikke Stroop by
Welke men dan doen moet
Alle Vyf de Sandelhoutte
Caneel tot Poeder gebragt ana ℥ij
Als het by naa koud is geworden doet daar dan by
Bereyde Schammonium ℥iß
Maakt daar uyt volgens de konst een Conserv
NB aldus gemaakt zynde is het Seer taaij maar wanneer men het Sap van roosen met de helfte van de Suyker tot Stroop kookt
En de andere helft gestoote mengt men daar onder

Digitized by Google

Sem. Foeniculi ana unc. dimid.
Jujubas.
Sebeſten. ana num. viginti.
Prunorum.
Tamarindorum ana unc. unam.
Rad. Polypodii querni recent.
Fol. Senae mundat. ana unc. duas.
Macerentur per noctem, & coquantur ſ. a. in ſ. q. aq.
Col. adde
Sacch. alb. libr. unam.
Mell. opt. libr. dimid.
Coque ad conſiſtentiam Syrupi ſpiſſioris; tum adde
Pulp. Caſſiae.
Tamarindorum.
Prunorum ana unc. quatuor.
Tum ſenſim admiſce
Fol. Senae mundat. in ſubtiliſſimum pulv. redact. unc. tres cum ſemiſſe.
Sem. Aniſi in pulv. redacti drachm. tres.
M. f. Electuarium.

Succi Roſarum.

℞. Succi Roſarum pallidarum recent. depurat.
Sacch. albi ana libr. unam cum ſemiſſe.
Coque ſ. a. in Syrupum ſpiſſiorem; cui adde
Lign. Santalorum omnium.
Cinamom. in pollinem redact. ana drachm. duas.
Et cum fere refriguerint, admiſce
Scammonii praeparati unc. unam cum ſemiſſe.
F. ſ. a. Electuarium.

Digitized by Google

SECTIO SECUNDA.

De Antidotis & Opiatis.

Confectio Alkermes.

℞. Syrupi granorum Kermes libr. duas cum ſemiſſe.
Ambrae gryſeae, minutim conſciſſae, drachm. duas.
Ligni Aloës.
Cinamomi ana drachm. ſex.
Margaritarum praepar. drachm. duas.

F. Pulvis tenuiſſimus, & commiſceatur Syrupo granorum Kermes calefacto, & leniter evaporato ad Mellis conſiſtentiam.

Eodem etiam modo fit.

Confectio Alkermes ſine Ambra.

Confectio corroborans.

℞. Corall. rubr. unc. dimid.
Boli Armenae verae unc. unam.
Granorum Kermes.
Rad. Dictamni albae.
Tormentillae.
Sem. Acetoſae.
Limonum.
Portulacae.
Flor. Ros. rubr.
Croci.
Lign. Santalorum omnium.

Raſu-

Digitized by Google

Conserf van Schaerlaed beyen

℞ Schaerlaad beyen stroop ℔ij ß
Gryse Amber heel fyn gesneeden ʒ ij
Aloes Houd
Caneel ana ℈ ij
Bereyde Paarlen ʒ ij
Maakt het naa de konst tot een seer fyn Poeder en
Vermengt het warm gemaakt met Scharlaad beyen werd
Met of Sonder Amber op de selvde wys gemaakt

Een Hertsterkend Conserv

℞ Roode Coraal ʒ ß
Opregte Armeenische Aarde ʒ j
Scharlaad beyen
Wortelen van fraxinel
— — — — Zeereblad
Het Zaad van Veld suuring
— — — — Limoenen
— — — — Porceleyn
De bloemen van Roode Roosen
Saffraan
Alle de Sandelhoute

Digitized by Google

69 Geraspt Ivoor ana ℈iij
— — — — Hartshoornen ʒij
Alle deese behoorlyk ~~tot~~ een Poedergebragt ~~door~~ daar
Bij de Stroop van Limoensap soo veel als ~~tot~~ een
Conserf noodig is

Diaschord: of Conserv van waaterlook

℞ Gedroogde blaadenen van waaterlook
Bloeme van Roode Roose ana ʒj
Opregte Armeensche Aarde ʒij
Wortelen van Hertstong
— — — — — Gentiana
— — — — — Zeevelblad
Bastert Caneel
Caneel
De blaadenen van Candis kraamkruyd
Zaad van ~~Velde~~ Zuuring
Calamitische Stirax
Gom Galbanum
— — Van Arabien gestreepte ana ʒß
Bereyde Heulsap
Gengber
Lange Peeper ana ʒj
Wel geschuymde Hooning ℔ij
Sterke Caaraarische wyn q: s:

Maakt daar uyt volgens de konst een
slaapverwekkende geneesmiddel al het
Geene gesegt werd in de solveeringe der gomme
Van de bereydinge der Teriakel alle het selve werd
Hier ook vermaand gelyk als ook in het bereyde
Vande Motridaat
De onvolmaakte Diaschordum werd gemaakt
Sonder Galbanum en Gentiana

Digitized by Google

Raſurae Eboris ana ſcrup. quatuor.
Cornu cervi drachm. tres.

Omnibus rite in pulverem redactis, adde
Syr. è ſucco Citri q. ſ. ad conſiſtentiam Electuarii.

Diaſcordium Fracaſtorii.

℞. Foliorum Scordii ſiccatorum.
Florum Roſarum rubrarum ana unc. unam.
Boli Armenae verae unc. duas.
Rad Biſtortae.
Gentianae.
Tormentillae.
Caſſiae ligneae.
Cinamomi.
Fol. Dictamni cretici.
Sem. Acetoſae.
Styracis calamitae.
Gummi Galbani.
Arabici vermiculati ana unc. dimid.
Opii praeparati.
Zingiberis.
Piperis longi ana drachm. duas.
Mellis deſpumati libr. tres.
Vini generoſi canarini. q. ſ.

F. ſ. a. Opiatum.

Quae de Gummi aliiſque ſolvendis in praeparatione Theriacae dicentur, eadem hic, ut & in praeparatione Mithridatii monentur.

Idem Diaſcordium incompletum dictum.

Fit ſine Galbano *&* Gentiana.

Diaſcordium Sylvii.

1 ℞. Rad. Gentianae unc. dimid.
Angelicae drachm. duas.
Fol. Scordii ſiccat. unc. duas.
Card. bened.
Dictamni cret. ana unc. dimid.
Croc. opt. drachm. duas.
Acaciae verae drachm. unam cum ſemiſſe.
Conſciſſis & contuſis paululum, affundatur.
Sp. vini rectificatus ad trium quatuorve digitorum ſupereminentiam.

Stent per viginti quatuor horas in loco tepido; Tinctura tunc effundatur, aliuſque Sp. vini ſimilis toties *affundatur, digeratur, effundaturque, quoties ad Tincturae omnis atque virtutis extractionem opus erit.*

Tincturae omnes confuſae poſt ſubſidentiam foecum, ſi quae ſint, clarae, puraeque ab ipſis lente effundantur, atque Sp. vini in M. B. ad extracti liquidioris, vel Julapii conſiſtentiam iterum ſeparetur & abſtrahatur. Qui ſimili uſui inſervire poterit, aut loco Spiritus Aromatici feliciter aliis medicamentis admiſceri.

2 ℞. Opii Thebaici q. l.
Huic blande ſiccato affunde.
Acetum ſtillatitium ad quatuor digitorum ſupereminentiam.

Stent loco tepido tamdiu, donec Tinctura rubicunda eliciatur; quae effundenda, & ſeorſim ſervanda, donec ſimili modo ex Opio Tinctura reliqua extrahatur.

Tin-

Digitized by Google

De Conserv van Sibrius

℞ De Wortelen van Gentiana ℥ß
— — — — — Angelica ℥ij
Bladeren van gedroogde wattemlook ℥ij
— — — — — — Gezeegende Destel
— — — — — — — Dictamnaus uyt Andien ana ℥ß
De Beste Saffraan ℥ij
Gmegte Sleedoorne ℥jß

Giet op het gekneusde en een weynig gedneeden de Aldenbeste Overgehaalde Brandewyn vier vingeren hoog daar booven staande Laat het Vier en twintig uuren in een Laauwe Plaads Staan giet daar het gekouleurde af en giet daar Dan dikwils diergelyke brandewyn op en Laat het op een Warme Plaads Staan giet het Soo dikwils af tot de kragt Daar uyt is De verwinge of Couleur naade Sinking der Onreyngheeden by malkander gegooten Zynde trekt de Brandewyn in het Marienbad weeder af tot dat daar uyt Een dunne Eetmaet overblyvt en de wel rnekende geest tot een Ander geneesmiddel bewaard en in Plaads van brandewyn Kan gebruykt worden

2 ℞ Tabacsche, Heulsaps q.s.

Giet op deselve Saggess gedroogt Zynde gedisteleerde Aſyn Tot het vier vingeren breed daar booven Staat Laat het Soo Lang op een Laauwe Plaads Staan tot dat er een Roo Vogt Ingetrokken is en tot dat men op deselve wys uyt het overige Heulsaps de verdere Couleur daar uyt Getrokken heeft

Digitized by Google

7 1 Giet dan alle Heldere Couleure by malkanderen
Rookt de uyt op een Sagt vuur tot een dunne Extract
Of een Noebaare ~~Siropp~~ Stroop

3 ℞ Meester ~~wortel~~ ℥j
Bastert Caneel
Beste Caneel ā ℥ß
Noote Muskaat ℥ij
Maakt het tot een fyn Poeder

4 ℞ Opregte Armeensche Aarden ℥jß
Vryft het alleen op een Steen tot een Seer fyn poeder

5 ℞ Arabische gom ℥ß
Smelt het in venkel water ℥j of ℥jß

6 ℞ Neemt het geheele Eerste uyttrekSel
--- Het uyt trekSel van Heulsap ℥j
--- Al de Poeders
Mengt al te Saamen Allenskens daar by
Doende gesmolte Arabische gom
Vermengt de nauwkeurig te gelyk en indien het
Te dik mogt weesen doet daar dan by
Stroop van Mirtha Zoo veel genoeg is
Mengt het en maakt het volgens de konst
Tot een Slaap verwekkend middel

Teegengift Van Diamoeratis

℞ Brittannische Saffraan
Mirrhe

Digitized by Google

Tincturae omnes poſt ſubſidentiam clareſcentes, a ſubſidentibus foecibus effundantur, & ſimiliter ad Extracti molliotis, aut Syrupi fluidioris conſiſtentiam igne leni deducantur.

3 ℞. Rad. Imperatoriæ unc. unam.
Caſſiae ligneae,
Cinamomi opt. ana unc. dimid.
Nucis Moſch. drachm. tres.
M. f. Pulv. tenuiſſimus.

4 ℞. Bol. Armenae verae unc. unam cum ſemiſſe.
Teratur ſeorſim, ac cribretur, mox in porphyrite laevigetur in pollinem:

5 ℞. Gummi Arabici vermiculati unc. dimid.
Solvatur in
Aq. Foeniculi unc. una vel una cum ſemiſſe.

6 ℞. Extractum prius totum.
Extracti opii drachm. duas.
Pulverem utrumque.
Haec ſimul miſce, addendo paulatim
Gummi Arabicum ſolutum.
Simul terantur exacte, & ſi conſiſtentia videatur ſolidior, adde
Syr. Myrt. q. ſ.
M. f. ſ. a. Opiatum.

Mithridatium Democratis.

℞. Croci Britannici.
Myrrhae.

Thuris maſculi.
Zingiberis.
Agarici albi & levis.
Spicae Nardi Indicae.
Cinamomi.
Sem. Thlaſpios. ana drachm. decem.
Seſelios Maſſilienſis.
Rad. Coſti odorati.
Fol. Lauri, *pro* Malabathro.
Flor. Schoenanthi.
Stoechadis Arabicae.
Piperis longi.
Caſtorei.
Styrac. Calamitae ſincerae.
Gummi Galbani.
Opopanacis.
Succi Hypociſtidis.
Terebinthinae Cypriae.
Ol. Nucis Moſchatae expreſſi, *pro* Opobalſamo ana unc unam.
Caſſiae Ligneae.
Polii montani albi.
Scordii cretici, *aut* noſtratis.
Piperis albi.
Bacc. Juniperi, *pro* Carpobalſamo.
Sem. Dauci cretici.
Gummi Bdellii.
Trochiſcorum Cypheos ana drachm. ſeptem.
Rad. Gentianae.
Spicae celticae.

Fol.

Digitized by Google

Mannetjes Wierook
Gengber
Ligte en Witte Lonkens Swam
Spica Nardus Uyt Indien
Caneel
Zaad van Wilde Mostaard à ℥x
— — — — Venkel uyt Marsille
Wortelen van Ruykende Costus
De Bladeren van Laurrier voor't Indiaans blad
De Bloemen van Keemels Hooy
— — — — — — — Arabische Stoechas
Lange Peper
Beever Gijl
Opregte Calamitische Stirax
Gom: Galbanium
Opoponax
Het Sap van Hipocistis
Cyprische terpentijn
Uytgeperste Olie van Noote Muscaat voor de
Opobalsem Van Ider ℥j
Bastaart Caneel
Witte berg Polium
Gom Bdellium
Cretische of Inlandsche waaterlook
Witte Peeper
Geneever beyen voor Balsem boom
Wortel Zaad uyt Candien
Chyphi Koekjes ana ℥vij
Kruysworttel
Spica nardus Wortel

℞ Het blad van Cretische Dictamnus
Zaad van opregte Macedonische Peterseli
— — — klyne Cardamom
— — — Venkel
Bloeme van Roode Roosen
Bereyde Heulsap
Arabische gom ana ℥v
Wortelen van opregte Calmus
— — — — Mans Ooren
— — — — Groot Sint Joris kruyd
Anys Zaad
Gom van Sagapeen ana ℥iij
Beerwortelen
Zaad van Sint Jans kruyd
Sap van opregte Slekdoorn
De buyk van minder Crocodil â ℥ijß
Sterke Canarische Wyn Q. S.
Om de Gomme te doen smelten
Narbonsche Hei[illegible] deelen
Maakt daar uyt volgens de konst een
Slaapverwekkend middel

Pynstillend en Slaapverwekkende Conserv van Mesua

℞ Wit bilsen Zaat
Witte Peeper ana ℥ijß
Bereyde Heulsap ℥x
Saffraan ℥v
Bertram Wortel
Wortel van Spica Nardus uyt Indien

Digitized by Google

Fol. Dictamni cretici.
Sem. Petroſelini Macedonici veri.
Cardamomi minoris.
Foeniculi.
Flor. Roſarum rubrarum.
Opii praepar.
Gummi Arabici vermiculati ana drachm. quinque.
Rad. Acori veri.
Aſari.
Phu, *ſeu* Valerianae.
Sem. Aniſi.
Gummi Sagapeni. ana drachm. tres.
Rad. Mei Athamantici.
Sem. Hyperici.
Succi Acaciae verae.
Ventris Scinci, ana drachm. duas, cum ſemiſſe.
Vini generoſi canarini quantum ad ſolvendum gummi & ſuccos ſufficit.
Mellis Narbonenſis triplum.

F. ſ. a. Opiatum.

Philonium Meſuae.

℞. Sem. Hyoſcyami albi.
Piperis albi ana unc duas cum ſemiſſe.
Opii praeparati drachm. decem.
Croci drachm. quinque.
Rad. Pyrethri.
Spicae Nardi Indicae.

Caſtorei ana drachm. unam,
Mellis deſpumati triplum,
F. ſ. a. Opiatum.

Crocus & Caſtoreum ſeorſim in pulverem redigantur, & Opium diſſolutum, depuratum & modice inſpiſſatum, ſub finem admiſceatur.

Requies Nicolai.

℞. Flor. Roſ. rubr.
Violar. ana drachm. tres.
Sem. Hyoſcyami albi.
Lactucae.
Papaveris albi.
Portulacae.
Pſyllii.
Scariolae.
Cort. Radic. Mandragorae.
Opii praeparati.
Rad. Zingiberis.
Nucis Moſchatae.
Cinamomi, ana drachm. unam cum ſemiſſe.
Lign. Santalorum omnium.
Spodii ex ebore uſto.
Gummi Tragacanthi ana ſcrup. duos.
Mellis deſpumati triplum.
F. ſ. a Opiatum.

Gummi Tragacanthum ſeorſim in pulverem redigatur, & ſub finem addatur.

The

Digitized by Google

Bevergeyl ana ℥j
Welgeschuymde Hooning drie deelen
Maakt daar uyt een Slaapverwekkend geneesmiddel
Maakt de saffraan en bevergeyl tot een Poeder als
Bysonder en het wel gebuyrerde Heulsap een wynig
Uytwaakmen vermengt dat op laatst daaronder

Rust Middel van Nicolaus

℞ Neemt Bloemen van Roode Roosen
Violen ana ℥ij
Zaad van Wit bilsen Kruyd
. . . . Zaalaad
– – – Witte Slaapbollen
. . . . . Porseleyn
. . . . Vlooijen
. . . . . Scharlij
Bast van Mandraagers
Bereyde Heulsap
Gengber wortel
Noote Muscaat
Caneel ana ℥jß
Alle de Sandelhouten
Gebrande Olyphantstanden
Gom van Tragacant ana ℥ij
Welgeschuymde Hooning drie deelen
Maakt daar uyt volgens de konst een slaap
Verwekkend geneesmiddel
De gom tragacanth alleen tot Poeder gebragt
En op het laatst daar onder geroerd

NB Ik laat deeze dingen sagtjes droogen te weeten de flor:
Ros: viol: Cort: mand: zing: C: L: sant: bij welke men de Zaaden
de Caneel ende noote Mus: doet en zaame tot een heel fyn poeder stoot
de hooning tot een behoorlyke dikte gekookt zynde doet men er de
Opium in waater gesmolten door een doek gedaan en weeder uytgeg
rookt dan bij daar kroogje men het poeder daar in en op het laatst
de gom tragaka... ...gestooten

Digitized by Google

196 Orakel van den Ouden andromach

℞ Koekjes van Zee Ajuyn ℥vi
. . . . . Vyper Slangen ℥
. . . . . Specerijen tot de Orakel
Bereyde Heulsap
Lange Peeper ana ℥iij
Wortelen van Florentynse Lis
Regte en Witte Lorkens Swam
Caneel
Cretische en Inlandse Waterlook
Bloeme van Roode Rosen
Zaad van Steekrappe
Uytgeperste Olie van Noote Muscaat voor Opobalsem
Sap van Soethout ā ℥iß
De Wortelen van Ruykende Costus
. . . . Vyf Vingeren kruyd
- - - - - - - Rapontica in plaats van Rabarber
- - - - - - - Indische Spica Nardus
- - - - - - - Gengber
Bastaard Caneel
De blaaden van Candis kraamkruyd
- - - - - - - Berg Calamunth
- - - - - - - Malrouwe
de bloeme van Heemels Hooij
- - - - - - - Arabische Lavendel
Brittannische Saffraan
Witte Peeper
Swarte Peeper
Zaad van Macedonische Peterseli

Digitized by Google

Theriaca Andromachi Senioris.

℞. Trochiſcorum Scilliticorum unc. ſex.
Viperinorum.
Magmatis Hedychroi.
Opii praeparati.
Piperis longi ana unc. tres.
Rad. Iridis Florentinae.
Agarici albi & levis.
Cinamomi.
Scordii cretici, *aut* noſtratis.
Florum Roſar. rubr.
Sem. Buniadis, *ſeu* Napi.
Olei Nucis Moſchatae per expreſſionem, *pro* Opobalſamo.
Succi Glycyrrhizae ana unc. unam cum ſemiſſe.
Rad. Coſti odorati.
Pentaphylli.
Rhapontici, *vel ejus loco* Rhabarbari.
Spicæ Nardi Indicæ.
Zingiberis.
Caſſiae ligneae.
Fol. Dictamni cretici.
Calaminthae montanae.
Marrubii.
Flor. Schoenanthi.
Stoechadis Arabicae.
Croci Britannici.
Piperis albi.
Nigri.
Sem. Petroſelini Macedonici veri.

Myr-

Myrrhae.
Thuris maſculi.
Terebinthinae Cypriae ana drachm. ſex.
Rad. Acori, *ſeu* Calami Arom. noſtratis.
Gentianae.
Mei Athamantici.
Phu, ſeu Valerianae.
Spicae celticae.
Fol. Chamaedryos.
Chamaepityos.
Lauri, pro Malabathro.
Polii montani albi.
Bacc. Junip. recent. *pro* Carpobalſamo.
Sem. Ammios.
Aniſi.
Cardamomi minoris.
Foeniculi.
Hyperici.
Seſelios Maſſilienſis.
Thlaſpios.
Caryophylli Plinii, *pro* Amomo.
Boli Armenae verae, *pro* Terra Lemnia.
Chalcitidis toſtæ, donec cinericia fiat.
Gummi Arabici vermiculati.
Sagapeni.
Styracis calamitae ſincerae.
Succi Acaciae verae.
Hypociſtidis ana unc dimid.
Rad. Ariſtolochiae tenuis.
Flor. Centaurii minoris.

Sem.

Digitized by Google

Mirrha
Mannetjes Wierook
Cyperse terpentyn à ℥ vj
Wortels van Inlandse Calmus
- - - - - - - Gentiaan
- - - - - - - Beeriwortel
- - - - - - - Speenwortel
- - - - - - - Spica nardus
De bladeren van Gaamanderlyn
- - - - - - - Velt Cypres
- - - - - - - Louwrier voor Indies blad
- - - - - - - Wit Gryskruyd
Verse Jeneeverbesen voor balsem kruyd
Zaad van Kooning Komyn
- - - - - - Anys
- - - - - - Klyn Cardamom
- - - - - - Venkel
- - - - - - Sint Jans kruyd
venkel uyt smattellien
- - - - - - Wilde Mostaard
Naagelen voor Amomum
Opregte Armeenische Aarde voor [redacted] Aarde
uyt het eylant lemnos
Gebrande Calcitis tot dat zy asagtig is of Graauw. Il end
Gom van Arabien
- - - - - - Sagapeen
Opregte Calamitsche Stirax
De opregte sappe van Sleedoorne
- - - - - - - - - - Hypocistis à ℥ ß
Dunne Halwortel
Bloeme van Klyn Duysent guldens Kruyd

Digitized by Google

Zaad van Wortelen uyt Candien
Gom Van Opoponax
- - - - Galbanum
Beevergeyl
Jooden Lijm [illegible] ā ʒj.
Sterke Canaarie wyn tot het Smelte van Gomme
En Sappe
Narboonsche Hooning drie deelen
Alle de Kruyde Baste Wortelen Bloemen Swamme
En Byen Maakt die tot een Seer fyn Poeder maar
Die geene die gesmolte konnen worden in de Canarie
Wyn of Hooning Smelt de Selve daar in en volgens
De konst vermengt de andere Poejers met de Selve
Op dat daar uyt bestaat volgens de Wet een Conserv.

Digitized by Google

Sem. Dauci cretici.

Gummi Opopanacis.

Galbani.

Caſtorei.

Bituminis Judaici ana drachm. duas.

Vini generoſi Canarini q. ſ. liquàndis gummi & ſuccis.

Mellis Narbonenſis triplum.

Omnes Radices, Cortices, Herbae, Flores, Fungi, Baccae in pulverem ſubtiliſſimum redigantur; quae autem in Vino canarino vel Melle ſolvi poſſunt, in iis ſeorſim ſolvantur. Et deinde ſ. a. reliqui pulveres cum iis miſceantur, ut lege artis fiat Electuarium.

Theriaca Diateſſaron.

℞. Rad. Ariſtolochiae rotundae.

Gentianae.

Baccar. Lauri.

Myrrhae, ana Uncias duas.

Mellis deſpumati Libras duas.

F. ſ. a. Electuarium.

Digitized by Google

SECTIO TERTIA.

De Conditis Conſervis & Rob.

CONDITA.

Conditae Radices Acori vulgaris.
Enulae campanae.
Satyrii.
Zingiberis.
Cortices Aurantiorum.
Citriorum.
Fructus Berberi.
Nuces Juglandes.
Moſchatae.
Cydoniorum Caro & Miva.

Coquantur Radices, Cortices & Fructus condiendi in ſ. q. aquae *ad debitam mollitiem; & condiendis Radicibus, Corticibus, & Fructibus affundatur* Syrupus optimus; *qui, cum nimis tenuis evaſerit, recoquatur & reaffundatur; idque fiat aliquoties, donec Syrupus affuſus debitam ſpiſſitudinem retineat.*

CONSERVAE.

Conſervae Florum Anthos.
Calendulae.
Hederae terreſtris.

Con-

Digitized by Google

Van de Confyte en Conserven

Geconfyte Wortelen

Gemeene Calmaes
Alandswortel
[redacted]
Handekens Kruyd
Gengber

Geconfyte Schullen

Oranje Schulle
Citroen Schulle

Geconfyte Vrugten

Berbarisse
Okkernoote
Noote Muschaat
Kwee Vlees

Kookt de Schullen wortelen en Vrugten welke Geconfyt zullen werden in genoegsaame quantiteyt waater tot zyn behoorlyke Sagtigheyd en giet by de geconfyte wortel Schulle en vrugten de beste Stroop welke als zy te dun Geworden is weeder gekookt moet werden en giet het Dan daar weeder op doet dit soo dikwils tot dat de bygegootene Stroop zyn behoorlyke dikte behoud

Conserven

Bloemen van Roosemaryn
Goudsbloemen
Hondsdraf

Digitized by Google

Conserven

Bloemen van Bleeke Roosen
- - - - - - Roode Roosen
- - - - - - Violen
Kruyde van Alsem
- - - - - - Citroen kruyd
- - - - - - Kruysen Mint
- - - - - - - - Salie
Doet by Ider vande voorgaande Kruyde ℔j
Witte Suyker ℔ iij

Rob

Rob van Berberisse
- - - - - Aelbesse
- - - - - Vlierbesse

℞ Het Sap van berberisse
- - - of - - Aelbesse
- - - of - - Vlierbesse ℔ iij
Witte Suyker ℔i
Kookt dit tot de Dikte van een Conserv:

Rob van Sleedoornen of Gemeene Woud Pruymen

℞ De Vrugte van Onrype Sleedoorne q: v:
Kookt se tot dat zy murw zyn Slaat de pap
Door een Seef doet daar dan bij

Digitized by Google

Conſervae Florum Roſarum pallidarum.
rubrarum.
Violarum.

Conſervae Herbarum Abſinthii vulg.
Meliſſae.
Menthae.
Salviae.

Humidiorum ſingulis libris in mortario marmoreo contuſis. *Adde* Sacchari albi libras tres.

ROB.

Rob Berberorum.
Ribeſiorum.
Sambuci.

℞. Succi Berberorum.
vel Ribeſiorum.
vel Baccar. Sambuci libr. tres.
Sacch. albi libr. unam.
Coque ſ. a. in conſiſtentiam Rob.

Rob Acaciae vulgaris, ſeu Prunorum ſylveſtrium.

℞. Fruct. Prunorum ſylveſtr. immatur. q. v.
Coque ad mollitiem; trajiciatur pulpa per cribrum.

Pul-

Digitized by Google

Pulpae trajectae librae uni *adde*
Sacchari albi libr. duas.
Coque in conſiſtentiam Rob.

Rob Juniperinum.

℞. Bacc. Junip. rec. quoad fieri poteſt q. v.
Coque leni igne ad mollitiem, & trajiciatur pulpa per cribrum.
Pulpae trajectae libr. uni *adde*
Sacch. albi puriſſimi libr. duas.
Evapora leniter in conſiſtentiam Rob.

CLAS-

Digitized by Google

Het doorgehaalde een Pond
Witte Suyker ℔ j
Kookt het uyt tot de Dikte van een Conserv

Conserf van Jeneeverbeyen

Neemt Verse Jeneever beyen Soo veel als doenlyk kookts
Op een Sagt Vuur tot zy week zyn en doet het onerg
Door een Seef
Doet by het doorgehaalde ℔ j
De Witste en Suyverste Suyker ℔ j
Waasemt het Sagjes uyt tot de dikte van een Conserv

NB Alle de Siroopen moeten naa de konst door
Wit van een Ey gezuyvert Worden

NB 't Is beter dat men van het Decoctum, van de dingen die men Confyten wil, Suyker doet geklarifieert zynde, tot Sirop kookt, De Confyte gingber werd ons uyt andere landen toegebragt, als ook de Noote Muscaat &c: de kriecken en Abrikosen snyt men de Steeken Uyt af, en bindse in bosjes, en moeten niet lang gekookt worden. De Okkernooten neemt men als zy nog zoo klyn zyn, dat men wel een naald daar door kan steeken, Dan steekt men yder nog met een dikke naald kruyswys door, men laatse 3 maal 24 uuren staan weeken, alle 24 uuren het water vernieuwende, dan kookt men ze murw, en laatse op een vergiettest uytdruypen, en steekt In die gaatjes stukjes naagelen of kaneel, men doet ze dan in de Sirop Die dik gekookt is, het Queerlyd maakt men op de volgende manier Men neemt Queeperen die nog niet heel ryp zyn, die Schild men snyt de klokhuysen uyt, dan kookt men die murw, en dan slaat men se door een sift, en by 5 ℔ pulpa doet men 3 ℔ Suyker Die geclarificeert is, tot een dikke Siroop gekookt, en kookt Sagjes uyt gedurig omroerende tot een behoorlyke dikte

85 Van de Siroopen en Hooningen

Stroop van Heylig distelkruyd

℞ Het uytgeperste Sap van Heylig distel kruyd ℔ iß
Witte Suyker ℔ ij
Kookt het tot de dikte van een Siroop

Siroop Van Citroen Sap
Quee Peeren
Framboisen

Neemt uytgeperste en gesuyverde Sappen van deelen Van welke gy neemt ℔ i Geclarificeerde Suyker tot een Consistentie van Tabella gekookt zynde ℔ ij altyd al stilde omroerende maakt er een Siroop af

Siroop Van Slaapbollen

℞ Witte Slaapbolle welgedroogd ℥ x iv
Weekt ze 24 Uure in 8 Pond Schoon Waater

Digitized by Google

CLASSIS TERTIA.

De Fluidiori modo formatis.

SECTIO PRIMA.

De Syrupis Loch & Mellitis.

SYRUPI SIMPLICES.

Syrupus Cardui benedicti.

℞. Succi ex Fol. Cardui benedicti recent. expreſſi & depurati libr. unam & ſemiſſem.
Sacch. albi libr. duas.
Coq. ad conſiſtentiam Syrupi.

Syrupus Citri.
Cydoniorum.
Rubi Idaei.

℞. Succi cujusvis horum recent. expreſſi & per ſubſidentiam depurati libram unam.
Sacch. clarificati ad conſiſtentiam tabellati cocti libras duas.
Agitando, redige in Syrupum.

Syrupus Papaveris albi.

℞. Capit. Papav. alb. bene ſiccat. unc. quatuordecim.
Macerentur viginti quatuor horis in
Aq. purae libr. octo.

Digitized by Google

Deinde probe coquantur, & cocta exprimantur fortiſſime, expreſſis adde
Sacchari albi libr. duas.
Coque in Syrupum.

Syrupus Papaveris Erratici.

℞. Succi Florum Papav. Erratici fortiter expreſſi q. v.
Sacch. albi ad conſiſtentiam tabellati cocti q. ſ.
F. ſ. a. leni igne Syrupus.
NB. Deficientibus autem floribus recentibus, licebit eoſdem ſiccatos *cum* aqua *coquere, & decoctum cum* Saccharo albo *in conſiſtentiam Syrupi ſ. a. redigere.*

Syrupus Roſarum ſiccatarum.

℞. Roſarum rubrarum ſiccatarum libr. unam.
Macerentur horis viginti quatuor calide in aquae tepidae ſ. q.; *Colaturae expreſſae addantur*
Sacchari alb. libr. duae.
Coque in Syrupum.

Syrupus Roſarum ſolutivus.

℞. Infuſionis Roſarum pallidarum ſaepe iteratæ libr. quinque.
Sacch. albi libr. quatuor.
Coque in Syrupum.

Syrupus Violaceus.

℞. Infuſionis florum Violarum recentium, a caliculis mundatorum, libr. duas.
Sacchari ad conſiſtentiam tabellati cocti q. ſ.

Ut

Digitized by Google

Daar naa Laatse terdeegen kooken en gekookt zynde
Perst het heel Sterkt uyt en doet by het uytgeperste
Witte Suyker ℔ ij
Kookt het naa de konst tot een Siroop

Siroop van Roode Koorn Bloemen

℞ Het Sap van Kooren bloemen Sterk uytgeperst q: s:
Giet daar op witte Suyker tot de dikte van koekjes gekookt q: s:
Maakt daar uyt volgens de Konst met een Sagt vuur een Syroop

N: B: Wanneer de versche bloemen ontbreeken Zoo Zal het vry staan de selve gedroogd zynde met waater te kooken en het Kooksel tot de dikte van een Syroop volgens de konst te brengen. In plaads van de Suyker tot tabulla gekookt is het beter tot een ons Sap 2 onsen Brood Suyker te neemen en op een Sagt vuur tot een Syroop te Smelten

Stroop van gedroogde Roosen

℞ Gedroogde Roode Roosen ℔ j
Weekt Se 24 Uuren Lang in Laauw waater q: s:
Gekookt en uytgeparst zynde doet daar by
Witte Suyker ℔ j
Kookt Se tot een Syroop

Oplossende Stroop van Roosen

℞ Het uyttreksel dikwils genomt van bleeke Roosen ℔
Witte Suyker ℔ j ß
Kookt het tot een Syroop

Siroop van Violen

℞ Het uyttreksel van Violen van haar Steelen
Gezuyverd ℔ ij
Suyker gekookt tot koekjes q: s:

Digitized by Google

83 Op dat zy [redacted] Sonder kookinge tot een Stroop.
En Seer Blaauwe Couleur [redacted] gebragt werden

Stroop van Heemst wortel van Fernelius

℞ Heemst Wortel ℥ ij
Aſpergie wortel
Gras[redacted] Zoethoud
Gras[redacted] wortelen
Radynen van haar Corlen gezuyverd ā ℥ ß
Roode Cicers ℥ j
Kruyſſe van Heemstwortelen
t' Kruyd van wit en Swart Venus haar
- - - - - - - - kaasjes blaan.
- - - - - - - - Glad kruyd
- - - - - - - - Kleyne Pimpinel
- - - - - - - - Weegbree blaan ana Manyp j
Vn t' groote koude Zaaden
- - - kleyne koude Zaaden te Zaamen gestooten ā ℥ iij

Kookt Se in een genoegsaame quantiteyt water
Tot de Verteering van het derde deel by het
Afgegooteene doet
Witte Suyker [redacted] ℔ iij
Kookt Se tot een Syroop

NB Men moet aanmerken dat men alvoorens met het Wit van een Ey
Of meer naa de kwantiteyt Clarificeeren en dit geschied in alle
Gekookte Stroopen

Digitized by Google

Ut agitando ſine coctione in Syrupum, valde caerulei coloris, redigatur.

Jalapium Roſaceum.

Fit cum aqua Roſarum deſtillata *eodem modo ut Syrupus Citri.*

Syrupi Compositi.

Syrupus Althaeae Fernelii.

℞ Rad. Althaeae unc. duas.
Aſparagi.
Glycyrrh. raſae.
Graminis.
Uvarum paſſarum ab arillis purgatarum ana unc. ſemis.
Cicerum rubrorum unc. unam.
Summitatum Althaeae.
Herb. Adianti utriuſque.
Malvae.
Parietariae.
Pimpinellae.
Plantaginis ana manip. unum.
Sem. quatuor frigid. maj.
min. contuſorum ana drachm. tres.

Coq. in ſ. q. aq. *ad tertiae partis conſumtionem. Colat. cum*

Sacchari albi libr. quatuor.

Coq. in Syrupum.

Syrupus Artemiſiae.

℞. Rad. Foeniculi.
Helenii.
Iridis.
Leviſtici.
Poeoniae.
Rubiae tinctorum ana unc. ſemis.
Herb. Artemiſiae Manip. duos.
Betonicae.
Calaminthae.
Chamaedrios.
Chamaepitios.
Hyſſopi.
Hyperici.
Majoranae.
Matricariae.
Meliſſae.
Nepetae.
Origani.
Praſii.
Pulegii.
Sabinae ana Manip. unum.
Sem. Aniſi.
Dauci.
Foeniculi.
Nigellae.
Ocimi.
Petroſelini.
Rutae ana drachm. tres.

Aquae

Digitized by Google

Stroop van Byvoet

Digitized by Google

S5 Distileert het met vier pinte schoon waater trekt
Vyftig on daar af doet in het ufstrekdel witte suyker
℔ iij

Stroop van Veenus Haar

℞ Vers kruyd van Veenus haar een wynig gebreede ℥ v
Geraspt soethoud ℥ ij
Na de Werking van twintig en Vier Uuren in een
Genoegsaame meenigte van Warm Waater laat te
Volgens de kondt sagjes kooken het klaare doorgegootene
℔ v
Doet daar by Witte suyker ℔ jv
Kookt het volgens de kondt tot een siroop

Stroop van Suykerey met Rabarber

℞ De Wortelen van ~~[illegible]~~ juffrouw merk
- - - - - - - - Aspergien
- - - - - - - - Venkel ana ℥ ij
De Kruyde van suykery
- - - - - - - - Gesaajde Andivia
- - - - - - - - Paarde bloomen ana M ij
- - - - - - - - Duyve kervel
- - - - - - - - Leever-kruyd

Digitized by Google

Aquae purae pint. quatuor.

Deſtillando abſtrahantur unciae quindecim, in quibus diſſolve.

Sacchari albi libr. duas cum ſemiſſe.

Reſiduo expreſſo & colato adde

Sacchari albi libr. duas cum ſemiſſe.

Coquantur in Syrupum priori commiſcendum, & condiendum

Cinamomi unc. una.

Spicae Indicae drachm. tribus.

Syrupus Capillorum Veneris.

℞. Herbae Capill. Veneris recentis, & parum conſciſſae unc. quinque.

Poſt macerationem viginti quatuor horarum in ſ. q. aq. calidae *ebulliant ſ. a. ſub finem adde.*

Rad. Glycyrrhizae raſae uncias duas.

Colaturae clarificatae libr. quinque addantur

Sacchari albi libr. quatuor.

Coque ſ. a. in Syrupum.

Syrupus Cichorei cum Rhabarbaro.

℞. Rad. Apii.

Aſparagi.

Foeniculi recent. ana unc. duas.

Herb. Cichorei.

Endiviae ſativae.

Taraxaci ana manip. duos.

Fumariae.

Hepaticae, ſeu Lichenis.

Digitized by Google

Lactucae.
Lupuli.
Sonchi levis ana manip. unum.
Capill. Veneris.
Hordei integri ana unc. unam cum ſemiſſe.
Fructuum Alkekengi drachm. ſex.

Coque in ſ. q. aq. *ad tertiae partis conſumtionem, ſub finem addendo*

Rad. Glycyrrhizae raſae drachm. ſex.

Dein percolentur, & de hoc decocto deme ſ. q. ad ſequentem infuſionem; reliquo adde

Sacchari albi libr. quatuor.

Clarificata coque in Syrupum ſpiſſiorem; tum

℞. Rhabarb. electi unc. quatuor.
Spicae nardi Ind. drachm. duas.

Infundantur in decocti praeſcripti ſ. q. Poſt macerationem ſufficientem colatura fortiter expreſſa, miſceatur eum Syrupo, ſola ſcilicet diſſolutione.

Syrupus Diacodion.

℞. Capitum Papaveris albi ſine ſeminibus uncias.
Siliquarum dulcium ſine granis, uncias tres.
Rad. Althaeae.
Glycyrrhizae raſae ana uncias duas.

Coquantur ſ. a. in ſ. q. Aquae. *Colaturae expreſſae adde*

Sacchari canti albi libram unam & ſemis.

Coquantur ad conſiſtentiam Mellis, ſeu Syrupi ſpiſſioris.

Sy-

Digitized by Google

- - - - - Salade
- - - - - - Hoppe
- - - - - - - Suycdistel ana M: j
- - - - - - Venkel Haar

Heele Gent ã ℥ j ß.
Kreke over Zee
Geraspt Soethoud ã ℥ vj

Kookt het in genoegsaame meenigte van Waater tot dat
De derde verkookt is daar naa giet se door en neemt
Van dit kooksel q.s. tot de volgende Infusie het overige
Kooksel neemt dat met

Witte Suyker ℔ j v

Gezuyvert zynde kookt het tot de dikte van een Stroop

℞ Uytgesogte Rabarber ℥ j v
Spica Nardus uyt Indien ℥ ij

Daat se in een genoegsaame quantiteyt des voorschreeven
Naadat het Sterkt uytgeperst zynde als het een Zagte
Opwallinge gehadt heeft en op het Laatst van de kooking
Mengt het met de Stroop te weeten door Enkelde
Opsoddinge of opwallinge

NB Deese manier schynt niet goed te weesen om dat de reuk en de smaak
Van de Rabarber en Spica nardus onder het kooken wegvliegt daarom is het
beter dat men het selve in een pint schoon waater in een hooge digtgeslooten
Fiool 4 Uure warm laat staan wecken en dan het doorgegoote nat met
40 oncen Suyker in een Fiool sagt tot een Stroop laaten smelten de
Rabarber en Spica nardus die in een doek blyvt kookt men by de andere
kruyden en het decoktum daar in geclarifiscert kookt men met de
8 oncen Suyker die van de 4 pond overschieten tot een dikke Stroop
Welke by de Stroop gemengt werd

Digitized by Google

87. Stroop van Duyvekervel

R Wortell van Eyke Vaanen ℥ ij
~~[illegible]~~ Schursse ℥ ß
De Kruyde van Wrange
- - - - - - - - Roomsche Alsem
- - - - - - - - Andivie
- - - - - - - - Hoppe
- - - - - - - - Hertstong ā M: j
Kookt het in genoegsaame meenigte waater tot de helft
Doet by het doorgegootene
Het Sap van Duyvenkervel ℔ j ℥
- - - - - - - Bernagie
- - - - - - - Osse tonge ā ℔ ℥
Witte Suyker ℔ iv
Kookt het Volgens de konst tot een Siroop

Stroop van Hysop van Zwilferius

R De kruyde van Versche Hysoop ℥ iv
Wortelen van Seldery
- - - - - - - Venkel
- - - - - - - Vers Soethout
- - - - - - - Peterselij ana ℥ ij
Grof gesneede en gestoote Zynde in een Glaase
Kolf gedaan Laat daar op gegooten Werden
Sap van Hysoop ℔ j
- - - Venkel ℔ ℥
En naa een korte weeking van een dag distileerd de
Soppe haast tot dat Sy droog Zyn daar naa doet
in het gedistileerde vogt
Het kruyd van Versche Hysoop

Syrupus Fumariae.

℞. Rad. Polypodii quercini unc. duas.
Epithymi unc. unam cum ſemiſſe.
Cuſcutae.
Herb. Abſinthii Romani.
Endiviae.
Lupuli.
Scolopendrii ana manip. unum.
Coque in ſ. q. aq. ad medias. Colaturae adde
Succi depur. Fumariae libr. unam cum ſemiſſe.
Boraginis.
Bugloſſae ana libr. dimidiam.
Sacchari albi libr. quatuor.
Coque ſ. a. in Syrupum.

Syrupus Hyſſopi Zwelferi.

℞. Herb. Hyſſopi recentis unc. quatuor.
Rad. Apii.
Foeniculi.
Glycyrrhizae recent.
Petroſelini ana unc. duas.
Craſſiuſcule conſciſſis & contuſis, ac cucurbitae vitreae immiſſis, affundantur
Succi Hyſſopi libr. una.
Foeniculi libr. dimidia.
Et poſt digeſtionem unius diei f. deſtillatio ſuccorum fere ad ſiccitatem ſpecierum. Aquae deſtillatae denuo immerge,
Herb. Hyſſopi recentis.

Digitized by Google

Rad. Scillae recentis non praeparati ana unc. unam cum ſemiſſe.

Et poſtquam diei ſpatio in calore ſteterint, f. colatura, expreſſio, & filtratio. Tum ſpecies omnes a deſtillatione, & ultima extractione relictas coque cum

Aquae purae q. ſ. circiter ad libr. duas.

Decoctum expreſſum, albumine ovorum *optime clarificatum, cum*

Sacchari libris duabus.

Coquatur ad priſtinam hujus conſiſtentiam, ſive formam Tabellati; cui adde

Eſſentiae ſuperius deſtillatae & infuſae circiter unc. quindecim.

Sola diſſolutione F. Syrupus.

Syrupus Jujubinus.

℞. Jujubas ſexaginta.
Hordei mundati.
Rad. Glycyrrhizae raſae.
Herb. Capill. Veneris ana unc. unam.
Flor. Violarum.
Sem. Malvae ana drachm. quinque.
Cydoniorum.
Lactucae.
Melonum.
Papaveris albi ana drachm. tres.

Coque in ſ. q. aq. *ad partem dimidiam. Colaturae adde*

Sacchari albi libr. duas.

Coquantur in Syrupum.

Syru-

Digitized by Google

Verſche wortelen van Zee Ajuyn met bereid â ℥ i ʒ
Naadat het een dag lang in de Warmte gestaan heeft
Giet het af Perſt het Uyt en laat het doorleekken
Dan neemt alleen de kruyden van de Dittelaatsie met
het laatste uyttrekſel is overgebleeven kookt hetselve
Met genoegſaam Waater ontrent ℔ ij het kookſel sterk
Uytgeperſt zynde en helder gemaakt met Wit van een
Ey Laat het gekookt werden met ℔ ij Witte Suyker
Tot een behoorlyke Dikte of gedaante van koekjes waar
ly doed

Het uyttrekſel van de boven gedestileerde en Uytge
trokke ontrent ℥ XCV maar alleen door een oplossinge
Of een Wallinge laat het tot een stroop Werden

Stroop van Jujube

℞ Borstpruymen N° 60
Gepelde gerst
Geraspt Zoethout
Kruyd van Venus Haar ana ℥ i
Violen bloemen
Zaad van Kaasjes blaan ana ʒ v
- - - - - - Kervel
- - - - - - Salaade
- - - - - - Meloene
- - - - - - Witte Slaapbolle â ʒ ij

Kookt het in genoegſaame quantiteid Waater tot op
De helft doet bey het door geperste
Witte Suyker ℔ ij
Laat het tot een Stroop kooken

Digitized by Google

Siroop van Kruijsen Munt

℞ Het Sap van Queen
- - - - - - - Zuure granaat Appelen } gezuyvert
Het uyttrekkel van Roode Roosen ana ℔ ß
Witte Suyker ℔ iij

Kookt het volgens de konst tot een Stroop doet op het Laatst van de kooking daar bij het gesuyvert Sap van Kruysen Munt ℔ j

Stroop van Mirta

℞ Besien van Mirta ℥ ij ß
Onrype Mispelen ℔ ß
Zaad van Berberisse
- - - - Smak
Bloeme van Granaat Appelen
- - - - Roode Roosen
Sandelhout Wit
- - - - - - - Rood ana ℥ j ß

Gestoote zynde kookt het in genoegsaame meenigte Waater tot het derde deel verkookt doet by het Uytgeperste kooksel
Witte gesuyverde Suyker ℔ v

Kookt het tot een dikke Consistentie, doeter op het Laatst bij
Het Sap van Queen
- - - - - - - Zuure granaat Appelen ana ℔ ij

Maakt daar uyt volgens de konst een Siroop

N.B. Alzoo het Sap van Zuure granaat appelen niet te krygen is als reeds gezegt is neemt men zoo veel Sap van Kweeperen meer het was ook beter dat men van de 4 pont een en een half pont nam en laat die met 3 pont Suyker in een hooge phiool op een zagt vuur tot Stroop smelten doende hier onder 2 en een half pont Kwee sap met 2 pont Suyker by het decoctum dus behoud men de geur van het Kwee sap in de Siroop

Syrupus Menthae.

℞. Succi Cydoniorum.
Granatorum acidorum. } depurat,
Infuſ. Roſar. rubr. ana libr. dimid.
Sacch. alb. libr. tres.
Coq. ſ. a. in Syrupum. Sub finem coctionis adde
Succi Menthae depurati, libr. unam.

Syrupus Myrtinus.

℞. Bacc. Myrti unc. duas cum ſemiſſe.
Meſpil. immatur. libr. dimid.
Sem. Oxyacanthae ſen Berberis.
Sumach, ſeu Rhois Obſoniorum.
Flor. Balauſtiorum.
Roſar. rubr.
Ligni Santali albi.
Rubri ana unc. unam cum ſemiſſe.
Contuſa coque in ſ. q. aq. *ad tertiae partis conſumtionem; expreſſo & percolato decocto adde*
Sacch. albi clarificati libr. quinque.
Coquantur denuo ad ſpiſſiorem conſiſtentiam; ſub finem addendo
Succi depurati Cydoniorum.
Granatorum acidorum ana libr. duas.
F. ſ. a. Syrupus.

Digitized by Google

Syrupus quinque Radicum

℞. Rad. recent. Apii.
Aſparagi.
Foeniculi.
Petroſelini.
Ruſci, ana unc. quatuor.
Coque in ſ. q. aquae; *colaturae adde*
Sacchari albi libr. quatuor.
Clarificata coquantur in Syrupum.

Syrupus Roſarum ſolutivus cum Sena.

℞. Fol. Senae mund. unc. octo.
Macerentur biduo in.
Infuſionis Roſarum pallidarum q. ſ.
Colaturae expreſſae adde
Sacch. albi libr. duas.
F. ſ. a. Syrupus; cui, antequam frigeſcat, admiſce
Elaeoſacchar. ſeq.
℞. Ol. ſtillat. Anis.
Foenic. ana gtt. octo.
Sacch. optimi unc. dimidiam.
F. ſ. a. in mortario vitreo Elaeoſaccharum.

Syrupus Stoechadis.

℞. Florum Stoechadis unc. quatuor.
Herb. Betonicae.
Calaminthae.
Origani.
Thymi ana unc. unam. cum ſemiſſe.
Salviae.

Flor.

Digitized by Google

Stroop van de 5 Oopenende Wortelen

R. Verse Wortelen van Selderij
- - - - - - - - - - - Aspergies
- - - - - - - - - - - Venkel
- - - - - - - - - - - Petercelie
- - - - - - - - - - - Steekende Palm ā ℥ iv
Kookt het in een genoegsaame meenigte van Waater
Doet by het doorgegootene Witte Suyker ℔ iv
laat het tot een Stroop kooken

Oplossende Stroop Van Roose met Seneblaad

R. Gezuyverde Seneblaad ℥ viij
Laat se 8 ofte tien daagen lang in het uyttreksel
Van bleeke Roosen q. s.
Doet by het uytgeperste
Witte Suyker ℔ vj
Maakt daar uyt Volgens de konst een Stroop
Eerdat zy koud werd doet de Volgende Olieagtige
Suyker daar bij

R. Ol. Van Anys Gedistileerd
- - - - Venkel Gedistileerd gtt viij
Beste Suyker ℥ ß
Maakt daar uyt volgens de konst een Olieagtige
Suyker

Stroop Van vreemde Lavendel

R. Bloeme van Vreemde Lavendel ℥ iv
Het kruyd van betonica
- - - - - - - Calamint
- - - - - - - Orego
- - - - - - - thym ā ℥ iß
- - - - - - - Salie

93 Bloeme van ~~[illegible]~~ Roosemaryn ā ʒß
Zaad van Venkel
- - - - Pieunie
- - - - Wynruyt ā ʒij
Distileerd het in 4 Pinte Schoon Water door een Helm
En trekt er af een Pint Het gedistileerde Water bewaart
Dat in Een Glas het overige uytgeperst Zynde kookt dat
Het Bij Witte Suyker tot de dekte van Siroop by het
Selve mengt de Volgende Siroop
Neemt noo gedistileerde een Pint Witte Suyker
tot de dekte van Rooksel gekookt ℥xL
Maakt dat Volgens de konst tot Siroop

Stroop van Heel of Waalwortel

℞ Wortelen met de kroon of topjes van Waalwortel
Madeliefjes kruyd met de bloemen van Eder drie deelen
Kruyd van Betonia
- - - - Pimpenella
- - - - Weegbree
- - - - Weekens gras
- - - - Schurft kruyd
- - - - Hoefbladeren
Bloeme van Roode Roosen van Eder 2 deelen

Alle deese dingen in een Wyng water gekookt
Zyde Perst het Sap uyt Laat het Selve kooken
En Schuymt het neemt van het Selve kooksel Bij
Doet daar by Witte Suyker Bijß

Kookt het tot een Siroop

Digitized by Google

Flor. Rorismarini ana unc. dimid.
Sem. Foeniculi.
Paeoniae.
Rutae ana drachm. tres.
Aquae purae pintas quatuor.
Deſtillentur per veſicam, & abſtrahatur pinta una, in qua ſolvantur
Sacch. alb. ad conſiſtentiam tabellati cocti unc. quadraginta.
Reſiduo expreſſo admiſce
Sacch. albi libr. duas & ſemiſſem.
Coque in Syrupum ſpiſſiorem priori commiſcendum.
F. ſ. a. Syrupus.

Syrupus Symphyti majoris.

℞. Radicum & Comarum Symphyti majoris.
Herb. Bellidis cum toto, ana partes tres.
Betonicae.
Pimpinellae.
Plantaginis.
Polygoni.
Scabioſae.
Tuſſilaginis.
Flor. Roſarum rubr. ana partes duas.
Ex omnibus virentibus in paucillo aquae *coctis exprimatur ſuccus, qui coquatur, & deſpumetur. Ejus libris tribus adde*
Sacch. alb. libras duas cum ſemiſſe.
Coque in Syrupum.

Digitized by Google

LOCH.

Loch Sanum & Expertum.

℞. Cinamomi optimi.
Herb. Hyſſopi.
Sem. Aniſi.
Foenic. dulc.
Rad. Iridis Flor. ana drach. duas.

Contuſa & conſciſſa macerentur in aq. purae q. ſ.; *poſtea deſtillando abſtrahantur unc. tres, in quibus diſſolve.*

Sacchari penidii libr. ſemis.

In Reſiduo expreſſo & colato coque.

Sem. Lini drachm. duas.
Foenugraeci drachm. duas cum ſemiſſe.
Fruct. Jujub.
Sebeſten ana paria octo.
Paſſularum majorum exacinatarum.
Ficuum pinguium.
Dactylorum ab oſſibus liberatorum ana unc. unam.
Herb. Capill. Veneris manip. dimid.

Sub finem coctionis adde

Glycyrrhizae raſae drachm. duas.

Colaturae expreſſae admiſce.

Sacchari penidii libram ſemis.

Coquantur in Syrupum priori commiſcendum, cui tunc adde ſequentia in pulverem redacta.

Pulp. Pinearum mund. drachm. duas cum ſemiſſe.
Amygd. decorticat.

Rad.

Digitized by Google

Een Gesonde en Welondervonde Siroop

R: Van de Beste Caneel
Hysop
Anys Saad
Soet Venkel Saad
Florentynse Liswortel ana ℥ ij

Dit gestooten en gesneede zynde weekt het in Schoonwaater soo veel genoeg is haalt er door de estcleenen af ℥ iij in welke men doet

Witte Suyker lb ß

Weederom uytgeperst en de Colatuur helder afgegooten zynde

Kookt daar in
Lynsaat ℥ ij
Fenugriek zaad ℥ ij ß
Jujuben
Sebesten van elks agt paar
Rasynen sonder de korrels
Van de beste Vygen
Dadels sonder steenen ana ℥ j
Venus Haair Maniys: ß

Op het eynde van de kookinge doet daar by
Geraspt Soethoud ℥ j

De Colatuur uytgewrongen zynde mengt daar in
Witte Suyker lb ß

Kookt het dan tot een Siroop om by het voorgaande te mengen
en by het welk men de volgende dingen tot poeder gewreeven doet
Sap van Pistachien ℥ iiß
Gepelde amandelen

Digitized by Google

℥ van de beste Soethoud

Gum Fragant

. . . . Arabicum

Witte droogë Stysel ana ʒij

Mengt het zaamen en maakt met Langte roeren daar een Looch af

Hoonungen

Hooning Van Moerbeyen Van Nicolaus

℞ Het Sap van onrypse Moerbeÿen van Celcus ℔j

- - - - - - - - - - - - Braambooden ℔ß

Beste Welgeschuymde Hooning ℔jv

Kookt het op een Langsaam Vuur tot de dikte van een Stroop

Hooning van Roode Roosen

℞ Gedroogde bloemen van Roode Roosen ℔j

Laatse een wynig weeken in genoegsaame meenigte Waater daar naa Gietse over Sterk uytgedrukt Zynde Doed daar bij

Van de beste Geschuymde Hooning ℔iij

Kookt het met een Langsaam vuur tot de Dikte van Stroop

Hooning van Bungelkruyd

℞ Sap van Chelidoni of van

Bungelkruyd gesuyvend ℔iij

Beste welgeschuymde Hooning . . . ℔jv

Kookt het op een Langsaam vuur tot de dikte Van een Stroop

Digitized by Google

Rad. Glycyrrhizae opt.
Gummi Tragacanthi.
Arabici.
Amyli ana drachm. duas.
Rad. Iridis Flor. drachm. unam cum ſemiſſe.
M. & diu agitando f. Loch album.

MELLITA.

Diamorum Nicolai.

℞. Succi Mororum immaturorum Celſi,
Rubi, ana libram unam.
Mellis optimi deſpumati libr. quatuor.
Coque in Syrupum Spiſſiorem.

Mel Chelidonii.
Mercurialis.

℞. Succi depurati Chelidonii, *vel* Mercurialis libr. tres.
Mellis optimi deſpumati libr. quatuor.
Coque leni igne in Syrupi conſiſtentiam.

Mel Roſarum rubrarum.

℞. Flor. Roſarum rubrarum ſicc. libr. unam.
Macerentur in ſ. q. aq. *Dein colentur, & fortiter exprimantur, & adde expreſſae Infuſioni.*
Mellis optimi deſpumati libr. tres.
Coque leni igne in conſiſtentiam Syrupi ſpiſſioris.

Oxy.

Digitized by Google

Oxymel ſimplex.
Scilliticum.

℞. Mellis optimi deſpumati q. v.
Liqueſcat ſuper cineres calidos in vaſe fictili, liquefacto admiſceatur
Aceti vini albi, *ſive*
Scillitici q. ſ.
Ut agitando ſine coctione redigatur in conſiſtentiam Syrupi.

SE-

Digitized by Google

Enkelde Oximel van Zee Ajuyn

R Van de Beste welgeschuymde Hooning Q: V:
Smelt het op warme as in een aarde Pot Doet by het
Gesmolteene

Witte Wyn Azyn of
Azyn van Zee Ajuyn Q: S:

Op dat het sonder kooken Allenskens gebragt
Word tot de dikte van een Siroop

Digitized by Google

Van de Azynen

Azyn van Goudsbloemen
- - - - - Lavendelbloemen
- - - - - Roosen
- - - - - Wynruyt
Werden alle op eenderhande manieren gemaakt
Giet de kruyde of bloemen die maatelyk gedroogt
Zynde Ziij
Wyn Azyn Pint ℔ij
Set het Zoo lang in een Sagte warmte tot dat den
Azyn zyn Scherpte E: loonen heeft Laat se daar
Naa Sagtjes kookende afgegoten Azyn bewaard
Die tot gebruyk

Azyn van Zee Ajuijn

R De Wortelen van Zee ajuyn in Schyven
Gesneeden en Sagtjes gedroogd ℔j
Azyn ℔vj
Set se Lang in een Sagte warmte daar naa Laat
Se Loopen door een Sagte wolle Lap

Azyn van Driakel

R: Driakel van Andromachus Ziij

Digitized by Google

SECTIO SECUNDA.

De Acetis & Decocto Clyſteris.

Aceta.

Acetum Calendulae.
Lavendulae.
Roſaceum.
Rutaceum.

Fiunt omnia eodem modo.

℞. Florum, aut Herbarum mediocriter ſiccatarum unc. tres.
Aceti vini libr. duas.
Digerantur diu & dein colentur.

Acetum Lithargyrii.

℞. Lithargyrii unc. duas cum ſemiſſe.
Aceti vini pint. duas.
Digerantur, & ſubinde agitentur, donec acetum acredinem amiſerit, dein leviter ebulliant, & acetum decantatum ſervetur uſui.

Acetum Scilliticum.

℞. Rad. Scillae in taleolas ſect. & leviter ſiccat. libr. unam.
Aceti libr. ſex.
Digerantur diu, & dein colentur.

Acetum Theriacale.

℞. Theriac. Androm. unc. duas.

Acet,

Digitized by Google

Acet: vini unc. viginti quinque.

Digerantur diu, deinde acetum decantatum ſervetur uſui.

CLYSMA.

Decoctum Emolliens & Carminans Clyſteris.

℞. Fol. Althaeae.
Malvae.
Parietariae.
Verbaſci.
Flor. Chamomill.
Melil. ana pugil. unum.
Sem. Foenic. dulc. drachm. duas.
Coq. in ſ. q. aq. *ad unc. octo.*

PARS

Wyn Azyn ℥xxv
Set de Laauwagtig de Afgegootene Azyn tot gebruyk
Bewaard

Versagtende en Windbreekende Kookkel tot een Klisteer

℞ Blaaden van Althea
- - - - - - - - Kaasjes blaan
- - - - - - - - Glaskruyd
- - - - - - - - Wolkruyd
Bloemen van Camillen
- - - - - - - - Meliloten a̅a̅ P: j
Zoet Venkel Zaad ℥j
Kookt Het in genoegsaame menigte Waater tot ℥viij

97 Van de Uytgeperste Olije

Ol Van Bittere Amandelen
- - - - Zoete - - - - - -
- - - - Louwrier gebragt uyt de gelukkige Eylande
- - - - Foely Welke uyt Oostindien komt
- - - - Noote Muscaat word ons uyt Indien toegevoerd
- - - - Olyven komt uyt Spangien
- - - - Palma komt uyt oostindien en uyt Genua
- - - - Bilsen Zaad
- - - - Lyn - - - -
- - - - Naroud - - -
- - - - Heul Zaad

De Olye Werden op deeze Wijse Gemaakt als de Olie van Soete amandele

R Drooge en Soete Amandelen geensints Bitter zoo veel gij wilt heel Fyn gestooten zynde doet in een Raauwe hennippe Sak en Perst allenskens De Olie daar uijt welke men altyd moet uytpersen Met een koude Pers

Digitized by Google

PARS TERTIA.

De Praeparationibus & Compoſitionibus externis.

SECTIO PRIMA.

De Oleis.

Olea per Expressionem.

Oleum Amygdalarum amararum.
dulcium.
Laurinum genuinum ex fortunatis Inſulis adfertur.
Macis ex India Orientali venit.
Nucis Moſchatae tranſportatur ex India Orientali.
Olivarum maturarum venit ex Hiſpania.
Palmae ex Indys & Guinea adfertur.
Sem. Hyoſcyami.
Lini.
Nigellae.
Papaveris.

Sequenti modo parantur.

℞. Amygdalar. dulcium ſiccatar. non rancidar. q. v. *Minutiſſime contuſis panno aſpero cannabino inde, & praelo frigido ſenſim Oleum exprime.*

Digitized by Google

Olea per Infuſionem et Decoctionem.

Oleum Abſinthii ex Comis.
Anethinum ex foliis, & floribus.
Chamaemelinum ex floribus.
Hyperici ex ſummitatibus, & floribus.
Nepetae.
Roſaceum completum ex Roſis apertis, & Oleo maturo.
Rutaceum.
Solani ex foliis & baccis cum Ol. Roſaceo.
Trifolii odorati ex foliis, & floribus.
Violaceum ex floribus, & Ol. Olivarum.

Fiunt omnia eodem modo, ut

℞. Comarum Abſinthii virentis inciſarum & contuſarum unc. quatuor.
Olei Olivarum libr. tres.

Macerentur per quindecim. dies in vaſe vitreo in loco calido; ter repetendo Comarum infuſionem, tum coq. donec omnis liquor fuerit conſumtus.

Oleum Capparum.

℞. Cort. Rad. Capparum unc. unam.
Tamariſci.
Rad. Cyperi.

Sem.

Digitized by Google

OLie door Opgietingen en Kookinge

OL Van ALsem
- - - - Dillen uyt de blaaden en bloemen
- - - - Uyt de bloemen van Camillen
- - - - St Jans Kruyd uyt de knoppe en bloeme
- - - - Katte Kruyd
- - - - Van volmaakte Roosen uyt op de Roosen en Rype Olij
- - - - Wynruyt
- - - - Nagtschaade uyt de Blaaden en byen met Roose en Rype Olije
- - - - Seeven getyde uyt de blaaden en bloemen
- - - - Violen uyt blomme en Olye van Olyven

Alle deese Olie werden op deese Wyse gemaakt

Als de Olije van ALsem

R Groene gestooten en gesneede ALsem knoppe ℥j
Olie van Olyven Olij
Weekse Vyftien daagen Lang in een glaase vat op een warme plaads en herhaald het tot 3 maal toe daar op te doen de toppe en kookt het dan Zoo Lang tot dat het vogt is vloogen gs

OLie van Cappers

R De Wortelen van Cappers ℥j
- - - - - - - - - tamariske
- - - - - - - - - Galigaan

Zaad van Kruysboom
Blaaderen van ~~[illegible]~~ hertstong â ʒj
\- - - - - - - Wynruyt ʒj
Wyn Azyn
Beste Wyn ana ʒij
Rype Olie ℔j
Kookt het zoo Lang dat de Wyn en Wyn Azyn verteerd is

Olij van Beevergeil

℞ Beevergeil
Calamitsche Storax
Gom Opoponax
\- - Galbanum
Sap van torse van Peru
Bastert Caneel
Wortelen van Bitteri Costus
\- - - - - - - Lange galangaan
\- - - - - - - Betram
\- - - - - - - Spica nardus uyt Indien
De blaaderen van Zeevenboom
Saffraan
Bloemen van Keemels Hooij
Zaad van Cubebe
Lange Peeper â ʒij
Swarte Peeper ʒix
Olie ℔iij
Wyn ℔ij
Gestooten en gesneeden Zynde Weekt 24 Uuren
Lang inde Wyn als dan doet daar byden Olie kookt
Het Zoo Lang tot den Wyn verteerd is Perst het uyt

Digitized by Google

Sem. Agni caſti.
Fol. Scolopendrii, ana drachm. duas.
Rutae drachm. unam.
Aceti vini.
Vini optimi ana unc. duas.
Olei maturi libr. unam.

Coque ad conſumtionem Vini & Aceti; tum colentur & exprimantur.

Oleum Caſtorei.

℞. Caſtorei.
Styracis Calamitae.
Gummi Opopanacis.
Galbani.
Euphorbii.
Caſſiae ligneae.
Rad. Coſti amari.
Cyperi longae.
Pyrethri.
Spicae Nardi Indicae.
Fol. Sabinae.
Croci.
Flor. Schoenanthi.
Sem. Cubebar.
Piperis longi.
nigri ana drachm. duas.
Olei libras tres.
Vini libr. duas.

Conſciſſa & contuſa macerentur viginti quatuor horas in Vino, tum adde Oleum, coque ad conſumtionem Vini; dein cola & exprime.

Digitized by Google

Oleum Crocinum pro Emplaſtro è Ranis.

℞. Croci Britannici.
Sem. Cardamomi minoris.
Rad. Acori ana unc. unam.
Myrrhæ unc. dimid.
Infunde Aceto *ſex dies, dein adde*
Olei Olivarum libr. unam cum ſemiſſe.
Coque leni igne ad Aceti conſumtionem; dein colentur & exprimantur.

Oleum Irinum.

℞. Rad. Irid. recent. contuſar. libr. ſemiſſem.
Flor. Irid. caerul. recent. libr. unam.
Decoct. vel Succi rad. Irid. libr. unam.
Ol. Olivar. libr. tres. & ſemiſſem.
Coq. ad Liquoris conſumtionem; colentur & exprimantur.

Oleum Lumbricorum terreſtrium.

℞. Lumbricorum terreſtrium Vino albo lotorum libr. dimid.
Ol. Olivarum libr. duas.
Vini albi unc. quatuor.
Ebulliant, donec Vinum ſit conſumtum, dein cola & leniter exprime.

Oleum Mucaginum.

℞. Rad. Althaeae recent. inciſarum unc. quatuor.
Scillae recent. contuſ. unc. unam.
Sem. Foenugraeci.
Lini integror. ana unc. unam cum ſemiſſe.

Poſt

Digitized by Google

Olie van Saffraan tot de Plyster van Nikwonsche

R Brittannische Saffraan
Zaad van Klyn Cardamone
Wortelen van Calmoes ā ℥j
Mirrha ℥ß
Zet het in Azyn 6 daagen Lang doet daar naa by
Oly van Olyven ℔j ß
Kookt het zoo Lang met een Sagt vuur tot dat de Azyn
Verteerd is daar naa Perst het uyt

Olie van Florentynsche Lis

R Versche Wortelen van Florentynsche Lis ℔ß
- - - - Blaauwe Florentynsche Lis bloeme ℔j
Het Kookdel of Saps van Florentynsche Lis Wortel ℔j
Olie van Olyven ℔ijß
Kookt het zoo Lang tot al het vog verteerd is giet het
Af en Perst het uyt

Olie van Aardwormen

R Aardwormen in Witte Wyn gewassen ℔ß
Ol van Olyven ℔ij
Witte Wyn ℥iv
Laat se opwalmen tot dat de Wyn verteerd is daar naa
Giet het af en Perst het Sagtjes uyt

Olie van Slymagtige deelen

R Versche Heemstwortelen gesneeden ℥iv
- - - - Wortelen van Zee Ajuyn ℥j
Zaad van Feenegriek
Lynzaad ā ℥jß

Digitized by Google

Naa zyn Weekinge Kookt het Sagjes in genoeg Saame
Meenigte Waater tot dat zy alle haar dikke en Slymagtige
Deelen niet meer by haar hebben doet by het Selve

Oly van Dillen
- - - - - - Camillen
- - - - - Witte Lelien ā ℥ xvj

Laat se te Saamen kooken zoo Lang tot al het waater
Vervloogen is Wagt u dat het niet een Aanbranding
Naa zig trekt

Olie van Nardus Spicæ

℞ Wortelen van Spica Nardus ℥ iij
Bladeren van Mayolyn ℥ ij
- - - - - - - Louwrier
Aloë Hout
Wortelen van Welruykende Calmoes
- - - - - - - - Galigaan
- - - - - - Alands
Zaad van Cardamom
Foely
Bloems van Heemels Hooij ā ℥ j ß
Witte Wyn
Gemeen Waater ā ℥ xjv
Olie van Olyven ℔ j v ß

Kookt het Volgens de Konst tot dat de Wyn en het
Waater Ē Stookt is Giet het af en Perst het uyt

Olie van Schorpioenen

℞ Leevende Schorpioenen N.º 50
Doed op de Selve Olie van Bittere Amandelen
℔ ij

Poſt macerationem in ſ. q. aquae, *leniter coque, donec craſſam & viſcoſam deponant mucilaginem, cui adde*

Olei Anethini.

Chamaemelini.

Liliorum alborum ana unc. ſexdecim.

Simul coquantur, donec aqua conſumta fuerit, cavendo, ne empyreuma contrahant.

Oleum Nardinum.

℞. Rad. Spicae Nardi unc. tres.

Fol. Majoranae unc. duas.

Lauri.

Ligni Aloës.

Rad. Calami Arom.

Cyperi.

Helenii.

Sem. Cardamomi.

Macis.

Flor. Schoenanthi ana unc. unam cum ſemiſſe.

Vini albi.

Aquae communis ana unc. quatuordecim.

Olei Olivarum libr. quatuor cum ſemiſſe.

Coque ſ. a. ad. aq. & vini conſumtionem; colentur & exprimantur.

Oleum Scorpionum.

℞. Scorpionum viventium & alacrium N°. Quinquaginta.

Iis affunde

Ol. Amygd. amar. libr. duas.

SECTIO SECUNDA.

De Unguentis & Balſamis.

UNGUENTA.

Unguentum Aegyptiacum.

℞. Aeruginis Uncias quinque.
Aluminis crudi unciam unam.
Mellis oprimi unc. quatuordecim.
Aceti fortis unc. ſeptem.
Coq. ſ. a. ad conſiſtentiam Unguenti.

Unguentum Album camphoratum.

℞. Olei Roſacei libr. unam.
Cerae albae unc. tres.
Ceruſſae unc. ſex.
Camphorae cum Ol. Roſac. tritae drachm. duas.
F. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Althaeae ſimplex.

℞. Olei Mucaginum libr. duas.
Cerae citrinae libr. dimid.
Reſinae unc. tres.
Terebinthinae unc. unam cum ſemiſſe.
F. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Althaeae compoſitum.

℞. Olei Mucaginum libr. duas.
Cerae citrinae libr. dimid.

Re-

Digitized by Google

Van de Zalven En Balsemen

Zalf van Egipten

℞ Spaans groen ℥v
Raauwe Aluyn ℥j
Welgeschuymde Hooning ℥xjv
Sterke Azyn ℥vij
Kookt het volgens de konst tot de Dikte van een Zalf

Witte Campher Zalf

℞ Olie van Roosen ℔j
Wit Was ℥iij
Ceruys ℥vj
Campher met Roosen Olie gevreeven ℥ij
Maakt daar uyt volgens de Konst een Zalf

Eenvoudige Althea Zalf

℞ Olie van Slymagtige deelen ℔ij
Geel was ℔ß
Hars ℥iij
Terpentyn ℥ß
Maakt daar volgens de Konst een Zalf Uyt

Saamengestelde Althea Zalf

℞ Olie Van Slymagtige deelen ℔ij
Geel Was ℔ß

Digitized by Google

Harst
Spiegel Harst ā ℥ iij
Gom Galbanum
— — Klim op
Terpentyn ana ℥ j

Maakt daar uyt volgens de Konst een Zalf
Neemt welagt dat de Gom Galbanum in de Azyn
Moet gesmolten worden

Zalf van Verkens Brood

℞ Neemt het Sap van Zeugenbrood Wortel ℔ j
Of in deszelfs Plaats de kooking van gedroogde
Wortelen in Schyffies gesneeden ℔ j
Het Sap van Esels komkommers
Booter van Koejen ana ℔ ß
Olie van Lis van Florense ℔ j
Wortelen van Eike vaaren ℥ iij
Caloquint Appelen ℥ j ß
Euphorbium ℥ j

Hetzelve gesmolten zynde Laat het eenige daagen
Weeken in een Sagte warmte en daar naa Laat het
Zoo lang verkooken tot dat alle de vogtigheeden
Verteert zyn en giet het af en Perst het uyt en
Laat in het uytgeperste smelten
Geel Was ℥ ij ß
Nog warm zynde doet daar by
Gom van Sagapeen in azyn gesmolten gekookt
Afgegooten en tot een behoorlyke dikte gebragt ℥ ij
Uytgekookte Stieren gal tot de dikte van Hooning ℥ ß
Doet daar naa by deeze volgende dingen tot Poeder
Gebragt

Digitized by Google

Reſinae.
Colophoniae ana unc. tres.
Gummi Galbani.
Hederae.
Terebinthinae ana unc. unam.
F. ſ. a. Unguentum.
Notetur, Gummi Galbanum in Aceto *ſolvendum eſſe.*

Unguentum Arthanitae.

℞. Succi Rad. Cyclaminis libr. unam.
Aut ejus loco.
Decocti unius librae Radic. Cyclaminis ſiccatarum, in taleolas inciſarum.
Succi Cucumeris aſinini.
Butyri vaccini ana libr. dimid.
Ol. Irini libr. unam.
Rad. Polyp. quer. unc. tres.
Palpae Colocynthidis unc. unam cum ſemiſſe.
Euphorbii drachm. duas.

Contuſa macerentur aliquot dies; poſtea leviter ebulliant, donec ſucci conſumti ſint; cola & exprime. In expreſſo liquefiant.
Cerae flavae unc. duae cum ſemiſſe.
Hiſce adhuc tepidis immiſce.
Gummi Sagapeni Aceto ſoluti, cocti, colati, & denuo ad conſiſtentiam juſtam evaporati drachm. tres.
Fellis taurini evaporati ad Mellis craſſitiem unc. dimid.
Et poſtea ſequentia in pulv. tenuiſſimum redacta.

Scammonii.
Colocynthidis.
Turbith albi.
Aloës.
Bacc. Mezeraei, ana drachm. duas cum ſemiſſe.
Euphorbii.
Myrrhae.
Flor. Chamaemeli.
Piperis longi.
Rad. Zingiberis ana drachm. unam.
Salis gemmae drachm. duas.
F. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Aureum.

℞. Olei communis libr. duas.
Cerae citrinae unc. ſex.
Terebinthinae unc. duas.
Reſinae pini.
Colophoniae ana unc. cum ſemiſſe.
Hiſce ſimul liquatis, & tepefactis, inſpergatur ſeq. pulvis:
Maſtiches.
Thuris ana unc. unam.
Croci drachm. unam.
F. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Baſilicon.

℞. Cerae citrinae.
Picis nigrae.
Reſinae, ana libr. dimid.

Olei

Digitized by Google

Schammoni
Coloquint
Witte turbith
Aloes
Berg peeper ana ʒiij ß
Euphorbium
Mirrhe
Bloemen van Camillen
Lange Peeper
Gengber wortel ā ʒj
Gemeen Zout ʒj
Maakt daar uyt volgens de Konst een Zalf

Gulde Zalf

R: Gemeene Olie ℔j
Geel Was ʒvj
Terpentijn ʒj
Linden Harst
Spiegel Harst ā ʒj ß
Alle dingen teffens gesmolten en Koud geworden zynde
strooyd daar de volgende Poederen in
Mastik
Wierook ā ʒj
Saffraan ʒj
Maakt daar uyt volgens de Konst een Salf

Kooning Zalf

R. Geel Was
Swart Pik
Harst ā ℔ ß

Digitized by Google

Gemeene Olie Eÿ

Maakt daar uyt volgens de Konst een Salf

Kalk Salf

℞ Sap van Salade
---- Weegbree
---- Nagt Schaade ā ℥jv
Olie van Rooden Eÿ
Schuym van Goud
------ Silver ā ℥iij

Koockt het op een Sagt vuur tot de dikte van Zalf
Doet daar dan bÿ
Wit Was ℥jv
Kalfs Vet ℥viij
Roose Salf ℥ijß

Doet bÿ alle deese gesmolte dingen
Leevendige Kalk ℥ij
Ceruÿs ℥ijß
Bereide oogniet ℥ij

Mengt se naauwkeurig onder malkander tot dat se koud geworden zijn

Loot Salf

℞ Olie van Nagt Schaade ℥xvj
Wit Was ℥v

By deese gesmolte dingen strooyd daarin
Gewassen Lootwit ℥ij
Bereyde Oogniet
Gebrand en afgewassen Loot ā ℥j

Maakt dit tot een heel fyn Poeder en Laat het Door een Zeef gaan [struck through] Doet by dit Poeder.

Digitized by Google

Olei communis libr. duas.

F. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Calcis.

℞. Succi Lactucae.
Plantaginis.
Solani ana unc. quatuor.
Ol. Roſac. libr. duas.
Lithargyrii auri.
argenti ana unc. tres.

Coque igne leni ad Unguenti conſiſtentiam; dein adde

Cerae albae unc. quatuor.
Sevi vitulini unc. octo.
Unguenti Roſac. unc. duas cum ſemiſſe.

Omnibus liquefactis admiſce.

Calcis vivae unc. duas.
Ceruſſae unc. duas cum ſemiſſe.
Tutiae praepar. drachm. duas.

Commiſceantur exacte, & agitentur, donec refrigue-rint.

Unguentum Diapompholygos.

℞. Olei Solani unc. ſexdecim.
Cerae albae unc. quinque.

Simul liquefactis inſperge

Ceruſſae lotae unc. duas.
Pompholygos praeparatae.
Plumbi uſti, & loti ana unc. unam.

Haec in tenuiſſimum redigantur pulverem, & per cribrum trajiciantur; Huic pulveri adde

Digitized by Google

Thuris unc. unam.

Et ſuperiori ſolutioni fere frigefactae inſperge; & fiat cum piſtillo agitatio, ut ſit Unguentum.

Unguentum Enulatum cum Mercurio.

℞. Radicum Enulae camp. in Aceto coctarum, contuſarum, cribratarum, & modice ſiccatarum libr. unam.

Axungiae porcinae veteris ſalitae unc. octo,

Olei veteris unc. quatuor.

Argenti vivi.

Cerae novae.

Terebinthinae lotae ana unc. duas.

Salis communis in ſubtiliſſimum pulv. redact. unc. unam.

Liqueſiant Axungia, Oleum & Cera; liquefactis admiſce Rad. Enulae camp. pulpam, Sal & Terebinthinam, in qua Mercurius exacte ſit extinctus.

F. ſ. a. Uuguentum.

Eodem mode ſit

Unguentum Enulatum ſine Mercurio & Terebinthina.

Unguentum Martiatum.

℞. Herb. Abſinthii.

Abrotani.

Baſilici.

Calaminthae.

Centaurii minoris.

Cha-

Digitized by Google

Wierook ℥j
By de booven gemelde Smeltinge voegt daar by na koud
Geworden zynde en altyd met een Spadel omgeroerd
Zoo lang tot dat het een Salf word

Zalf van Alandswortel
Met Kwikzilver

℞ Alandswortel in Azyn gekookt en door een Zeef
Gerreeven en Maatig gedroogt ℥j
Oude gezoute verkens Reuzel ℥viij
Oude Olie ℥iv
Kwikzilver
Nieuw Was
Gewasse terpenteyn ā ℥ij
Gemeen Zout tot Poeder gebragt ℥j
Kookt de Reuzel mengt by het gesmoltene de Olie
En het Was en het merg van Alandswortel Zout en
Terpentyn in welke de kwik naauwkeurig moet uytge
Gebluscht werden
Op de selfde Wys maakt men de Alandswortel
Zonder Zout of terpentyn

Iser of Staal Zalf

℞ Het Kruyd van Alsem
- - - - - - - - Averuyt
- - - - - - - - Basilicon
- - - - - - - - Calamint
- - - - - - - - Alyn ~~[illegible]~~ Santorie

- - - - - Batengel
- - - - - Balsem Menta
- - - - - Muur Peeper
- - - - - Majolijn
- - - - - Waater Menta
- - - - - Keutel bloemen
- - - - - Zeeven boom
- - - - - Saly
- - - - - Vlier ã ℥ j ß

Louwrier Bladen
Het kruyd van Rosmaryn
- - - - - Wynruyt ℥ ij

Saad van Comyn
- - - - - Fenegriek
- - - - - Groote brandenetels ã ℥ ß

Het merg van een Hert ℥ vj
Vlugbaare Stirax ℥ ij
Booter ℔ j
Uijtgeperste Oly van Noote Muskaat ℥ j
Olie van Olyven ℔ j v
Geel Was ℔ j
Witte Wyn q. s.

De Kruyde en Zaaden gesneeden en gestooten en naa een behoorlyke waarmte Kookt se en de wyn en Oly Rookt het uyt en Laat dan in het uytgeperste Smelte Het merg van een Hart Booter en Was doet by het selve op 't Laatst de uytgeperste Oly van nootemus, schaat en de Vlugbaare Stirax Opdat daar uyt Volgens de konst een Zalf Word

N.B. Men mag de Olie en Booter wel bij de Kruyden doen en laaten het zaamen trekken doende daar maar weynig wyn bij, alzoo deselve Naderhand weg kooken moet, en dus vervliegt de beste reuk van de Kruyden, en naademaal het merg uyt een hart hier niet te krijgen is Mag men in plaats neemen het merg uyt een koe of hamme been, men kan Men kan de Stirax ook met wat terpentyn smelten om dat zy anders niet wel mengen wil.

nam cum ſemiſſe.

s.

unc. dimid.
x.

.

unc. unam.
or.

& contuſa, poſt debitam
& Oleo ad conſumtionem
liquefiant Medulla cer-
bus ſub finem liquationis,
eſſ. & Styracem liqui-

Unguen-

Unguentum Nervinum.

℞. Unguenti Althaeae unc. octo.
Axung. Porci unc. quatuor.
Ol. Anethini.
Chamaemelini.
Laurini.
Lumbricorum ana unc. unam cum ſemiſſe.
Sp. Vini unc. duas.
Cerae q. ſ.

Liquefiant leni igne, & agitentur in Unguentum, frigide admiſcendo,

Ol. Petrae.
Spicae.
Terebinthinae ana drachm. ſex.

Unguentum Nutritum.

℞. Lithargyrii auri, tenuiſſime laevigati, libr. dimid.
Ol. Roſac.
Aceti vini ana q. ſ.

Agitando in mortario f. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Nutritum dictum ſine corpore.

℞. Aceti Lithargyrii unc. quatuor.
Ol. Olivarum q. ſ.

Ut agitatione f. Unguentum mollius.

Unguentum Oculare.

℞. Lapidis calaminaris praeparati unc. tres.
Tutiae praeparatae unc. unam.
Vitrioli albi.

Cam-

Digitized by Google

Zeenuw Zalf

℞ Zalf van Althea ℥ vij
Sterkende Reudel ℥ iv
Olie van Camillen
...... Dillen
.... Louwrier
.... Wormen aa ℥ jß
Brande Wyn ℥ ij
Was q: s:
Laat se Smelten op een Sagt vuur en by naa koud geworden Zynde doet daar bij
Oly Petra
... Spyk
... Terpentyn ana ℥ vj
Maakt daar van een Zalf

Trituum Zalf

℞ Goudglit op het allerfynste gevreeven ℔ ß
Oly van Rooſen
Wyn Azyn ana q: s:
Door het roeren in een Mortier maakt daar van een Zalf

Trituum Zalf zonder Lighaam

℞ Azyn van Goudglit ℥ j v
Oli van Eyren q: s:
Op dat het door Roeren een witte Zagte Zalf Werd

Oogen Salf

℞ Bereide Calamynsteen ℥ iij
.... Oogniet
Witte vitriool ℥ j

Digitized by Google

109 Campher à ℈ij
Roosen Salf ℥j
Maakt daar uyt naa de Konst een Salf

Populier Zalf

℞ De verse knoppe van de Populier boom ℥iij
- - - - Verkens Reusel ℥vj
stoot de Populier knoppe Laatste weeken in de
Reusel tot dat de volgende kruyden E: Saamelt zijn
Het Kruyd van klit de wortel
- - - - - - - - - - Bilsen
- - - - - - - - - - Salaad
- - - - - - - - - - Mandraagers
- - - - - - - - - - Swarte Heul
- - - - - - - - - - Groote Huys Look
- - - - - - - - - - Klyn - - - - - - -
- - - - - - - - - - Nagt Schaade
- - - - - - - - - - Violen
- - - - - - - - - - Venus Naavel of Porcelyn
Topjes van Braamboosen ana Manip: ij
Met de Verkens Reusel en Populier knoppe gestoote
zynde kookt het zoo Lang tot dat de Vogt Steend is
en maakt daar volgens de konst een Salf uyt

Roosen Salf

℞ Verkens Reusel op het alder naauwkeurigste
Van zyn Vliesen gesuyvert ℥ij
Gedisteleerd Roose waater ℥x
Roerd het zoo Lang in een warme mortier
tot dat het vogt verylogen is

Camphorae ana ſcrup. duos.
Ung. Roſacei libr. unam.
F. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Populeum.

℞. Oculorum, ſeu Gemmarum Populi recent. libr. tres.
Axung. porcinae rec. libr. ſex.
Oculi ſeu Gemmae Populi contundantur, & macerentur in Axungia, donec ſequentes Herbae collectae fuerint.
℞. Herb. Bardanae.
Hyoſcyami.
Lactucae.
Mandragorae.
Papaveris nigri.
Sempervivi majoris.
minoris.
Solani.
Violarum.
Umbilici Veneris, *vel* Portulacae.
Comarum Rubi tenerrimarum ana manip. duos.
Contuſa cum Axungia porcina & Oculis Populi, coque ad conſumtionem humidi; & f. ſ. a. Unguentum.

Unguentum Roſaceum.

℞. Axungiae Porci a membranis exacte liberati, libr. duas.
Aq. Roſac. deſtill. unc. decem.
Agitentur in mortario marmoreo, donec aqua penitus ſit ſubacta.

BAL-

Digitized by Google

BALSAMI.

Balſamus Arcaei.

℞. Gummi Elemni.
Terebinthinae abietinae ana unc. unam cum ſemiſſe.
Sevi caſtrati antiqui & liquefacti unc. duas.
Pinguedinis porcinae antiquae liquefactae unc. unam.
M. F. ſ. a. Balſamus.

Balſamus Lucatellae, ſecundum receptam deſcriptionem.

℞. Ol. Olivarum.
Terebinth. venetae optime lotae ana unc. ſex.
Cerae citrinae unc. quatuor.
Balſ. Peruviani drachm. duas.
Ligni Santali rubri unc. dimid.
Vini Canarini unc. quatuor.
F. ſ. a. Balſamus.

SE-

Digitized by Google

Balsem van Arcéus

℞ Gom van Elemi
Terpentyn van denneboomen ana ℥ j ß
Gesmolte Smeer van een Oud gelubt verken ℥ ij
Verkens Reusel ℥ j
Maakt daar uyt volgens de konst een Balsem

Balsem van Lucatell volgens de Gewoone beschryving

℞: Olie van Olyven
Beste Venecetse terpentyn afgewassen ana ℥ vj
Geel Was ℥ iv
Balsem van Peru ℥ j
Rood Sandelhout ℥ ß
Canarie Wyn ℥ iv

Maakt daar uyt volgens de Konst een Balsem.

N B Men laat de Olyv olie met de wyn en het Sandel hout fyn gestooten zynde zaamen sagjes kooken, tot dat de wyn vervlogen is dan doet men de Was daar by, als het gesmolten is. set men het van het vuur af En men doet daar de Terpentyn by men roerd het gedurig. Als het bynaa koud geworden is, doet men er de balsem peruvian In en roerd het wel door malkander ..

Van de Plysters

Plyster genoemd Diapalma

℞ Oude Olie
Goud glid ana ℔ iij

Kookt het in genoeg daaen water onder het roeren
Doet er by
Verkens Reuzel ℔ ij
Maakt daar uyt volgens de konst een Plyster

Trekplyster met Gommen

℞ Oly van Slymagtige deelen ℔ ʃ iij
Goud glid ℔ iij
Was
Terpentyn ana ℔ ß
Gom van Ammoniac
Galbanum
Opoponax
Sagapeen ana ℥ iv

De Oly en het goudglid Zaamen gekookt in genoeg
zaame meengte water doet daar by de Was daar naa
De Gomme in gt zyn gesmolte zynde maak daar
Volgens de konst een Plyster van

NB Zoo men Diapalma gereed heeft, gebruykt men zoo veel gewigt
Diapalma als de Olie Mucag: en Litarg: zaamen bedraagd; dan smelt
men de was, gesmolten zynde dan set men het van het vuur, en men laat
het bynaa koud worden, onder tusschen smelt men de gomm e Sagpen met de
Terpentyn, als zy gesmolten zyn schept men wat uyt het bekken
en doet het daar by, dan doet men de gomme daar in, terwyl het
Gedurig geroerd werd, op die manier werden de gommen in al de
Plysters gemengt

Digitized by Google

SECTIO TERTIA.

De Emplaſtris & Ceratis.

EMPLASTRA.

Emplaſtrum dictum Diapalma.

℞. Olei veteris.
Lithargyrii auri ana libr. tres.
Coque cum ſ. q. aquae purae. *Interea agitanda adde*
Axung. porci libr. duas.
M. F. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Diachylon cum Gummi.

℞. Olei Mucaginum libr. octo.
Lithargyrii auri libr. quatuor.
Cerae.
Terebinthinae ana libr. dimid.
Gummi Ammoniaci.
Galbani.
Opopanacis.
Sagapeni ana unc. quatuor.
Simul coctis Oleo & Lithargyrio cum ſ. q. aq. *addatur Cera; dein Gummi* Aceto *diſſoluta, & f. ſ. a. Emplaſtrum.*

Emplaſtrum defenſivum Rubrum.

℞. Fol. Salicis.
Fraxini ana manip. quatuor.
Rubi.
Conſolidae Majoris cum toto ana manip. duos.

Cor-

Digitized by Google

Cort. Rad. Fraxini.
Summitat. Myrthi ana manip. unum.
Contuſis omnibus affunde
Vini rubri auſteri unc. quadraginta.
Aceti Roſac. unc. duas.
Macerentur in loco tepido octo diebus continuis, dein adde
Olei Roſar. libr. unam & mediam.
Maſtichini libr. mediam.
Coquantur leni igne; colatura fortiter expreſſa bulliat cum
Lithargyri Auri &
Argenti ana unc. ſex.
Ad Emplaſtri conſiſtentiam, addendo inter coquendum
Sevi ovilli libr. unam.
Cerae novae libr. duas.
Et finita coctione
Terebinth. unc. quatuor.
Thuris.
Myrrhae ana unc. unam.
Maſtiches drachm. duas.
Boli armenae.
Minii.
Terrae ſigill. ana unc. quatuor.
M. f. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Diaſulphuris, quod Rulandi eſſe dicitur.

℞. Balſ. Sulph. Rulandi unc. tres.
Cerae flavae unc. dimid.

Co-

Digitized by Google

Een Plyster met Zwaavel gemaakt
Dewelke gesegt werd van Roeland te zyn

℞ Roelands Zwaavel Balsem ℥ iij.
Geel Was ℥ ß

Digitized by Google

159 Spiegel Harst ℥ij
Mirrhæ de Swaarte van allen
Het Was en de brayne harst met malkander vermengt zynde
Strooyd daar in allenskens de Mirrha tot een Seer fyn Poeder
Gebragt kookt Se op een Langsaam vuur met een Spaatel
Altyd omroerende zoo lang tot dat zy wel ter deeg onder
Malkander vermengt is Zet Se dan naa verloop van een
kwartier uur en Laat Se zoo langsaamerhand koud worden
Maakt daar uyt volgens de konst een Plaaster.

Lood Plyster

℞ Geel Was ℥xv
Olie van Nagtschaade ℥xjv
Loodwit ℥jv
Gebrand Lood ℥vj
Oogniet ℥jß
Wierook ℥x
Maakt daar uyt volgens de konst een Plaaster

Louwrier Beyen Pleijster

℞ Louwrier beyen ℥ij
Mastik
Mirra
Wierook ā ℥j
Wortelen van Bittere Costus
ronde Welde Galigaan ana ℥ß
Tot een heel fyn Poeder gebragt mengt Se met
Geschuymde Hooning daar naa doet er by
Geel Was
Louwrier Olie
Veneetse terpentyn ā ℥ß
Maakt daar uyt volgens de konst een Pleyster
N.B. Een vierendeel afgeschuymde Hooning, redelyk dik gekookt. Igenaa
Slen moet de Mastik, Mirrhe, en wierook, ieder alleen Stooten,
En als men die daar in doet, moet de hooning niet heet weesen,
Anders Stolt de selve.

Digitized by Google

Colophon. drachm. tres.
Myrrhae ad pondus omnium.

Cera, Colophonia Oleoque liquefactis & benè commixtis, inſpergatur paulatim Myrrha ſubtiliſſime trita, & igne leni coquantur ſpatula ſemper agitando, donec bene permixta fuerint; dein poſt quartam horae partem ab igne removeantur, & paulatim frigeſcant.

F. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Diapompholygos.

℞. Cerae Citrinae unc. quindecim.
Olei ſolani unc. quatuordecim.
Ceruſſae unc. quatuor.
Plumbi uſti unc. ſex.
Pompholygos unc. unam. cum ſemiſſe.
Thuris drach. decem.

M. f. Emplaſtrum.

Emplaſtrum e Baccis Lauri.

℞. Bacc. Lauri unc. duas.
Maſtiches.
Myrrhae.
Thuris ana unc. unam.
Rad. Coſti amar.
Cyperi rotund. ana unc. dimid.

In pulverem ſubtiliſſimum redacta, excipiantur Melle deſpumato; *dein adde*

Cerae flavae.
Ol. Laurini.
Terebinth. ven. ana unc. dimid.

M. F. ſ. a. Emplaſtrum,

Digitized by Google

Emplaſtrum dictum Gratia Dei.

℞. Cerae novae.
Reſinae.
Sevi hircini ana unc. quatuor.
Terebinth. unc. duas.
Maſtiches.
Olibani ana drachm. tres.
M. F. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Griſeum, ſeu Lapidis Calaminaris.

℞. Lapidis calamin. praepar. unc. unam.
Lithargyrii unc. duas.
Ceruſſae
Tutiae ana unc. dimid.
Terebinth. unc. unam.
Thuris drachm. quinque.
Maſtiches drachm. tres.
Myrrhae drachm. duas.
Camphorae drachm. unam cum ſemiſſe.
Cerae albae unc. unam cum ſemiſſe.
Sevi hircini unc duas.

Redacta in pulverem, quae in eum redigi debent, miſceantur cum Cera, Sevo, & Terebinthina ſimul liquatis. Sub finem adde Maſtichen, Myrrham, & Thus. Refrigeratis admiſce Camphoram cum Oleo Roſaceo *tritam.*

M. F. ſ. a. Emplaſtrum.

Em-

Digitized by Google

Plyster die genoemd word genaade Gods

℞ Nieuw Was
Hars
Bokke Smeer ā ℥ iv
Terpentyn ℥ j
Mastik
Wierook ā ℥ ij

Maakt daar uyt volgens de konst een Plyster

Graauwe of Clamysteen Plyster

℞ Bereyde Clamysteen ℥ j
Goud Glid ℥ j
Lood Wit
Oog Niet ana ℥ ß
Terpentyn ℥ j
Wierook ℥ iv
mastik - - ℥ ij
Mirrha ℥ j
Campher ℥ j ß
Wit Was ℥ j ß
Bokke Smeer ℥ ij

Al dat tot Poeder gestooten moet werden vryft het selve
Met de Campher onder malkander dit Poeder mengt dat
Met was, Bokke Vet en Terpentijn tegelyk gesmolta zynde
Doet op het Laatste daar bij Mastik Mirrha en
Wierook maakt daar uyt volgens de konst een Pleyster

Digitized by Google

Labdanum Plyster

℞ Heel Plyster ℥ ij
Louwrier Olij ℥ iß
Spiegel Harst
Geel Was ana ℥ iX
Gom van Galbanum
- - - - - Ammoniac
- - - - - Bdellium
- - - - - Opoponax
- - - - - Bieden
Sirax Calamita â ℥ ij
Terpentyn
Rinden Harst ana ℥ iij
Poeder van Floorentyndsche Lis Wortelen
Labdanum ana ℥ iijß
Louwrier beyen
Comyn Zaad
Bloeme van Camillen
- - - - - Melgoten
- - - - - Roode Roosen â ℥ iij
Het kruyd van thijm
De Bladeren van Zevenboom ana ℥ i

Laat het Sagtjes Smelten de heel Plyster bruyne harst
Was gom van Bieden doet by het gesmoltene de Louwrier
Olie en daar naa voor af gezuyverde Gomme in
Azyn gereynigt en met de terpentyn vermengt doet
Daar Allenskens by de andere Poeder
Maakt daar volgens de konst een Plyster uyt

Digitized by Google

Emplaſtrum e Labdano.

℞. Empl. Diapalmae libr. ſex.
Ol. Laurini unc. unam cum dimid.
Colophoniae.
Cerae citrinae ana unc. novem.
Gummi Galbani.
Ammoniaci.
Bdellii.
Opopanacis.
Elemni.
Styracis calamitae ana unc. duas.
Terebinth.
Reſinae pini ana unc. tres.
Pulv. rad. Irid. Flor.
Labdani ana unc. tres cum ſemiſſe.
Bacc. Lauri.
Sem. Cumini.
Flor. Chamaemeli.
Melil.
Roſar. rubr. ana unc. tres.
Herb. Thymi.
Fol. Sabinae ana unc. unam.

Liqueſcant ſimul Empl. Diapalma, Colophonia, Reſina Pini, Cera, Gummi Elemni. Liquatis adde Ol. Laurinum; tum Gummi Galbanum, Ammoniacum, Opopanax aceto *prius depurata, & cum Terebinth. mixta. Dein ſenſim adde reliquos pulveres.*

M. f. ſ. a. Emplaſtrum.

Digitized by Google

Emplaſtrum Meliloti.

℞. Summitat. Meliloti unc. ſex.
Fol. Abſinthii.
Majoranae.
Flor. Chamaemeli.
Sem. Foenugraeci.
Bacc. Lauri.
Rad. Althaeae ana drachm. tres.
Cyperi.
Iridis.
Spicae Nardi Indicae.
Caſſiae ligneae.
Sem. Ammios.
Apii.
Cardamomi minoris ana drachm. duas cum ſemiſſe.
Gummi Ammoniaci drachm. decem.
Bdellii.
Styracis calamitae ana drachm. quinque.
Terebinth. unc. unam cum ſemiſſe.
Ficus ſiccatas N°. duodecim.
Reſinae.
Sevi hircini ana unc. quatuor.
Cerae citr. unc. octo.
Olei Spicae unc. duas.
Majoranae q. ſ.
M. f. ſ. a. Emplaſtrum.

Em-

Digitized by Google

Melooten Plyster

℞ De toppe van Melooten ℥vj
Bladen van Alsem
- - - - - - - - Majorane
Bloeme van Camillen
Meel van fenegriek Zaad
Louwrierbeyen
Wortelen van Althea ℥iij
- - - - - - - - Ronde Wilde Galga
- - - - - - - - Florentynsche Lis
- - - - - - - - Spika Nardus uyt Indien
Bastaard Caneel
Het Zaad van Ammios
- - - - - - - - Selderij
- - - - - - - - kleyn Cardamom à ℥ij ß
Gom van Ammoniac ℥x
- - - - - - - Bdelli
Calamitsche Styrax ana ℥v
Terpentyn ℥j ß
Gedroogde Vygen No. xij
Hanst
Bokke Smeer ana ℥jv
Geel Was ℥viij
Olie van Spyk ℥ij
- - - - Majolyn Q.S.
Maakt daar uyt volgens de konst een Plyster

Digitized by Google

Menij Plaaster

℞ Menij ℥ij
Gemeene Olij ℥ij
Kookt het volgens de konst met daar by te doen
Was ℥ß
Terpentyn ℥iv
Bereyd gebrand Lood ℥ij
Maakt daar uyt volgens de konst een Pleyster

Slijmagtige Plyster

℞ Slymagtige Olij ℥vj
Gom van Ammoniac
- - - - Galbanum
- - - - Opoponax
- - - - Sagapeen ana ℥ß
Saffraan ℥ij
Geel Was ℥xx
Terpentyn ℥ij
Maakt daar uyt volgens de konst een Plaaster.

Saffraanige Gom Pleyster

℞ Geel Was
Spiegel Hardt
Nieuw Pik ana ℥vj
Brittannische Saffraan ℥j
Gom van Ammoniac
- - - - - Galbanum
- - - - - Mastik
- - - - - Mirrhe

Digitized by Google

Emplaſtrum Minii.

℞. Minii libr. unam.
Olei communis libr. duas.
Coque ſ. a. addenda
Cerae libr. dimid.
Terebinth. unc. quatuor.
Plumbi uſti praep. unc. duas.
M. f. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Mucaginum.

℞. Olei Mucaginum unc. ſex.
Gummi Ammoniaci.
Galbani.
Opopanacis.
Sagapeni ana unc. dimid.
Croci drachm. duas.
Cerae citrinae unc. viginti.
Terebinth. unc. duas.
F. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Oxycroceum.

℞. Cerae citrinae.
Colophoniae.
Picis navalis ana unc. ſex.
Croci Britann. unc. unam.
Gummi Ammoniaci.
Galbani.
Maſtiches.
Myrrhae.

Digitized by Google

Terebinth.
Thuris ana unc. duas.
Aceti q. ſ. diſſolvendis gummi.
F. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Ranarum ſine Mercurio.

℞. Olei Chamaemelini.
Anethini.
Lilior.
Spicae ana unc. quatuor.
Crocini unc duas.
Axungiae porcinae libr. duas.
Pinguedinis vitulinae libr. unam.
Ol. Laurini unc. octo.
Thuris maſculi unc. duas cum ſemiſſe.
Euphorbii drachm. decem.
Ranas viventes vino lotas N°. duodecim.
Lumbricorum terreſtr. vino ablutorum unc. ſeptem.
Fol Matricariae.
Flor. Schoenanthi.
Stoechadis ana manip. duos.
Succi Rad. Ebuli.
Enulae camp.
Terebinth. clarae ana unc. quatuor.
Styrac. liquidae unc. tres.
Lithargyrii auri libr. duas.
Vini generoſi libr. quatuor.
Cerae albae q. ſ.
F. ſ. a. Emplaſtrum.

Idem.

Digitized by Google

Terpentyn
Wierook ana ℥ ij.
Azyn zoo veel als tot de Smeltinge der gomme van
Nooden is

Maakt daar uyt volgends de konst een Plyster

Plyster van Kikvorsken zonder Kwiksilver

R Olie van Camillen
- - - - - Dillen
- - - - - Lelien
- - - - - Irica ana ℥ iv
- - - - - Saffraan ℥ ij
Sterkend Reudel ℔ ij.
Kalfs Vet ℔ j
Louwrier Olie ℥ vij
Mannetjes Wierook ℥ ij ß
Euphorbium ʒ x
Levendige kikvorsken in Wyn gewassen N° xij
Aardwormen in Wyn gewassen ℥ iij
Blaaden van Moederkruyd
Bloemen van Keensel Hooij
- - - - - Stoechas ā M j
Het Sap van Waterveer wortel
- - - - - Alands Wortel
Terpentyn ana ℥ j
Vloeybaare Storax ℥ ij
Sterke Wyn ℔ j v° Lyrag ℔ ℔
Wit Was q:s:

Maakt daar uyt volgends de konst een Plyster

N:B: Neemt de kikvorschen, wormen, Matricarias, Flor: Schenanti, Stechad: doet daar de Wyn bij, en het Succis Ebuli, Enula Campa:, laat die Sappe opkooken, giet het dan door een doek, en bewaard de wyn tot het volgende gebruyk, neemt dan de Litarg: met de Olie Camomili, Lilior: Irica, Crocini, en kookt daar Diapalma van in de plaats van water, daar gewonnelyk by doende de voorgaande wyn, en daar by doende de Axung: porci, en oe sing: Vitulae gelyk in 't maaken van de Diapalma gesegt is, dit gedaan zynde doet daar dan by de was, het gesmolten zynde set van het vuur en doet er 't Ol Laurini Storax liq: en terpentyn en by naa koud zynde
de Euphorb: mannetjes wierook wel by sonder gestooten daar in en roert het wel door malkander

 Indien iemand deselve met kwikzilver wil maake
Doet er ℥ viij bij en de kwikzilver met de terpentyn
Uytgebluscht laat se te saamen wel vermengt worden
Dog voorsigtig dat het niet te warm gesmelt anders smelt de terpentyn en de kwik loopt by malkander

Plyster uyt Walvis Zaad

℞ Wit Was ℥ j
Walvis Zaad ℥ ij
Gom Galbanum in Azyn gesmolten ℥ ß
Maakt daar uyt volgens de kondt een Plyster

Bloedstempende Plyster
van Paracelsus

℞ Gom van Ammoniac
------- Bdelli ana ℥ ij
------ Galban:
------ Opoponax
Mirrhae
Wierook
Wortels van lange Holwortelen
------- Ronde
------- Fraxinel
Bereyde Zeylsteen ana ℥ j
Oly van St Jans bloeme ℔ ij
---- Louwrier ℥ ij
Goudglid ℔ ß
Geel Was ℔ ß
Terpentyn ℥ jv
Maakt daar uyt volgens de Kondt een Plyster

Digitized by Google

Idem cum Mercurio.

Si idem quis cum Mercurio velit, addantur

Argenti vivi, Terebinth. optime extincti, unc. octo.

Et intime commiſceantur.

Emplaſtrum e Spermate Ceti.

℞. Cerae albae unc. duas.
Sperm. Cet. drachm. duas.
Gummi Galbani aceto ſol. unc. dimid
M. f. ſ. a. Emplaſtrum.

Emplaſtrum Stichticum Paracelſi.

℞. Gummi Ammon.
Bdellii ana unc. duas.
Galbani.
Opopanacis.
Myrrhae.
Olibani.
Rad. Ariſtol. longae.
rotundae.
Dictamni albi.
Magnetis praep. ana unc. unam.
Olei Hyperici libr. duas.
Laurini unc. duas.
Lithargyrii auri libr. unam cum ſemiſſe.
Cerae citrinae libr. dimid.
Terebinth. unc. quatuor.
M. f. ſ. a. Emplaſtrum.

Digitized by Google

Emplaſtrum Veſicatorium.

℞. Pulveris Cantharidum.
Cerae flavae ana unciam unam cum ſemiſſe.
Reſinae.
Therebinthinae.
Picis navalis ana drachm. ſex.
Sem. Sinapi.
Piperis albi ana unciam ſemiſſem.
Gummi Ammoniaci.
Galbani ana drach. tres.
Aeruginis.
Pyrethri ana drach. duas.
Euphorbii drach. unam.
Olei pauxillum.
F. ſ. a. Emplaſtrum.

Paſta Veſicatoria.

℞. Cantharid cum alis & pedibus q. v.
Fermenti panis ſecalicei q. ſ.
M. f. Paſta.

Cerata.

Ceratum e Cumino.

℞. Cerae flavae.
Empl. Diapalmae.
Ol. Olivarum.
Sem. Cumini in ſubtiliſſimum pulv. redacti ana unc. decem.
M. f. ſ. a. Ceratum.

Cera-

Digitized by Google

Was Plyster van Comyn

℞ Geel Was
Heel Plyster
Olie van Olyven
Comyn Zaad tot een Zeer fyn poeder gemaakt ana ℥x

Maakt daar uyt volgens de konst een was plyster

121 Was Plyster van Blaauwe diffentie

℞ Olie van Olyven ℔ß
~~Suttium~~ Zalve
Geel Was ā ℥iv
Blaauwsel ℥iij
Maakt daar uyt volgens de konst een Was Plyster

Was Maag Plyster van Galenus

℞ Mastik
Bloeme van Roode Rooden ā ℨxx
Het kruyd van Alsem ℨxv
Wortelen van Spica Nardus uyt Indien ℨx
Olie van Rooden ℔j
Was q: s:

Maakt daar uyt volgens de Konst een Was Pleyster

Digitized by Google

Ceratum defenſivum caeruleum.

℞. Olei Olivarum libr. dimid.
Ung. Nutriti.
Cerae flavae unc. quatuor.
Smalthi unc. tres.
M. f. ſ. a. Ceratum.

Ceratum Stomachicum Galeni.

℞. Maſtiches.
Flor. Roſ. rubr. ana drachm. viginti
Herb. Abſinth. drachm. quindecim.
Rad. Spicae Nardi Indicae drachm. decem.
Ol. Roſac. libr. unam.
Cerae q. ſ.
M. f. ſ. a. Ceratum.

Digitized by Google

PARS QUARTA.

De Praeparationibus Chymicis.

CLASSIS PRIMA.

De Productis Vegetabilium.

SECTIO PRIMA.

Per Deſtillationem.

AQUAE.

Aqua Abſinthii.
Arboris Vitae.
Artemiſiae.
Baccar. Juniperi.
Boraginis.
Cardui benedicti.
Chelidonii majoris.
Cichorei.
Cochleariae.
Cortic. recent. aurant.
Citrior.
Euphragiae.
Foeniculi.
Florum Aurant. ſeu Naphae.
Lavendulae.

Aqua

Digitized by Google

Van de Gedisteleer de Waateren

N B De Kruyden om te Disteleeren moet men neemen eer dat zy
Bloemen geeven, de Bloemen als zy ter deegen open zyn, de Zaaden en ba
Als zy wel ryp zyn de Bloemen welke teeder zyn moeten sonder weeken
Gedisteleerd worden ten eersten, maar de Lavendel Bloemen mogen wel w
Weeken, de Kruyden die Sagt van blad als Melisse, Petercelie &c: behoeven
Niet lang te weeken, maar de andere welke harde en dikke bladeren heb
Als Majolyn Salij Sabina poly Hysoop &c: moeten ten minsten 2 a
Uuren weeken, de Leepelbladen moogen niet weeken, en ook niet
Gesneeden of gestampt werden, maar heel in de ketel gedaan, en ten eers
Gedisteleerd werden, by den Alsem doet men somtyds wat Gist, en laat
Hem zoo een dag of ses warm staan weeken, dan is het waater sterke
Van smaak en bederft niet, de Kruyden in de Ketel gedaan zynde,
Doet men daar vuur onder, als den helm begint warm te worden,
Moet men het Vuur wat maatigen, anders loopt het over, wanneer
Het nu begint te druppelen, moet men sorg draagen dat het zoo
Blyft, en voor al dat het niet op en houd met kooken, alzoo dat
Het waater seer slap maakt, en men zoo lang voortgaan met
Disteleeren tot dat het waater troebel en wit overkomt en
Smaak nog reuk heeft, zoo ras als dit is, moet men ophouden,
Alzoo het geen dan volgt, niet alleen onnut, maar ook dikwils
Schaadelyk is, wanneer men by voorbeeld 2 a 3 maal naagaande
Een Kruyd distileert, is het goed het Decoctum dat in de ketel is
Te bewaaren, en dat by de versche kruyden te doen, die men
Weeder Disteleeren zal, te weeten zoo het deselfde zyn,

Digitized by Google

Alle Enkele ~~wateren~~ Laaten zy zoo veel als moogelyk
Uyt versche kruyden of Bloemen of met Zout
Gemengt zynde Laat het niet tot gebruyk gebragt
Worden als naa verloop van drie weeken en men
Moet zig wagten dat zy niet een verbranding bekoome
Maar ten tyden des Winters als men geen versche
Kruyden of bloemen bekoomen kan mag men
Uyt deselve gedroogde distileeren

Digitized by Google

Aqua Florum Liliorum convallium.
Papaveris erratici.
Roſarum.
Sambuci.
Tiliae.
Fumariae.
Hyſſopi.
Majoranae nobilis.
Matricariae.
Meliſſae.
Menthae.
Petroſelini.
Plantaginis.
Pulegii.
Roriſmarini.
Rutae.
Sabinae.
Salviae.

Omnes aquae ſimplices, quoad ejus fieri poteſt, ex herbis & floribus recentibus, vel ſale conditis, deſtillentur; neque ante elapſum trium ſeptimanarum ſpatium exhibeantur, & cavendum, ne empyreuma contrahant. Tempore vero hyberno, cum flores & herbae recentes obtineri nequeunt, neque ſale conditae forte in promptu ſunt ex ſiccatis iiſdem deſtillare licet.

Aqua

Digitized by Google

Aqua Centaurei minoris.
Rad. Graminis.

℞. Herbae Centaurei minoris, *vel*
Radic. Graminis q. v.

Contuſae macerentur affuſa aqua ad exceſſum duorum digitorum *cum tantillo* florum Cereviſiae, *& digerantur per aliquot dies, donec ſubaceſcant; poſtea deſtillentur uſque dum dimidium aquae affuſae exſtillarit.*

Aqua Cinamomi.

℞. Cinamomi acuti libr. unam.
Aquae ſimplicis pintas ſeptem.

Macerentur per dies ſex. Tum deſtilla tamdiu, donec aqua per alembicum adſcendens, non amplius albeſcat.

Spiritus Simplices.

Spiritus Vini Rectificatus &
Alcohol.

℞. Spiritus Vini q. v.

Deſtilla ad medias, erit Spiritus Rectificatus; *qui rurſus ad medias deſtillatus praebet* Alcohol.

Spiritus Rad. Angelicae.

℞. Rad. Angel. unc. quatuor.
Conſciſſis affunde
Sp. vini libras duas cum ſemiſſe.

Digere per biduum, & leni igne deſtilla ad dimidiam partem.

Spiri-

Digitized by Google

Klyn Centaury Waater

Gras Wortel Waater

R Klyn Centaurium kruyd of Gras Wortel q: V:
Deele gestampt Zynde Laat se Weeken in waater tot dat
Zy twee vingeren breed daar onder staan met een wyng Gis
Zet het in een sagte warmte eenige daagen Lang tot dat zij
eenigsints scherp werd daar naa moeten zy gedisteleerd
Werden in een Maren bad tot de helft van het gedisteleerde
Waater gedisteleerd is. N:B: Zoo graauwals het eenighints zuur
Begint te rijken moet men het distelleeren
anders zou het azijn worden

Kaneel Waater

R Sterke Caneel ℥j
Zuyver Waater Pinta ℔ij
Laat het trekken 6 daagen Lang daar naa distteleerd
het zoo Lang tot dat het Waater opklimmende door de helm
Niet meer Wit Word

Van de Enkelde Geesten

Voorloop van Brandewijn

R Fransche brandewyn zoo veel gy wilt
Distteleert het op de helfte dan is het Voorloop, twelk weederom gedisteleert
Zynde op de helft een Alkohol uytmaakt

Geest van Angelica Wortel

R Angelika Wortel ℥jv
Gesneede Zyn giet daar op
Brandewyn ℔iß
Zet het in een Sagte Warmte twee daagen Lang ten laatste
Distteleerd het selve met een Langsaam vuur tot op de helft

125 Geest van Oranje Schillen
of Citroen Schillen

R Versche Oranje Schillen of
. . . . . Citroen Schillen ℔ j ß
Brandewyn ℔ x
Disteleerd het naa de kondt tot op de Helft

Geest van Leepelblad

R Leepelblaaden een Wynig gestooten ℔ v j
Brandewyn ℔ j x
Disteleerd het naa de kondt tot de helft in een Glas

Geest van Kruijsmunt

R Het kruyd van Kruys Munt ℥ viij
Brande Wyn ℥ x x x
Disteleerd het op 3 Vierde Part

Geest van Lavendel bloemen

R Versche Lavendel Bloemen ℥ ij
Brandewyn ℥ x x x
Disteleerd het op de Helft

Geest van Lelien van den daalen
Bloemen

R Versche Bloemen van Lelien van der daalen ℥ viij
Of deselve met Zout gezult ℥ x ij
Brande Wyn ℥ x x x
Disteleerd het in een Glas op d[ie] ~~Helft~~
vierde part

Spiritus Corticum Aurantiorum.
Citriorum.

℞. Corticum rec. Aurantiorum *vel*
Citriorum libr. unam cum ſemiſſe.
Sp. vini libras decem.
Deſtilla ſ. a. ad partem dimidiam.

Spiritus Cochleariae.

℞. Fol. Cochleariae parum conſciſſ. libr. ſex.
Sp. vini libr. novem.
Deſtilla ſ. a. in vitro ad dimidiam partem.

Spiritus Menthae.

℞. Herb. Menthae unc. octo.
Spiritus Vini unc. triginta.
Deſtilla ad tres quartas partes.

Spiritus Florum Lavendulae.

℞. Florum Lavendulae recent unc. duas.
Spiritus vini unc. triginta.
Deſtillentur ad partem dimidiam.

Spiritus Florum Liliorum Convallium.

℞. Flor. Lil. Convall. recent. unc. octo *vel*
Eorundem Sale conditorum unc. duodecim.
Spiritus vini unc. triginta.
Deſtilla in vitro ad tres quartas partes.

Digitized by Google

SPIRITUS COMPOSITI.

Aqua Antinephritica.

℞. Rad. Raphani ſylveſtr. rec. unc. quatuor.
Petroſelini rec. unc. duas.
Fol. Hederae terreſtr. viridis manip. quatuor.
Herb. Chaerefolii rec. manip. duos.
Gemmarum Ribeſiorum nigrorum, recenter collectarum, unc. duas.
Sem. Foeniculi dulcis.
Dauci cretici.
Petroſelini Macedonici.
Urticae.
Bacc. Juniperi ana unc. unam.
Conſciſſis & contuſis affundantur
Vini Rhenani librae decem.
Macerentur per tres dies, dein deſtillentur ſ. a. ad partem dimidiam.

Aqua Antiparalytica.

℞. Ligni Saſſafras. unc. tres.
Herb. Betonicae.
Calaminthae montanae.
Chamaedryos.
Chamaepytios.
Hyſſopi.
Majoranae.
Origani.
Primulae veris.

Pule-

Digitized by Google

Graveel Waater

℞ Verſe Peeper Wortel ℥ iv
- - - Peterſelij Wortel ℥ ij
Blaaden van groene Hondsdraf M: iv
Verſe tamme Kervel M ij
Toppe van ſwarte Aalbeſſe boomen Vers verſaamelt ℥ ij
Zaad Van Zoete Venkel
- - - - Wortel uyt Candien
- - - - Peterſelij uyt Macedonien
- - - - Barneetels
Jeneeverbeyen ana ℥ j
Geſneede en geſtooten zynde giet daar bij
Rinsen Wyn ℔ x
Laat het 3 Daagen ſtaan Weeken daarnaa Diſteleerd
Het naade Konst tot op de Helft
NB De aalbeſſe knoppen kan men in maart of April vergaaderen en op de wyn ſch... tot dat de overige groene kruyde te krygen zyn

Waater tegens Beroerdheyd

℞ Saſſefras Houd ℥ ij
Kruyd Van Betanica
- - - - - Berg Calamint
- - - - - Betengel
- - - - - Veld Cypres
- - - - - Hysops
- - - - - Majolyn
- - - - - Orego
- - - - - Sleutelbloemen

Digitized by Google

- - - - - - Poly
- - - - - - Rosemaryn
- - - - - - Saly
- - - - - - Wilde tym
- - - - - - Tym
Bloeme van Lavendel
- - - - - - Stoechas ā ℳ: j
Jeneever beyen ℥ j
Laat dit alles drie daagen weeken in genoegsaame kwantityd brandewyn dat het daar vier Vingeren breed Over Staat distileerd het vervolgens in een Glas tot droogte Doe in dit gedistileerde Vogt Laat daar twaalf Uuren Weeke Het Volgende

R Wortelen van bitteren Costus
- - - - - - Bertram
- - - - - - Gengber
Wit mostert zaad
Naagelen
Peeper
Caneel
Calamitische Styrax
Peeringaal ā ℥ j
Distileerd het tot op de helft en het gedistileerde In een toegeslooten fles tot het gebruyk bewaaren

Waater Van Rercetanus Voor een druypert

R Florentynse Lis Wortelen
Blaaden van Kruys en Munt
- - - - - - Dictamnus Uyt Kandien ā ℥ j
Zaad van Agni Kasti of Kuysche Boom
- - - - - - Kaalaade

Digitized by Google

Pulegii.
Roriſmarini.
Salviae.
Serpylli.
Thymi.
Flor. Lavendulae
Stoechados ana manip. unum.
Bacc. Juniperi, unc unam.
Spiritus Vini, ad exceſſum quatuor digitorum.

Infundantur per triduum; dein deſtillentur ſ. a. in vitro fere ad ſiccitatem. Liquori deſtillato per duodecim horas infundantur.

℞. Rad. Coſti amari.
Pyrethri.
Zingiberis.
Sem. Sinapios albi.
Caryophyllorum.
Piperis.
Cinamomi.
Styracis Calamitae.
Caſtorei, ana drachm. unam.

Deſtillentur ſ. a. partem dimidiam, & aqua ſtillatitia uſui ſervetur in lagena probe obturata.

Aqua Quercetani ad Gonorrhaeam.

℞. Rad. Irid. florent.
Fol. Menth. criſp.
Dictamni cretici. ana unc. unam.
Sem. Agni caſti.
Lactucae.

Ru-

Digitized by Google

Rutae ana drach. ſex.
Thereb. ven. unc. quatuor.
Vini Gallici unc. viginti.
Deſtillentur ſ. a. in vaſe vitreo ad partem dimidiam.

Aqua vitae Matthioli, demtis ſuperfluis.

℞. Cinamomi unc. unam.
Zingiberis.
Zedoariae ana unc. ſemis.
Caryophyllorum.
Galangae.
Nuc. Moſch. ana drachm. duas & ſemis.
Macis.
Cubebar. ana drachm. unam.
Cardamomi utriuſque.
Sem. Melanthii.
Aniſi.
Foeniculi dulcis.
Paſtinacae ſylveſtris.
Ocimi.
Rad. Angelicae.
Caryophyll.
Calami odorati.
Fol. Amaraci.
Calaminthae.
Menthae.
Pulegii.
Sclaraeae.
Thymi.

Flor.

Digitized by Google

- - - - - Wynruyt ℥ vj
Veneetsde Terpentyn ℥ j ʋ
Frande Wyn ℥ x x
Ditteleerd het Volgende Kondt tot op de helft in
Een Glaade Vat

Waater des Leevens Van Mattiolus

℞ Caneel ℥ j
Gengber
Sedoaria ana ℥ ß
Naagelen
Galanga
Noote Muscaat ana ʒ ijß
Foelij
Staart Peyper ana ℥ j
Groot en klyn Cardamom
Zaad Van Nardus van Swarte Comyn
- - - - Anijs
- - - - - Zoete Venkel
- - - - - - Wilde Breede Pestinakel
- - - - - - Balsem
Wortelen van Angelica
- - - - - - - - - Naagelen
- - - - - - - - Ruykende Calmus
Bladen van Marjolijn
- - - - - - - - Berg Calaimint
- - - - - - - Kruys en Munt
- - - - - - - Poley
- - - - - - - Schantij
- - - - - - - Thym

Digitized by Google

 Bloeme van Betonica

------------Rosmarijn

----------Saly

---- -- Vreemde Lavendel

Citroen Schillen

Poeder van Welriekende Roosen a ℥ij

Stoot en Snyt het alles doet het in een Glaase kolf

Giet daar op

Beste Brandewyn ℔x ij

Laat het veertien daagen Weeken Distileerd het in een

Marin Bad tot op de Helfte. het ondertyd open houden met

Distelleeren als het geen over kome weder opgegoten te werden en droppels aan de Helm hange

Waater teegen Schourbuyk

℞ Peeper Wortel ℥j

Engel Wortel ℥ij

Leepel Blaaden

Blaaden van Waaterkook

------------Kruysen Munt a M: j

Zoet Venkel Zaad

Het geel van versche Citroen Schillen

De bast van Witte Caneel a ℥ij

Zout van Ammoniac ʒiβ

Ge Sneede en gestoote Zynde giet daar op

France Wyn en

Brande Wyn ana ℔ ijβ

Distileerd het met een Sagte Warmte door het

Marien Bad tot op de Helfte

Hert Sterkende Geest van Sylvius

℞ De Wortelen van Angelica

------------Klyne Maag Wortel

Digitized by Google

Flor. Betonicae.
Roriſmarini
Salviae.
Stoechados.
Cort. Citri.
Pulv. Arom. roſ. ana drachm. tres.

Contuſis, & conſciſſis omnibus, atque Cucurbitae vitreae inditis; affunde

Sp. vini optimi libr. duodecim.

Macerentur quatuordecim dies, & in B. M. ſ. a. deſtilla ad medias.

Spiritus Antiſcorbuticus F. Dekkers.

℞. Rad. Raphani ruſt. unc. unam.
Angelicae drachm. tres.
Fol. Cochleariae.
Scordii.
Menthae criſpae ana manip. unum.
Sem. Foenic. dulc.
Flaved. Cort. citri recent.
Cort. Winterani ana drachm. tres.
Salis ammoniaci drach. unam cum ſemiſſe.

Conſciſſis & contuſis affunde

Vini Gallici, &
Spiritus vini ana pintas duas cum ſemiſſe.

Leni calore per B. M. deſtilla ad dimidiam partem.

Spiritus Carminativus Sylvii.

℞. Rad. Angelicae.
Galangae min.

Digitized by Google

Oſtrutii.
Zinziberis ana drachm. unam cum ſemiſſe.
Herb. Baſiliconis.
Majoranae.
Roriſmarini.
Rutae hortenſis.
Summit. Centaurii minoris ana manip. ſemis.
Bacc. Lauri drachm. tres.
Sem. Angelicae.
Aniſi.
Leviſtici ana unc. ſemis.
Nuc. Moſch.
Macis ana drachm. unam cum ſemiſſe.
Cinamomi acutiſſimi drachm. ſex.
Caryophyll.
Flaved. Cort. aur. ana drachm. unam.
Conſciſſis & paulum contuſis affunde
Sp. vini Malvatici, vel Hiſpanici unc. quadraginta.
Digere per biduum in B. M. Dein deſtilla.

Spiritus Ceraſorum nigrorum.

℞. Herb. Majoranae nobilis manip. duos.
Flor. Anthos.
Liliorum Convallium.
Stoechados.
Tiliae ana drachm. ſex.
Conſciſſis adde
Ceraſorum nigrorum cum nucleis bene in mortario marmoreo contuſorum libr. octo.

Tunc

Digitized by Google

- - - - - - - - Meester Wortel
- - - - - - - - Gengber ana ℥j ß
Blaaden van Basilicum
- - - - - - - - Majolyn
- - - - - - - - Rosmaryn
- - - - - - - - Wynruyt
De knoppe van klyndaygsend Gulden kruyd ā M: ß
Lauwrier beyen ℥ij
Zaad van Engel Wortelen
- - - - - - Anys
- - - - - - Lavas ā ℥j
Noote Muskaat
Foelij ana ℥iß
Scherpe Caneel ℥ij
Naagelen
Het geel van Oranje Schillen ā ℥j
Gesneeden en een Weynig gestooten giet daar bij
Malvisasche of Spaansche brandewyn ℥xxxx
Zet het twee daagen in een Sagte Warmte en distileer
Het in Marien Baa tot het bynaa Droog is

Geest van Swarte krieken

℞ Het Kruyd van Edele Majolyn M: ij
De bloemen van Rosmaryn
- - - - - - - - Lelien van den daalen
- - - - - - - - Vreemde Lavendel
- - - - - - - - Linde boomen ana ℥ij
Gesneede zynde doed daar bij
Swarte kriek met de Pitte Wel gestooten ℔ iij

Digitized by Google

181 Giet daar dan op van de
Beste witte Wyn ℔ x
Naa de Weeking van zeeven daagen distileerd het
In een Glas naa de konst tot op de Helft

Geest van Kinder Ballsem

℞ Noote Mudschaat ℥ ij ß
Foelij ℥ i ß
Naagelen
Uytgesogte Caneel
Wortel van Gengber
- - - - - - - - Zeverwortel ana ℥ ij
- - - - - - - - Kleyne Maagwortel ℥ j
Beste Saffraan ℥ i ß
Bloeme van Bleeke Roosen
- - - - - - - - Lelien van den daalen
- - - - - - - - Linde Boomen
- - - - - - - - Pionie
- - - - - - - - Angeliere ana ℥ j
Bladen van Majolyn
- - - - - - - - Cithroen kruyd
- - - - - - - - Salije ana ℥ ij
Schille van Orange
- - - - - - - - Citroene ana ℥ iij
Venkel Zaad ℥ ij

Alle Versch.

Gesneede en gestooten zynde giet daar op
Malvatische of Spaansche Wyn ℔ iij ß
Waater van Lelien van den daalen
- - - - - - - - Linde Bloemen aa ℔ ij ß

Digitized by Google

Tunc affunde

Vini albi optimi libr. decem.

Poſt macerationem ſeptem dierum, deſtilla in vitro ſ. a. ad dimidiam partem.

Spiritus ſeu Balſamus Embryonis.

℞. Nuc. Moſch. drach. duas cum ſemiſſe.
Macis drachm. unam cum ſemiſſe.
Caryophyll.
Cinnam. electi.
Rad. Zinziberis.
Zedoariae ana drachm. duas.
Galangae minoris drachm. unam.
Croci optimi drach. unam cum ſemiſſe.
Flor. Ros. pallid. }
Lil. convall. }
Paeoniae. } recent.
Tiliae. }
Tunicae ana unc. unam. }
Herb. Majoran. }
Meliſſae. } recent.
Salviae ana unc. duas. }
Cort. Aurant. }
Citri ana unc. tres. } recent.
Sem. Foeniculi drachm. tres.

Conſciſſis & contuſis affunde

Vini Malvatici vel Hiſpanici pintas duas cum ſemiſſe.
Aq. Lilior. Convall. &
Florum Tiliae ana libr. duas, cum ſemiſſe.

Stent in infuſione calida per octo dies. Dein deſtilla ſ. a. ad tres quartas partes.

Spiritus Matricalis Burrhi.

℞. Maſtich.
Myrrh.
Olibani.
Succini ana unc. duas.
Contuſis affundantur
Spiritus vini rectificati unc. viginti quatuor.
Digerantur ſpatio quatuor dierum, & poſtea diſtillentur ſ. a. ad tres quartes partes.

Spiritus ſeu *Aqua Meliſſe Magiſtralis*, Gallis *Eau des Carmes.*

℞. Herb. Meliſſae recent. Manip. decem.
Cort. Citrior. ſiccat. unc. quatuor.
Nucis Moſchatae.
Sem. Coriandri ana unc. duas.
Cinamomi.
Caryophyllorum ana drach. ſex.
Spiritus Vini pintas octo.
Vini Gallici. pint. quatuor.
Conſciſſa & contuſa poſt tridui digeſtionem deſtillentur lege artis.

Spiritus Pectoralis F. Dekkers.

℞. Rad. Angelicae.
Iridis florent. ana unc. ſemis.
Fol. Hyſſopi.

Fol.

Digitized by Google

Laat se agt daagen lang warm staan in haar afgegoote vogt daar naa distelleerd het naa de konst tot op drie vierde part

Geest van Moeder Kruyd van Burrehius

℞ Mastyk
Mirrhe
Wierook
Barnsteen ā ℥ij
Gestooten zynde giet daar by
Overgehaalde brandewyn ℥xxiv

Laat se in een sagte warmte vier daagen staan daar naa distelleerd het volgens de konst op een drie vierde part

NB men moet heel voorsigtig weesen alzoo het ligt aan de grond bakt en dan springt het glas aan stukken en alles vliegt in den brand daarom is het seekerder in het marien bad te distelleeren en de overgekoomen geest nog eens op de species te gieten en wederom over te haalen het welk men robbo heeten noemt en dan is de geest bitter

Spiritus sue Aqua Melissa Magistralis Gallis Eau des Carmes

℞ Versche Melisse manip: x
Bastte van gedroogde citroenen ℥iv
Nooten muscaat
Coriander saat ā ℥j
Caneel
Garyofilorum ā ℥vj
Brandewyn Pt viij
Fransche wyn Pt iv

Alles gesneeden en gestooten zynde, laat het 8 daagen staan trekken distileerd het dan naa de konst

Geest voor de borst van F: Dekker

℞ Wortelen van Angelika
Floorentynsche lis ā ℥ß
Blaadenen van Hysoop

133 - - - - - - - - Steenen Pryś (a Mᵢ: j

De blomme van Gom Benlvijn door Enkelde
Opgiedtinge benijd ℥j
Zoet Venkel Zaad ℥ij
Lourrier Bessen ℥ij
Geraspt geel Sandelhout ℥ß
Veneetse terpentijn
Calamitische Stirax (a ℥ij
Beste Saffraan ℥jß
Zout van Ammoniac ℥ij
Potas ℥vj
Gesneede en gestooten zynde doet daar bij
Versgemaakte Meede uyt Ongeverwde Marzeliaansche
Hooning en
Brande Wyn ana Ps ij
Distileerd het naa drie daagen in een sagte Warmte
In het Marien bad giet op het afgetrokkene
St: Jans Bloeme Mᵢ: ij
Groen Zoethout van zyn buytenste bast
Gezuyverd ℥jß
Laat het in een Sagte Warmte Staan Vierdaagen
De Couleur Sterk uytgeperst en afgegooten Zynde
Bewaard die tot gebruyk

Gedistileerde Olijen.

Olij van Jeneverbessen
- - - - - - - Naagelen
- - - - - - - Bastard Caneel
- - - - - - - Caneel
- - - - - - - Versche Oranje Schillen

Digitized by Google

Fol. Veronicae ana manip. unum.
Flor. Gummi Benzoin ſimplici ſublimatione praepar. drachm. unam.
Sem. Foenic. dulc. drachm. tres.
Bacc. Lauri drachm. duas.
Raſ. Ligni Santal. citr. unc. ſemis.
Thereb. Venet.
Styracis Calamitae ana drachm. duas.
Croci opt. drachm. unam cum ſemiſſe.
Salis Ammonici drachm. duas.
Ciner. Clavell. drachm. ſex.

Conſciſſis & contuſis affunde

Hydromellis, *ex melle Virgineo Maſſilienſi recenter parati*, &
Sp. vini ana pint. tres.

Poſt triduum deſtilla leni calore ex M. B.

Abſtracto infunde

Flor. Hyperici manip. duos.
Liquir. viridis exteriore cortice liberatae unc. unam cum ſemiſſe.

Digerantur per quatriduum; Tinctura fortiter expreſſa & decantata ſervetur uſui.

Olea per Destillationem.

Oleum Baccarum Juniperi.
Caryophyllorum.
Caſſiae ligneae.
Cinamomi.
Cort. recent. Aurant.

Digitized by Google

Oleum Cort. recent. Citreorum.
Hyſſopi.
Ligni Rhodii.
Saſſafras.
Macis.
Majoranae.
Menthae.
Nucis moſchatae.
Origani cretici.
Pulegii.
Roriſmarini.
Sabinae.
Sem. Anethi.
Aniſi.
Carui.
Spicae.
Tanaceti.

Omnia haec Olea per veſicam deſtillentur ſ. a. praemiſſa debita ſimplicium cum ſ. q. aq. *maceratione.*

Oleum Terebinthinae.

℞. Terebinthinae q. v.
Adde
Aq. purae q. ſ.
Tum deſtilla, & Oleum pellucidum ſervetur uſui.

Oleum

Oly van Venetse Citroen Schillen
- - - - - Hysops
- - - - - Roode Hout
- - - - - Sassefras hout
- - - - - Tabij
- - - - - Majolyn
- - - - - Kruyden Munt
- - - - - Nöote Mus Schaat
- - - - - Orego
- - - - - Pulej
- - - - - Rosmaryn.
- - - - - Zeeven boom
- - - - - Dillen Zaad
- - - - - Anys . . . . . .
- - - - - Carwy . . . . . .
- - - - - Spijk
- - - - - Wormkruyd

Distileerd alle de Olien door een Helm naa de kons
Naadat dezelve Enkele deelen in een genoegsaame
Meenigte van Waater geweekt hebben

Olij Van Terpentyn

R Terbinthina q:r V.
Doet daar bij
Reyn Waater q:s.
Distileerd het dan en Schyd de Olij van het vogt
En bewaard het tot gebruyk

Digitized by Google

135 Oly van Tiggelsteenen

℞ Oude Roode Gebakke Tiggelsteenen q:v:
Breekt en gloeyd deselve sterk en blust se uyt in Oude
Klaare Oly welke daar meede vervult zynde maakt
se tot een Fyn Poeder doet se in een Glaase Retort
En doet daar Uyt de Oly door een oopen Vuur

Balsem tegen de beroerdhyd

℞ Uytgeperste Oly van Noote Mussehaat in
Overgehaalde brandewijn Zoo lang in een Zagte
Warmte gestelt tot dat het niet meer een Couleur
Verkrygt ℥j
Oly van Caneel
- - - - Lavendel
- - - - Rooden Hout
- - - - Kruyd en Munt
- - - - Naagelen ana gtt: xx
Balsem van Peru
- - - Sap ana gtt xxx
Maakt daar uyt volgens de konst een Balsem

Gedistileerde Azynen

℞ De Alderzuurste Wyn Azijn q:v:
Distileerd die tot drie Vierde Part het Waater
Daar afte doen dat er eerst opkomt
N B de beste wys is deese men neemt wijn azyn q:v:
doet die in een hooge kolf met de helm daar boven op
distileert met een sagt vuur daar een 4 part af die men wegdoet alzoo
'tmeest flegma ... is doet dan de rest in een retort en distileerd het zoo lang
Gij kunt maar moet zig wagten dat het niet aan ... brand daarom houdt men
op als er nog een agste in de retort is

Oleum Laterum ſeu Philoſophorum.

℞. Lateres, aut tegulas rufas antiquas q. v.

Confractos & vehementer candefactos, extinguito in Oleo claro veteri. *Quo imbutos in tenuiſſimum pulverem redige; Retortae indito, & igne aperto deſtillando, extrahe* Oleum.

Balsamus ex Oleis Stillatitiis.

Balſamus Antapoplecticus.

℞. Ol. Nuciſtae expreſſi, in Sp. Vini rectificato tam diu digeſti, donec non amplius tingatur, unc. unam.
Cinamomi.
Lavendulae.
Ligni Rhodii.
Menthae.
Caryophyllorum ana gutt. viginti.
Balſ. Peruviani.
Opobalſami ana gutt. triginta.
M. F. ſ. a. Balſamus.

Aceta Destillata.

Acetum Deſtillatum.

℞. Aceti vini acerrimi q. v.

Deſtilletur ad tres quartas partes, abjiciendo phlegma, quod prius adſcendit.

Digitized by Google

Acetum Alexipharmacum.

℞. Nucum Juglandium cum corticibus menſe Junio collectarum, lib. quatuor.
Herb. Cardui benedicti.
Meliſſae.
Rutae.
Scabioſae.
Scordii ana unc. quatuor.
Conſciſſis, & parum contuſis, affunde
Acetum vini ad ſupereminentiam trium quatuorve digitorum.

Tum deſtilla fere ad ſiccitatem in Cucurbita vitrea; ita tamen, ne empyreuma contrahat.

Acetum Prophylacticum Sylvii, Barbette, & van der Schagen.

℞. Rad. Angelicae.
Zedoariae ana unc. unam.
Petaſitidis unc. duas.
Fol. Rutae hortenſis unc. quatuor.
Meliſſiae.
Scabioſae.
Flor. Calendulae ana unc. duas.
Nucum Juglandium immatur. conſciſſ. libr. duas.
Pom. Citr. rec. conſciſſ. libr. unam.
Omnibus contuſis in mortario marmoreo affunde
Aceti Vini optimi, ad tres quartas partes ex arena in Cucurbita vitrea per ſe deſtillati, libr. duodecim.

Digere per noctem; mane deſtilla in vaſe vitreo, igne cinerum leni pene ad ſiccitatem, idque ſine uſtione.

S E-

Digitized by Google

Tegengift Azyn of Waater

℞ Okkernooten met haar bast versaamelt inde Maant Junij ℔ j√
Het kruyd van Gesegende Distel
- - - - - - - - - - - - Citroen kruyd
- - - - - - - - - Wynruyt
- - - - - - - - - Duyvels Beet
- - - - - - - - - Waaterlook ā ℥ j√
Deselve gesneede en gestooten Zijnde giet daar bij Wijn Azyn tot dat zij drie of Vier Vingeren daar Booven staat
Het selve gedisteleerd dan tot de droogte maar nogtans Dat het niet naa verbranding en ruykt

Tegengift Azyn of Waater

℞ Wortelen van Angelika
- - - - - - - - - Zedoaria ana ℥ j
- - - - - - - - - Pest Wortel ℥ ij
Bladeren van Wynruyt ℥ j√
- - - - - - - - - Citroen kruyd
- - - - - - - - - Schurft kruyd
Gouds Bloeme ana ℥ ij
Gesneede Onrypse Okkernooten ℔ ij
- - - - Versche Citroen Appelen ℔ ij
Alles in een Marmere Mortier gestoote zynde giet daar op de Beste Wyn Azyn die Eerst in het Sand door een glaase Kolf gedisteleerd is door drie Vierde Parte ℔ x ij
Weekt het een nagt daar naa disteleerd het op Asse in een Glaase kolf tot dat het droog werd sonder aan branding

Digitized by Google

Viermaal overgehaalde Brandewijn

℞ Gereynigt Pot as een Weynig dik gemaakt zynde
En die door het Vuur sagtjes gereynd is ℔j
Giet daar bij
Overgehaalde brandewijn ℔j
Zet het by het Zagt Vuur in een phiool met een
Wyden hals alsdan Scheyd de Geest van het Water
Zoo hebt gij vier maal overgehaalde Brandewijn.

Digitized by Google

SECTIO SECUNDA.

Per Digeſtionem.

TINCTURAE SIMPLICES.

Alcohol Alcaliſatum.

℞. Ciner. Clavellatorum mundat. & aliquo modo inſpiſſat., & tum leviter calcinat. libr. unam.

Affunde

Spiritus Vini Rectificati libr. unam.

In phiala oblonga leni igne digere. Tum alcohol alcaliſatum *ſupernatans prudenter ſepara a reliquo phlegmate.*

Tinctura Rad. Helenii.
Rhabarbari.
Cort. Caſſiae Ligneae.
Cinamomi.
Kinae Kinae.
Ligni Saſſafras.
Summit. Abſynthii.
Flor. Centaurii minoris.
Croci.
Hyperici.
Lavendulae.
Opii crudi.
Caſtorei.

℞. Quorumvis horum unc. unam.
Spiritus Vini ſimpl. unc. decem.

Digitized by Google

Digerantur ad ſufficientem Tincturae extractionem, & Tinctura decantetur.

Tinctura Rad. Contrajervae.
Jalappae.
Lign. Guajaci.
Cort. Winterani.
Gum. Benzoes.

Parentur eodem modo cum Spiritu Vini Rectificato.

Tinctura Gummi Laccae. Myrrhae.

℞. Gummi Laccae a baculis ſeparati *vel*
Myrrhae unc. dimidiam.
Olei Tartari per deliquium unc. unam.

Terantur accuratiſſimae in mortario vitreo; tum in vitro ad lenem ignem exſiccentur; dein liqueſcant in aëre; ſiccentur rurſum; idque fiat ter. Ultimo, exſiccatis adde
Alcohol Alcaliſatum ad exceſſum trium digitorum.

Tum in alta phiala ſpatio bihorii leniter ebulliant, Tinctura decantata ſervetur uſui.

Tinctura Salis Tartari.

℞. Salis Tartari fortiſſime ad colorem ſubviridem calcinati unc. tres.

Affundantur, dum adhuc fervet.
Alcohol. ſubtiliſſimi unc. duodecim.

Calide digerantur, donec Tinctura rubicunda evaſerit.

Tin-

Digitized by Google

Afverfsel van Gom Lac
- - - - - - - - - - - Mirrha

℞ Gom Lak van zyn houd gezuyverd of
- - Mirrha ℥ß
Olie van Wynsteen door smelting gemaakt ℥j
Vryft het selve op het alderfynste in een Glase Mortier
Droogd se dan op een sagt vuur daar naa laat se weeder
Vogtig Werden in de Open Lugt droogt ze Weeder en doet
Dit tot drie maal tot ten laatsten doet daar by
twee maal overgehaalde brandewyn tot dat het
Drie Vingeren daar booven staat
Laat se dan opwalmen in een hooge fiool de tyd van
een uur Giet het gecouleurde af en bewaard dat tot
het gebruyk

Afverwsel van Wynsteen Zout

℞ Zout van Wynsteen seer sterk tot groen
Werdende gebrand ℥iij
Giet daar terwyl het nog heet is op de alderbeste
Overgehaalde brandewyn ℥xij
Zet se in een sagte Warmte tot de Couleur rood
Gewonden is

Digitized by Google

Afvervwsel Van Driakel

℞ Driakel van Andromachus ℥ iv
Brandewijn ℥ xxxx
Laat se lang staan Weeken bewaard de geest tot
het gebruyk

Waater teegens de Vallende Ziektte

℞ Gedroogde Mannetjes Pionia Wortel ℔ ß
- - - - - - Wortels van Angelika
- - - - - - - - - - - - - - Witte Dictamnus
Blaaden van Orego
- - - - - - - - Wynruyt
- - - - - - - Salij ana ℥ ij
Bloemen van Mannetjes Pionia
- - - - - - - - - Betunia
- - - - - - - - Lelien van den daalen
- - - - - - - - Rosmarijn
- - - - - - - - Linde Bloemen

} Versche

Digitized by Google

Tinctura Theriacalis Simplex.

℞. Theriacae Andromachi unc. quatuor.
Sp. Vini unc. quadraginta.
Digerantur & ſpiritus ſervetur uſui.

Tincturae Compositae.

Tinctura Anodyna ſive Laudanum liquidum Sydenhami.

℞. Opii unc. duas.
Croci Brittannici unc. unam.
Cinamomi.
Caryophyll. ana drach. unam.
Vini Hiſpanici libr. unam.
Digerantur tepide in Arena, ſpatio tridui aut quatridui, tunc Tinctura decantetur, & uſui ſervetur.

Tinctura ſeu Aqua Antiepileptica.

℞. Rad. Paeoniae maris ſiccat. libr. ſemis.
Angelicae.
Fraxinellae.
Fol. Origani cretici.
Rutae.
Salviae ana unc. duas.
Flor. Paeoniae maris.
Betonicae.
Liliorum convallium.
Rorismarini.
Tiliae.
} recentium.

Sem.

Sem. Ammios orientalis.
    Nigellae ana unc. ſemis.
    Paeoniae unc. duas.
Caſſiae ligneae.
Caryophyllorum.
Sem. Cardamomi minoris.
Nucis moſchatae.
Olei Vitrioli ana drachm. duas.

Conſciſſis & parum contuſis, affundantur

Sp. Vini Gallici librae decem.

Stentque per octiduum calide, in vaſe bene clauſo; dein colatura ſervetur uſui.

Tinctura ſeu Aqua Hyſterica.

℞. Rad. Bryoniae ſiccatarum unc. duas.
Bacc. Sambuci unc. quatuor.
Fol. Artemiſiae.
    Dictamni cretici.
    Matricariae.
    Nepetae.
    Ocimi.
    Pulegii.
    Rutae.
    Sabinae ana unc. ſemis.
Cort. Aurant exteriorum ſiccatorum unc. unam & ſemiſſem.

Conſciſſa macerentur ſpatio octo dierum in

Sp. vini libris quatuor.

Colaturae adde

Myrrh. electae in ſubtiliſſimum pulv. redactae.

Car-

Digitized by Google

Zaad Van Oostende Anmias
------ Nardus ana ℥ß
------ Pioenia ℥j
Bastert Caneel
Naagelen
Zaad van kleyn Cardamom
Noote Mulschaat
Olie Van Vitriool ana ℥ij
Gesneede en een Wijnigje gestooten zynde giet daarbij
Fransche brandewijn ℔x
Laat de agt daagen staan Warm in een digt gesloten
Glas daar naa bewaard het afgegootene tot het gebruyk
N: B: de Vitriool olij moet onder de [illegible] Vini en niet op de kruyde gegooten worde

Waater voor de Moer

℞ Wortelen van gedroogde Wilde wijngaard ℥j
Veerbijen ℥iv
Bladen van Bijvoet
------ Dictamnus uyt Candien
------ Moeder kruyd
------ Katte kruyd
------ Basilicom
------ Polij
------ Wynruyt
------ Zeeven boom ana ℥ß
De buytenste Schil van de Oranje Appelen
Gedroogd ℥jß
te saamen gesneede Laat de Weeken de tyd van
Agt daagen in
Brandewijn ℔jv
By het afgegootene doet de
Beste Mirrhe tot fyn Poeder gebragt

Digitized by Google

141 Bevergÿl ana ℥ iij
Saffraan ℥ j
Laat se weederom staan twaalf daagen lang het
Afgegootene vogt digt gesloten en in een Bottelje
Bewaard

Van de Elixers

Elixter Proprietates zonder Zuur

℞ Aloës
Saffraan
Mirrhe ana ℥ j
bevogtigt het met Olie van Wynsteen door Smeltinge
Gemaakt op dat de stoffe vogtigt werd naa verloop
Van Vierentwintig Euren giet daar bij
Overgehaalde Brandewyn ℥ xxx
trekt de Laauwagtig veertien daagen giet de Elixter
Af en bewaard se tot gebruijk
Al Soo Werd de Elixter met Zuur
Gemaakt Indien men in Plaads van Wynsteen
Olie door Smeltinge daar bij doet Olÿ van Swaavel
Door een klok gemaakt ℥ j

Elixter voor de Gezondheijd

℞ Alantswortel ℥ ß
Zoet houd ℥ i
Uytgesogte Zeeneblaan ℥ j v
Krenten ℔ ß
Zaad van Corrander
Venkel ana ℥ ß
Pakhoud ℥ j
Brandewijn

Digitized by Google

Caſtorei ana drachm. tres.
Croci drachm. unam.

Digerantur rurſum per duodecim dies. Celatura ſervetur in lagena probe obturata.

ELIXIRIA.

Elixir Proprietatis ſine acido.

℞. Aloës.
Croci.
Myrrhae ana unc. unam.

Irrorentur Oleo Tartari per deliquium, *ut materia humida fiat. Poſt viginti quatuor horas affundantur*
Sp. vini rectificati unc. triginta.

Digere tepide per quatuordecim dies. Tum Elixir decantetur, & uſui ſervetur.

Idem Elixir cum acido.

Fit; ſi loco Olei tartari per deliquium *addatur* Olei Sulphuris per campanam drachm. una. Hac tamen cautela, ut ſpecies prius Madefiant q.ſ. ſp. vini rectificati ante quam Ol. ſulphuris addatur.

Elixir Salutis.

℞. Rad. Enulae camp. unc. dimid.
Liquir. unc. unam.
Fol. Senae mundat. unc. quatuor.
Paſſul. Corinth. lib. dimid.
Sem. Coriandri.
Foeniculi ana unc. dimid.
Lign. Guajac. unc. unam.
Sp. Vini.

Vini

Digitized by Google

Vini Malvatici ana pint duas.

Digere per duas ſeptimanas; tum Tinctura decantetur; & uſui ſervetur.

NB. Omnes Spiritus, Tincturae, Eſſentiae. Elixiria; & caeterae praeparationes, ad quas Spiritus Vini *requiritur, cum nullo alio, quam* Spiritu Vini Gallici, *praeparare licitum erit, niſi alias nominatus fuerit.*

RESINA.

Reſina Jalappae.

℞. Rad. Jalappae reſinoſae unc. duodecim.
Sp. vini rectificati pint. quatuor.

Stent calide ad ſufficientem Tincturae extractionem, cui decantatae adde

Aquae purae q. ſ. ſeu pintam unam.

Deſtillando abſtrahe ſpiritum leni igne, Remanens in fundo reſiduum ſervetur uſui.

SE-

Digitized by Google

Malicatiſche Wyn ana Pt: ij
Set het in een Sagte warmte twee daagen Lang; dan Giet
Het Afvreemsel daar af en bewaard het tot Gebruyk

NB Dat men geen ander ding mag neemen als Franse
Brandewyn om te bereyden als Geesten Couleuren en
Weesens uytgetrokkhene en verders alle bereidinge tot
Welke de brandewyn &c. lyst werd ten zy daar een ander
Geest gelyst Word

Harst van Jalap

℞ Wortelen van harstugtige Jalap ℥ xij
Overgehaalde brandewyn Pt: ij

Laat Se zoo Lang warm Staan tot een tinctuur
Welke daar naa met een Sagt vuur moet gedistileerd
Worden ~~het~~ overige dat op de grond blyft Leggen
Bewaard het

Digitized by Google

143 Bloemen van Benjoijn

℞ Gestooten Gom van Benjoijn q:v:
Doet het in een Aarde Potje dekt het met een Peeperhuijs
Bint het selve Rondom toe set het in een Sant vuurtje
En dryft het met een Zagt Vuurtje in de hoogte en de
Bloemen zullen in de hoogte opklimmen welke gy somtyds
Moet vergaaren met een ander Peeperhuijs op te setten

Door Smeltinge

Olie of Vogt van Mirrha

℞ Uytgesogte Mirrha tot Poeder gebragt q:s:
Doet het selve in Wit van hard gekookte Eijeren en
Laat het tot een Olyagtig vogt Smelten op een
Vogtige Plaads

Olij of Vogt van Wynsteen

℞ Wynsteen tot dat zij Wit gebrand is q:v:
Brengt se tot een Poeder doet het in een Linne
Hypocras Zak en hangt het op een kouwde Plaads
Zoo zal hij in vogt veranderen set daar onder een Glaase
Vles om de Vogt te vangen en dan moet men het
Nog eens door Vloeij papier Laaten Loopen

Door brandinge

Zout van Alsem
- - - - - - Gezeegende Distel
- - - - - - Boonen
- - - - - - Gemeene brem
- - - - - - Zeevenboom

Digitized by Google

SECTIO TERTIA.

Per Sublimationem.

Flores Benzoin.

℞. Gumm. Benzoin contuſi q. v.

Indatur cucurbitae terreae; hanc tege cono papiraceo, eamque circumcirca liga; impone arenae, & leni igne ſublima. Aſcendentque in conum Flores, *qui mutato ſubinde cono, ſunt colligendi.*

Per deliquium.

Oleum, ſeu Liquor Myrrhae.

℞. Myrrhae electae, in pulv. red. q. ſ.

Indatur albuminibus ovorum ad duritiem coctis, & in loco humido ſolvatur in liquorem oleaginoſum.

Oleum, ſeu Liquor Tartari.

℞. Tartari calcinati, donec albeſcere incipiat, q. v.

In pulverem redactum impone Chartae emporeticae in loco frigido ac humido ſuſpenſae; hoc modo ſolvetur in liquorem, vaſe vitreo ſuppoſito excipiendum, & tunc ſemel adhuc filtrandum.

Per Incinerationem.

Sal Abſinthii.
Cardui bened.
Fabarum.
Geniſtae.
Sabinae.

Her-

Digitized by Google

Herbae ſiccatae *exurantur in cineres albos*, *ex quibus ope* aq. calentis *ſalſedo extrahatur*, & *fiat* Lixivium, *quod filtrandum*, & *leni carbonum igne exſiccandum* in Salem, *qui*, *ut purior ſit*, *iterum ſolvatur*, *filtretur* & *exſiccetur*.

Per Decoctionem & Cryſtalliſationem.

Cremor Tartari.

℞. Tartari Rhenani alb. in pulv. red. & aliquoties abluti q. v.

Coque lento igne cum ſ. q. aq. *in vaſe fictili*, *uſquedum pellicula appareat*, *quae rudicula lignea colligenda*, *exſiccanda ſuper chartam bibulam*, & *in vitro bene obturato ſervanda*, *idque repetatur*, *donec pellicula non amplius appareat*.

Cryſtalli Tartari.

℞. Tart. Rhenani albi a ſordibus mundati, & in pulv. redacti q. v.

Ebulliat cum multa aqua; *Coletur*, & *deinde*, *evaporetur donec pellicula appareat*, *exponatur frigori*, *uſque dum* Chryſtalli *lateribus phialae accreſcant*, *quae*, *effuſa aqua*, *colligendae*, *exſiccandae*, & *in vitro bene clauſo cuſtodiendae*.

CLAS.

Digitized by Google

Brand gedroogde kruyde tot as trekt uyt deselve (44
Door middel van Warm waater een Sultigheid en maakt
Daar uyt een Loog het welk men moet suyveren of door een
Zeef moet Laaten Loopen en door een koele vuur Langzaam
Tot een Sout moet uytgerookt werden welk Zout om het Zuyver
te hebben moet weeder gesmolte en gefiltereert Worden

Room van Wynsteen

R Rinke Wynsteen tot een Poeder gebragt en dikwils
Afgewassen q: v:
Kookt het met een Sagt vuur met een genoegzaame menig
Waater in een Aarde Pot zoo lang tot dat er een Vliesje opkom
Welke men met een koud Spatelije af moet neemen en drog
Het op een Vlogpapier en moet bewaard worden in een digt
Geslooten Glas en herhaald dat zoo dikwils tot dat er geen
Vlies meer opkomt

Cristallen Van Wynsteen

R Rinke Witte Wynsteen van haar Onreinigheeden
Gezuyvert tot een fyn Poeder gebragt q: v:
Laat het zoo lang kooken met veel waater tot dat zy een
Vliesje openbaard giet het door naa de kant set het
Op een koude Plaats tot dat de Christallen aan de kant
Van de Phiool aangroeyen en het afgegootene Vogt weeder
Uytgerookt en de Christallen in een digt geslooten
Glas bewaard

Digitized by Google

145 Herts Hoorn Olyphands Tanden en andere Beenbereyding

R Beenderen die U best behaagen q:s:

In stukjes gesneeden zynde Brand se in een Smeltkroes Zoo lang tot dat zy wit worden Vryft se op het allerfynste Wast se dikwills in Roose Waater en Eyndelyk op een Marmre steen gevreeven zynde maakt se tot koekjes

Deselve Beenbereyding naa de Philosophische Wys

Hangd de beenderen aan een draad in den halss van Een helm in die distileeringe van het Waater des Leevens Maar Nogtans dat zy het vogt niet raaken dan daar Een Helm op gesett doet de Distileeringe en brengt de Distileeringe Beenderen door de opklimminge Vogtig In een Vryfbaare substantie

Zout van Hartshoorn

R Stukken van Hartshoorn Smelt daar meede Een Steene Retort voegt aan deselve een wyde ontfanger de Voegen wel geslooten zynde distileerd het In een open vuur eerst met het allersagtste daar Naa met het allerhardste vuur en daar zal te Voorschyn koomen een Vlug Zout met een dikke Oly Doet het vlugge Zout in een Glaase Kolf giet Daar waater op Zet de Kolf in een zagt vuur En dryft het in de hoogten

Digitized by Google

CLASSIS SECUNDA.

De Medicamentis ex Animalibus.

De Cornu Cervi.

Cornu Cervi, Eboris, & aliorum Oſſium praeparatio.

℞. Oſſa quae & q. v.

In fruſta ſecta comburantur in Crucibulo, donec albeſcant; ſubtiliſſime trita, laventur ſaepius Aq. Roſacea; *tandem ſuper marmor laevigata, redigantur in Trochiſcos.*

Eorundem Oſſium praeparatio Spagyrica.

In deſtillatione Aq. vitae *Oſſa filo annexa ſuſpende in collo Veſicae, ita ut liquorem non attingant; tum ſuperpoſito Capitello, fiat deſtillatio, & per adſcendentes vapores Oſſa in ſubſtantiam friabilem redigentur.*

Sal Cornu Cervi.

℞. Fragmenta Cornu cervi.

Iis repleatur retorta lapidea, cui vas recipiens amplum apponatur, juncturis bene lutatis. Fiat deſtillatio ex igne aperto, primo leni, dein fortiſſimo; & prodibit Sal volatile *cum* Oleo craſſo. *Sal volatile indatur cucurbitae vitreae; affundatur* aqua, *& igne arenae in cucurbitam priori ſuperimpoſitam ſublimetur; vel una pars ſalis volatilis oleo inpraegnati admiſceatur quatuor partibus C.C. uſti, phialae ſublimatoriae indantur, & inſtituatur leniſſimo igne arenae ſublimatio.*

Digitized by Google

Cornu Cervi uſtum.

℞. Reſiduum a priori deſtillatione.
In igne aperto candeſac, donec fiat album.

DE SALE AMMONIACO.

Spiritus Salis Ammoniaci.

℞. Salis Ammon. part. unam.
Ciner. clavell. opt. *vel*
Calcis vivae part. duas.
Aq. pluvialis part. ſex.
Deſtilla ex cucurbita in excipulam amplum, donec ſal ab adſcendente plegmate ſolvi incipiat.

Sal Volatile oleoſum & aromaticum.

℞. Cinamomi electi unc. unam.
Macis.
Nuc. Moſchi ana drachm. ſex.
Caryophyll. drachm. duas cum ſemiſſe.
Cort. recent. aurant.
Citri ana unc. duas.
Sem. Cardamomi.
Cubebar. ana drachm. duas.
Sp. vini unc. quinquaginta.
Macerentur ſpatio ſex dierum; tum adde
Salis ammoniaci unc. tres. } Seorſim in pulv. re-
Ciner Clavell. unc. ſex. } dactorum.
Deſtillentur in vitro bene clauſo ad dimidiam partem.

CLAS.

Digitized by Google

Gebrande Hartshoorn

℞ Neemt het overige van de Distelatie en brand het
Int vuur tot dat het Wit Word

Geest van Armoniac Zout

℞ Ammoniac Zout een deel
Beste Potas of
Leevendige Kalk 2 deelen
Reegen Waater Zes deelen

Disteleerd Het in een Kolf uyt een Wyde ontfange
Zoo Lang tot dat het Zout door het opklimmende vog
Begint op te sollen

Sal Volaat

℞ Beste Canel ℥ſ
Foelij
Noote Muscaat ā ℥vj
Naagelen ℥ijß
Versche Oranje Schillen
Citroen Schillen ā ℥ij
Cardamom Saad
Staard peeper ā ℥ij
Brandewyn ℥xxxxx

Laat dit alles klyn gesneeden en gestooten zynde staan
Weeken 6 Daagen, doet daar dan by
Ammoniac Zout ℥ij
Pot-as ℥vj
Ider apart gestooten
Disteleerd het in een digt gestooten Glas tot op de helfte

Het Vaste Salpeeter Zout

℞ De beste en Zuyverdste Salpeeter ℥ iv
Tot een Poeder gebragt doet het in een Kroes welke
Men op Gloeyende koolen set op dat de Salpeeter als Waater
Vloeyd dan doet daar in een Stukje van een Gloeyende kool en
Wagt zoo lang dat het Stukje kool daar ~~uyt~~ in smelt en
herhaald het zoo lang met de inwerping der koole dat in
De Salpeeter niet meer aan brand vliegt het welk geschiet
In de tyd van twee Uuren en de klomp zal droog en groen zyn
En het zal zyn het bestige Zalpeeter Zout

Vaste Salpeeter Vogt

℞ Neemt Standvaste Salpeeter q: v:
Op deselve wys werd zy bereyd als de Wynsteen Oly door
Smeltinge

Zout van Geswaavelde Salpeeter

℞ Zuyvere Salpeeter ℥ xx
Doed het in een Smelt kroes op dat zy tussen de brandende
Koolen kan smelten werp op het Gesmoltene
Blom van Swaavel ℥ j
Niet op een maal maar op veele Reyse tot dat alle
Des Swaavels vettigheyd verteerd is En als het dan
Wel uytgebrand is geet het dan in een kooper bekken
En bewaard het tot gebruyk

Digitized by Google

CLASSIS TERTIA.

De Foſſilibus.

SECTIO PRIMA.

De Salibus.

NITRO.

Sal Nitri fixum.

℞. Nitri puriſſimi & optimi unc. quatuor.

In pulverem redactum, indatur crucibulo, quod imponatur carbonibus accenſis, ut Nitrum *inſtar aquae fluat. Tum indatur fruſtum carbonis igniti, & expectetur, donec illud fruſtum cum* Nitro *ſit conſumtum. Tum repetatur carbonum injectio toties, donec* Nitrum *non amplius inflammetur; quod fit ſpatio bihorii; & maſſa ſicca ac vireſcens, erit* Sal Nitri fixum.

Liquor Nitri fixi.

℞. Salis Nitri fixi q. v.

Eodem modo praeparetur, ut Oleum Tartari per deliquium.

Sal Prunellae.

℞. Nitri puri unc. viginti.

Impone ſartagini, ut intra prunas accenſas liqueſcere poſſit; liquato injice

Flor. Sulph. unc. unam.

Non una, ſed pluribus vicibus, donec omnis ſulphu-

 rea

rea pinguedo deflagraverit. *Tunc* Nitrum liquatum *eſt, funde in pelvim aeneam; concretum ſerva in uſum.*

Sal Polychreſtus.

℞. Nitri q. v.

Fluat in crucibulo; fluenti injice

Sulphuris contriti paululum.

Id continuando, donec aequalis pars Sulphuris *ſit conſumpta, & pulvis gryſeus remaneat, qui aqua calida ſolutus, filtratus, & ad ſiccitatem evaporatus, dat* Salem Polychreſtum.

Spiritus Nitri Glauberi.

℞. Nitri puriſſimi libr. unam.

Solve in

Aquae libr. duabus.

Affunde ſenſim

Olei Vitrioli libr. unam.

Deſtilla ex retorta vitrea per arenam in recipiens amplum, juncturis bene clauſis, per gradus, donec appareant ſtrigmenta oleoſa, & fumi rubri. Tunc aucto igne perge, quoad aliquid guttatim exſtillat, & ſummo arenae igne amplius expellatur nihil.

Spiritus Nitri cum Bolo.

℞. Nitri puri partem unam.

Boli vulgaris vel alterius terrae ſiccae part. tres.

Pulveriſata & mixta indantur retortae terreae ita, ut media pars retortae vacua maneat. Tum igne aperto primo leni, deinde fortiſſimo deſtillentur, donec vapores rubri ceſſant, quod peractae operationis ſignum eſt. Spiritus ſervetur uſui.

Spi-

Digitized by Google

Als dan giet de gesmoltene Salpeeter in een kooper bekken
Het zaamengestelde bewaard dat tot het Gebruyk

Zout teegens veele Ziektens

R Salpeeter zoo veel gij wilt
Laat het in een Goudsmits kroes Vloejen werpt op het Vloejende
Een Weynig gestooten Swaavel met het Zelve zoo lang aanhouden
de tot dat daar zoo veel Swaavel als Salpeeter by is en daar
Over blyft een graauwagtig Poeder het welk met warm water
Moet gesmolten worden door vloeypapier gedroopen en tot
De droogte gebragt zynde en Zout teegens veele Ziektens &c: Schap

Geest van Salpeeter

R De Zuyverste Salpeeter ℔j
Smelt die in 2 ℔ Waater
Giet daar allenskens op
Vitrool Olie ℔j
Distileerd die uyt een Glaase Retort met een kromme hals
Door het Sant in een Groote ontfanger de voege wel gesloten
Zynde vermeerdert het vuur by trappen zoo lang tot dat er
Een roode Olyagtige damp verschynt als daar het vuur
Vermeerdert zynde gaat voort zoo lang daar iets droppels
Wys uytvloeid en tot daar niets door geweld des Sands
Vuur uyt gedreeven Word

149 Zoete geest van Salpeter

℞ Neemt geest van Salpeter met aarde gedistileerd 1 deel
Mengd hij deselve in een hooge fiool onder de schoorsteen
De alderscherpste overgehaalde brandewijn zonder eenige
~~Drie deelen~~ bijdoeninge drie deelen maar langsaam
De opbruysinge gestilt zijnde dat door een tusschen rusting
Des tijds geschieden zal zet het vogt eenige uuren lang
In een sagte warmte
NB alzoo het seer moeyelijk is, alcohol op hij selven te distileeren neemt men
Alcoh: Alcoholizatum daar men eenige droppelen olij vitriol indoet tot dat
het niet meer opbruyste dan haalt men se over in het Balneum Mariæ

Zoete Geest van Zout

Werd bereyd op deselve manier als de zoete geest van Salpeter
Geest van gemeen Sout
cum bolo
Werden gemaakt ~~werden gemaakt~~ op de selve manier als de geest van
Salpeter wanneer men in de plaats van Salpeter neemt gemeen sout
Verders is alles het selve als de dampen die hier overkoomen die zijn wit
en in de geest van Salpeter rood, NB om het glas toe te luteeren neemt men
een deeg van lijnzaat meel gemaakt
eerstelijk lind, daarover smeert men gemeen leem, de Flesse daar men de Geest van Salpeter
daar men weer klij en kant over strijkt, met wolle stoffen als gesloten zijn, om dat de kurken
en gemeen sout indoet moeten van de waasem in stukke gebeeten worden

Vitriool Brandinge

℞ Vitriool in Poeder gebragt q:v:
Doet se in een Nieuwe Overglaasde pot droogd se uyt
tot Wittigheyd met een maatig vuur alle ruim sterk
Omroerende op dat het aan de zyde niet aanhangt en
tot een steen werden daar naa brand het een quartier
Vuur het vuur vermeerdert zynde tot roodigheyd

Digitized by Google

Spiritus Nitri dulcis.

℞. Spiritus Nitri cum bolo deſtillati part. unam.
Illi in phiala alta ſub camino lente admiſce.
Spir. vini alcoholiſati per ſe triplum
Sedata, quae aliquo temporis intervallo ſequetur, ebullitione, liquor per aliquot horas digeratur.

De Sale Marino.

Spiritus Salis Glauberi.
cum Bolo.

Fiunt eodem modo, uti Spiritus Nitri; *ſi loco* Nitri *ſumatur* Sal marinus.

Omnia ſunt eadem, niſi quod hic fumi ſint albi, qui in Sp. Nitri *rubri apparent.*

Spiritus Salis dulcis.

Fit eodem modo, ut Spiritus Nitri dulcis.

De Vitriolo.

Vitrioli Calcinatio.

℞. Vitrioli in pulv. redacti q. v.
In vaſe terreo non vitreato, igne modico ad albedinem exſiccetur, fortiter agitando, ne adhaereſcat, & lapideſcat; dein igne aucto per horae quadrantem uratur ad rubedinem.

Digitized by Google

Vitrioli Spiritus volatilis Sulphureus.
acidus.
Phlegma.
Oleum.

℞. Vitriolum viride calcinatum ad albedinem, & ſuo phlegmate privatum.

Eo reple retortae amplae Waldenburgicae, vel vitreae loricatae fere duas tertias. *Impone retortam fornaci reverberii; eique appone recipiens amplum; evoca blando igne reſiduam aquoſitatem, quae eſt* phlegma Vitrioli. *Dehinc accurate clauſis commiſſuris, auge ignem gradatim, donec fumi prodeant. In eodem gradu ignis perge, quoad refrigeretur recipiens, & nullae guttae amplius exſtillent. Vaſis refrigeratis, liquorem in recipiente collectum inde cucurbitae longiuſculi colli; illi promte impone alembicum. Commiſſuras arcte claude, & leniſſimo arenae igne deſtilletur Spiritus, qui erit* Spiritus Vitrioli volatilis ſulphureus.

Novo applicato recipiente, reſiduum ad dimidias evaporetur, & erit Spiritus Vitrioli Acidus. *Reſiduum vero in Cucurbita* Vitrioli oleum.

Sal Tartari Vitriolatus.

℞. Olei Vitrioli q. v.
Huic caute & lente admiſce,
Aquae quadruplum.
Ac ſenſim affunde
Oleum Tartari per deliquium.
Circa finem cautiſſime obſervando punctum ſaturationis,

Geest van Vitriool met zyn Zuure Vlugge Zwaavelagtige Vogt en Olij

℞ De Groene Vitriool Brand deselve dat zij wit Word en van
haar vogtigheyd ontbloot met het selve vervuld ontrent twee
Deelen van een Wyde Wallenbruggende of glaase Retort
Wel gelymt zynde tot de krom hals in een weederom te ru
Oven, voegt aan de selve een wyde groote ontfanger zoekt uyt
Deselve de verdere Waateragtigheyd met een sagt vuur, wel
Is de vitriools Vogt daar naa besorgt de voegen sluyt se dig
toe vermeerdert het vuur zoo lang met trappen tot dat den
Ontfanger koud begint te Werden en geen druppelen meer
Afdruppen daar naa de Vaaten verkoeld zynde doet de
Vaaten in een kolf met een langen hals voegt aan de selve
terstond een helm sluyt de Opening naauw toe en di steker
De Geest door een langsaam Sant vuur en deselve zal zynde
Vlugge Swaavelagtige Vitriool Geest. Een Nieuwe ontfang
Daar over geset zynde trekt daar het overige uyt tot op de
Helft en het Zal Zyn de Zuure Geest van Vitriool he
Andere dat nog overgebleeven is in de kolf zal zynde
Oly van Vitriool

Zout van Gevitriooolde Wynsteen

℞ Olij van Vitriool q:V:
Mengt voorsigtig en langsaam bij dit Vier deelen Waat
Mengt daar op het laatste bij met veel voorsigtigheyd
Oly van Wynsteen door Smeltinge
Tot ontrent de Opsiedinge ophoud kookt het naa dat g
Daar bij

Digitized by Google

151 Gedaan hebt. Vier deelen Waater Laat het. Warm door een vloeypapier loopen en set het op Een koude Plaad Som te Cristalleeren

Digitized by Google

tionis, coquatur, poſtquam addideris Aquae quadruplum; *filtra fervide, & reponatur ad cryſtalliſandum.*

Idem fit ſi Oleo Tartari per deliq. lente admiſceas in vitro Ol. Vitriol. q. ſ. & punctum ſaturationis rite obſervetur, & dein leni igne ad ſiccitatem evaporetur.

Ens Veneris.

℞. Colchotaris Vitrioli edulcorati.
Salis Ammoniaci ana libr. unam.

Subtiliſſime pulveriſata immittantur cucurbitae terreae, capitello vitreo munitae, ac igne arenae fiat ſublimatio Florum.

Digitized by Google

SECTIO SECUNDA.

De Sulphure.

De Sulphure.

Flores Sulphuris.

℞. Sulph. flavi a ſordibus purgati, q. v.

Indatur vaſi terreo, & in arena ſublimetur in aliud vas ſuperpoſitum, & luti ope firmiter adnexum; flores colligantur & uſui ſerventur.

Oleum ſeu Spiritus Sulphuris per Campanam.

℞. Sulphuris crudi q. v.

Inde vaſi fictili, ſuperponendo alembicum, vel campanam vitream; tunc accende, & liquorem per roſtrum alembici ſtillantem, vel ex campanae margine decidentem, collige. Haec fiant aëre, vel loco humidiore.

Balſamus Sulphuris Terebinthinatus.

℞. Florum Sulphuris unc. unam.
Ol. Terebinthinae unc. ſex.

Coque in phiala ad conſiſtentiam Balſami;

Balſamus Sulphuris Aniſatus. Juniperinus. Succinatus.

℞. Florum ſulphuris unc. unam.
Ol. Aniſi Juniperi vel ſuccini deſt. unc. ſex.

Leni igne arenae digerantur in Balſamum.

Bal-

Blom Van Zwaavel

R Geele Swaavel van zyn onreynigheyd Gezuyvert q: v:
Doet ze in een Aarde Pot Set daar een andere Pot overhee
Smeert het wel toe dryft het in de hoogte met een Zant
Vuur vergaadert de bloemen en vergaadert die tot gebruy
NB Het is beter dat men daar 2 maal zoo veel suyver droog Sand by doet.

Oly Of Geest van Swaavel door een klok gemaakt

R Rauwe Swavel q: v:
Doet het in een aarde potje daar over settende een helm, of een Glaa
Klok Steekt de Swaavel aan brand en vergadert het vogt dat lang
De kante van de klok, of uyt de pyp van de Helm druypt, Dit moe
Geschieden op een vogtige plaads, men moet de Swavel eerst Smelt
Op een kleyn koolsvuur, En de klok moet Soo gemaakt zyn
Dat daar van onderen lugt in kan koomen

Swaavel Balsem met Terpentyn

R Blom van Swaavel ℥j
Terpentyn Olie ℥vj
Kookt het Soo lang tot de Dikte van een Balsem

Balsem van Swaavel met Anys Olie
Jeneever Olie
Brandsteenol

Werde alle op de selve manier gemaakt als
R Blom van Swavel ℥j
Ol: van Jenever, Anys, of Succini Dest: ℥vj
Digereert het op een Sagt vuur van Sant
Tot op de Condistentie van Balsem

Digitized by Google

153 Roelands Zwaavel Balsem
of die Roeland Werd toegeschreeven'.

R: Blom van Swaavel ℥j
Raap Olie ℔ß
Sterke Wijn ℥ij

Weekt het agt daagen lang in een Zagte Warmte deselve somtyds omroerende daar naa kookt het soo lang op een Zagt vuur tot dat de Wyn verteerd is en de Balsem Van zyn onreynigheeden gezuyvert zynde tot het Gebruyk bewaard
Zoo werd ook gemaakt Balsem sulf: Vid Lenatus Indien de Lyn Olie genoomen word in plaads van Raap Olie

Brandsteens Vlugge Zout en Olij

R: Brandsteen q: v:

Doet het in een Steene of onngeslaage Retort tot op De helft daar naa doet op het selve een groote meenigte Van het Reyndste en zuyverste Sant opdat de brandstee. Wel bedekt werd voegt aan deselve een groote ontfanger De voege wel gesmeerd zynde gebruykt een langsaam Vuur en als de Olij met het Waater zig begint te Vertoonen vermeerdert een weynig het vuur tot dat de Druppelen dem een den anderen volgen als de Olij Dik werd vermeerdert het vuur een kleynigje welk Men zoo lang moet aanhouden tot dat den ontfanger helder werd allenskens koud gewonde zynde wast het Met waater in den ontfanger af dat het vlugge Zout by malkanderen komt giet dit dan al te //

Digitized by Google

Balſamus Sulphuris Rulandi, vel qui Rulando adſcribitur.

℞. Florum Sulphuris unc. unam.
Ol. Raparum libr. dimid.
Vini generoſi unc. duas.

Macerentur diebus octo calore leni, aliquoties agitando; poſtea leni igne coque ad Vini conſumtionem, & Balſamus a faecibus ſeparatus ſervetur uſui.

Balſamus Sulphuris Linatus.

Paretur eodem modo cum Oleo Lini.

De Succino.

Succini Sal volatile & Oleum.

℞. Succini q. v.

Inde retortae terreae, vel vitreae loricatae, ut ſemiplena ſit; dein ei ſuperadde

Arenae purae ſicciſſimae bonam quantitatem, ut Succinum probe tegatur.

Ei adapta recipiens amplum, commiſſuris bene munitis; lenem applica ignem, ut retorta incaleſcat. Cum Phlegma prodiit, & Oleum apparere incipit, parum augeatur ignis, ut gutta guttam ſequatur; cum oleum fit ſpiſſius; augeatur parum ignis, qui continuandus, donec vas recipiens fiat clarum. Refrigeratis omnibus, in recipiens vas verſa Aquam, *ut ea undique adhaerens* Sal volatile *abluas. Omnia, quae prodierunt, effundo*

Digitized by Google

in cucurbitam vitream; huic impone alembicum caecum, & calore humano calori ſimili, digere per triduum, tunc ſepara Oleum. *Aquam reſiduam evapora ad dimidium, & in locum frigidum ad cryſtalliſandum reponatur. Evaporationem & cryſtalliſationem repete, donec omne* Sal *acceperis. Salem conjice in cucurbitam parvam, alembico caeco munitam, & commiſſuris clauſis ex arena ſublimetur. Oleo affunde* aquam copioſam, *& ex veſica deſtilla.*

Tinctura Succini.

Paratur eodem modo, ut Tinctura Gummi Laccae.

S. E.

Digitized by Google

Maal het welk voor den dag gekoomen is in een Glaase kolf
Zet op de Selve een blinden Helm en Set het op een Sagt vuurtje
Gelyk de Menschelyke Warmte drie daagen lang Scheyd er dan
De Oly van, Rookt het Selve dan tot op de helft uyt en Set
Het dan op een koude Plaats om te Cristalliseeren Laat het
Weeder uyt rooken en Chrистallen Schieten zoo lang tot dat
Gij al het Zout zalt bekoomen hebben het zout in een klyne
Kolf gedaan met een blinden helm voorsien en de opening
Wel geSlooten zynde dryft het inde hoogte door een Zagt
Vuur giet een meenigte watter op de Oly en distileerd het
Door een ketel

Tinctuur Succini

Werd op deselve wyse gemaakt
Als de Tinctuur Gum Laccae

Digitized by Google

Helsen Steen

℞ Neemt de Zuyverste Zilver Vylsel ℥j
Sterk Waater ℥ij
Doet se in een Glaase vat en waasemt het op een Saft Vuur
Tot de Verteeringe der twee derde deelen het overige doet dat
In de kroes set het weeder int Vuur op dat het uytwaasemt
Vermeerdert dan het vuur zoo veel tot de Stof als Was
Vloeyd welke bewaard word in een Glas met een nauwe hals

Afverwsel Van Kooper

℞ Vylsel van Rood kooper ℥j
Giet daar op
Geest van Armoniac Zout Met Pot-As
Gedistelleerd ℥vj
Zet het zoo lang in een Sagte Warmte tot dat zy in
Een Blaauwe afverwsel verandert is

Oogniet Bereijdinge

℞ Apothekers Oogniet of diergelyke Calmeij q:v:
Doet se in een kroes drie maal gegloeijt Zynde blust
Het weeder zoo dikwils uyt met Roose waater daar
Naa brengt het tot een Seer fyn Poeder op een marmere
Steen gevreeven en met Roose Waater gemengt
Maakt het tot bolletjes

Bereijding Van Clameij Steen

Geschiet op deselvde Manier

Digitized by Google

SECTIO TERTIA.

De Metallis.

DE ARGENTO.

Lapis Infernalis.

℞. Limaturae Argenti puriſſimi unc. unam.
Aq. fortis generoſae unc. tres.

Indantur vaſi vitreo, & in arena evapora ad duarum partium conſumtionem; reliquum effunde in crucibulum amplum; rurſum collocetur ſupra ignem, ut ebulliat. Tunc adaugeatur ignis, ut materia inſtar cerae fluat, quae effuſa, ſervetur uſui in vitro oris anguſti.

DE CUPRO.

Tinctura Veneris.

℞. Limaturae Veneris rubr. unc. unam.
Affunde
Sp. Salis Ammon. cum cineribus clavellatis deſtill. unc. ſex.
Digere, donec Tinctura caerulea evaſerit.

Tutiae Praeparatio.

℞. Tutiae Officinarum, ſeu Cadmiae Graecorum q. v.
In Crucibulo ter candefiat, toties Aq. Roſacea *extinguatur; dein ſuper marmor in ſubtiliſſimum pulverem laevigatam redige cum* Aq. Roſacea *in Paſtillos.*

Eodem modo fit

Lapidis Calaminaris Praeparatio.

DE

Digitized by Google

DE PLUMBO.

Plumbi uſtio.

℞. Plumbi laminarum tenuiſſimarum q. v.
Sulphuris q. ſ.

Fiat Stratum ſuper Stratum in fictili novo; ignem ſuccendito, & flagrans Plumbum ſpathâ ferreâ move, donec in cineres redigatur.

Oleum, ſeu Liquor Plumbi.

℞. Plumbi calcinati q. v.

Affuſo Acetô deſtillatô, *maceretur diu, & Tinctura per chartam bibulam filtretur, & ebulliendo parum inſpiſſetur.*

Saccharum Saturni.

℞. Aceti Lithargyrii q. v.

Evapora in vitro igne arenae, quouſque in ſuperficie pellicula appareat; defer in locum frigidum, ut Chryſtalli *concreſcant, eritque* Saccharum Saturni. *Hoc ſolve in* Aceto deſtillato, *ſolutum, ut ſupra, evapora, & in frigido loco* Cryſtalli *concreſcent pulcherrimae.*

DE FERRO.

Chalybis praeparatio.

℞. Limaturae Chalybis puriſſimi q. v.

Irroretur Aceto Vini acerrimo, *& ad Solem ſiccetur, & hoc tamdiu repetatur, donec ſuper porphyritem, af-*

Digitized by Google

Gebrand Lood

℞ Neemt het alderdunste geslagen Lood q:V:
Swavel q:S:
Doet de in een Weduwe Pot den een laag op een ander, en steekt
het in brand aan het Vuur brandende roerd de stoffe om met
Een Ysere Spatel tot dat het tot Asch verbrand is

OLij of Vogt van Lood

℞ Gekalsineerd Lood q:V:
Giet daar op gedistileerde Azijn laat het weeken en
Laat het geconcludeerde door een Vloeybaar Papier
Loopen en laat het een Wynig op kooken

Lood Suijker

℞ Azijn van Goud Glid q:V:
Waasemt het uyt in een Glaasde Vat door een Zand
Vuur zoo lang tot dat daar booven op schynd een
Vliesje te koomen, brengt het in een koude Plaads op
Dat het Christallen schieten en het zal zyn Lood Suyker
Dit Smelt in gedistileerde Azijn Waasemt het weeder uyt
Gelyk booven en laat de Christallen in een koude plaadse
Schieten

Staal Bereijding

℞ Neemt het alderzuyverste Staal Vylsel q:V:
Besprengt die met de sterkste Wyn Azijn en droog
Het aan de Zon herhaald dit zoo dikwils tot dat
het op een Vryfsteen met een

Digitized by Google

157) Wynigje Kaneel Waater daar op gegooten en tot een
Zeer fyn Poeder gebragt moet werden

Yzer of Vitriool Zout

℞ Ongeroestte Vylsel van Staal twee deelen
Giet op deselve in een Wyd vat
Gemeen Waater 6 deelen
Laat allenskens op het selve druypen
Vitriool Oly drie deelen
Schud deese dingen om en set het op warm Sant
Het gesmolte afgegooten zynde laat het warm door
een Vloeypapier loopen waasemd het uyt door een Zand
Vuur zoo lang tot dat geene het welk te zaamen loopt
zyn de Christallen van de Vitriool des Yzers

De openende Yzere Coleur

℞ Vylsel van Yzer ℥ iij
Room van Wynsteen ℥ xij
Kookt het in een Yzere Pot met genoegsaam Schoon
Waater door het dikmels omroeren met een Yzere Spatel
Tot dat het Yzer swart geworden is het welk afgegooten zynde
Rookt het soo lang uyt tot de behoorlyke dikte van een Syroop

Openende Yzere Saffraan

℞ Vylsel van Yzer
Zwaavel ana P: Eq:
Vryf die soo lang in een Glaase of Steene Mortier giet daar waater
Op, op dat zy een Pap werden set dit vyf uuren lang weg dan set
Het met een gedekte kroes in het Vuur op dat het niet uyt
Gebrand werd houd het nog zoo 2 uuren lang int Vuur
Gedurig laaten Roeren tot dat het rood Poeder werd

Digitized by Google

fuſo tantillo Aquae Cinamomi, *teri queat in impalpabilem pulverem.*

Sal, ſeu Vitriolum Martis.

℞. Limaturae Martis non rubiginoſae partes duas.
Illi in vitro amplo affunde
Aquae communis calidae partes ſex.
Senſim dehinc inſtilla
Olei Vitrioli partes tres.

Haec agita, & impone arenae calidae, ſolutionem decantatam filtra calide; evapora igne arenae, donec cuticula appareat. Repone in locum frigidum, quae concreſcunt, chryſtalli ſunt Vitriolum Martis.

Tinctura Martis aperiens.

℞. Limaturae Martis unc. tres.
Cremor. Tartar. unc. duodecim.

Coq. cum ſ. q. aq. purae *in lebete; ſaepius ſpatula ferrea agitando, donec aqua nigra evaſerit, quae decantata ad tenuioris Syrupi conſiſtentiam evaporetur.*

Crocus Martis aperiens.

℞. Limaturae Martis.
Sulphuris ana partes aequales.

Terantur diu in mortario vitreo, vel lapideo, affundendo Aquam, *ut ſint paſta; haec per quinque horas reponatur; dein tecto crucibulo apponatur igni, ut deflagret; ſervetur adhuc per biborium circiter in igne, perpetuo agitando, donec pulvis fiat ruber.*

Flo-

Digitized by Google

Flores Salis Ammoniaci Martiales.

℞. Lapidis haematitidis.
Salis Ammoniaci ana partes aequales.

Terantur in pulverem inpalpabilem; indantur cucurbitae vitreae ſuo alembico munitae; defodiantur in arenam, uſque ad alembicum. Deinde arenae igne ſummo ſublimentur flores.

Vlugtige Armoniac Zout Bloemen

℞ Bloedsteen
Armoniac Zout ana Part: Equ:
Vryft die tot een zeer fyn Poeder: doet se in een Glaase kolf
Met zyn helm voorsien zynde zet Ze diep int Zand met een
Helm daar op daar naa dryft se in de hoogste met het
Grootste vuur tot Bloemen

NB Men moet een klyn flesje aan de pyp van de helm binde
Want daar komt een weynig vogt over die de sterkste
Sp: Salis Armoniaci is dier kan Weesen

Digitized by Google

159 Roode Neergeveldе Kwik

℞ Kwik zoo veel gy wilt
Smelt die in sterk waater of geest van Salpeter. S:
Rookt het gesmoltene in een sant vuur uyt tot dat het
Droog is daar naa vermeerdert het vuur tot den derden
Graad zoo lang tot dat uyt het witte Poeder een rood poeder werd
NB Sulks geschied makkelyk in een glaase schootel uyt de boom
Van een retort gesneeden maar men moet het geduurig roeren
En sig wagten voor de damp die schadelyk is

Witte neergeveldе Kwik

℞ Kwik ℥ v ij
Smelt die in ~~geest gemaakt uyt Zee zout~~ geest van Salpeter of
Sterk waaten ℥ x ij Gesmolte zynde doet daarby peekel
gemaakt van vyf oncen gemeen zout te
Met een pint waater
Laat het door een Vloeypapier loopen en de Mercurius
Zal zig in een witte Couleur neerslaan welke door
Herhaalde opgietinge van waater moet afgesoet werden
En gedroogd worden

Bytende en opgeheeven kwik

℞ Leevendige kwik zoo veel gy wilt
Smelt die op warm sant in

Digitized by Google

SECTIO QUARTA.

De Semi-metallis.

DE MERCURIO.

Mercurius praecipitatus ruber.

℞. Mercurii, q. p.

Solvatur in

Aquae fortis, *vel*

Spiritus Nitri ſufficiente quantitate.

Solutam evapora in arena ad ſiccitatem; deinde auge ignem ad tertium uſque gradum; quouſque pulvis ex albo fiat ruber.

Mercurius praecipitatus albus.

℞. Mercurii unc. octo.

Solve in

Spiritus Nitri, vel

Aquae fortis unc. duodecim.

Solutioni affunde

Muriam, factam ex Salis marini unciis quinque & Aquae pinta una.

Praecipitabitur Mercurius *albi coloris, qui iterata aquae affuſione edulcorandus & exſiccandus eſt.*

Mercurius ſublimatus corroſivus.

℞. Mercurii vivi q. p.

Solve in arena calida in

Aqua

Aquae fortis, *vel*

Spiritus Nitri, q. ſ.

Cum plane ſolutus fuerit Mercurius, evapora ad ſiccitatem. Huic maſſae admiſce.

Salis marini decrepitati partem aequalem.

Ea reple matracii unam partem tertiam, orificium vitri chartaceo operculo claude, inpone arenae, applica primo ignem lenem, quem ſucceſſive auge, donec omnis Mercurius ſublimatus *ſit, quod circiter poſt ſex vel ſeptem horas continget, refrigeretur matracium, eoque fracto* Mercurius ſubl. corroſ. *eximatur.*

Mercurius dulcis.

℞. Mercurii ſublimati corroſivi q. p.

Tere in mortario vitreo, vel marmoreo; paulatimque inter terendum admiſce.

Mercurium vivum ea quantitate; donec Mercurius corroſivus. nihil amplius aſſumit.

Ad minimum tantundem vivi *ſumatur, quantum* ſublimati *Pulvere hoc reple vitri idonei partem tertiam, ſublimaque vel ex arena, vel igne aperto; incipiendo ab igne primi gradus, eumque ad tertium uſque gradum adaugendo. Si operatus rite fueris, quatuor vel quinque horarum ſpatio operatio erit finita; tunc fracto vitro* ſublimatum dulce *exime; quod ſi purum non ſatis fuerit, ſublimationem, abjectis ſordibus, una & altera vice repete.*

Turbith minerale.

℞. Mercurii partem unam.

Olei

Digitized by Google

Sterk waater
Geest van Salpeter q:S:
Rookt hem tot droogte toe uyt mengt by dit deeg gekraakt
Zee zoat een gelyke deel met deselve vervult de Retort, en derde
Deel Stopt de mond vant glas met een Papiere deksel Set het
In een Zant Vuur gebruykt eerst een Sagt Vuur, het eene naa
het ander vermeerdert zoo lang dat al de kwik in de hoogte
Gedreeven is het welk geschieden zal naa de tyd van Zes, a
Zeeven uuren Laat het Retort koud werden en neemt uyt
Deselve gebrooken zynde de bytende opgeheeven kwik

Zoete Kwik

R. Bytende opgeheeven kwik q:V:
Vryft se in een Glaase mortier en mengt daar onder allensk-
kens met Vrye Leevende kwik deselve meenigte tot dat de
Bytende kwik niet meer aanneemt vervult met dat selve
Poeder het derde van een bequaam Glas en dryft het in
De Hoogten uyt een Sant vuur, of oopen vuur aan te
Vangen met de Eerste trap des Vuurs en deselve tot den
Derden graat te vermeerderen indien hij wel gewerkt heeft
Zoo zal het werk volbragt zyn in te tyd van vier of vyf
Uuren dan neemt daar uyt het Glas gebrooken zynde
De opgeheeve Zoete kwik indien zy niet ruyn genoeg zal zyn
Herhaald het, de onreynigheeden weggeworpen zynde andermaal

Turbith mineraale

Berg turbith

R. Kwiksilver een deel

161 De beste Vitriool Olij 4 deelen
Zet het in een kolf op sant vuur maakt een vuur op dat
De stoffe uyt waasemt en yndelyk droog werd tot een witte
Couleur dat koud geworden zynde giet op het selve laauw
Waater dan zal daar op de grond blyven leggen een geel
Poeder dat Poeder zoet het af met waater zoo lang tot dat
Hy niet meer zuur is en zal weesen berg turbith

Berg Morraain

℞ Leevendige kwik 4 deelen
Blom van swaavel 3 deelen
Vryft se zoo lang onder malkander in een glaase mortier
Met een glaase stamper tot dat de kwik onsigtbaar is
En het Poeder swart werd

Glas van Spiesglas

℞ Raauwe Spiesglas seer fyn tot Poeder gebragt q.s.
Doet het in een verglaasde aarde Pot met een vlakke boodem
Brand hem op een langsaam vuur gedurig om te roeren
met een yseren spaatel om dat hy niet aan een en klontert
En indien hy te zaamen loopt maakt hem weeder tot poeder
En brand hem als vooren altyd zoo omroerende tot dat
Hy niet meer zaamen loopt dan doet ment in een
kroes met een steen bedekt legt rondom de selve gloejende
koolen op dat hy door het geweldigste vuur vloeyd ontrent
Een uur indien gy ets met een yseren spaatel daar uyt
Zult genoomen hebben om te sien of de stoffe helder
Genoeg zy giet het op een warm gemaakte taafel van steen
Het welk koud geworden zynde zal het Spiesglas zyn
N B Wanneer men het Calcineert en roert moet men sig soo
Veel moogelyk is van de waasem wagten

Digitized by Google

Olei Vitrioli optimi partes quatuor.

Impone in matracio vitreo arenae; ſtruatur ignis, ut maſſa fere ebulliat, tandemque fiat ſicca ac albi coloris. Huic refrigeratae affunde aquam tepidam, & decidet ad fundum pulvis luteus; hunc aqua fervida edulcora, donec fiat inſipidus; eritque Turbith minerale.

AEthiops mineralis.

℞. Mercurii vivi part. quatuor.
Flor. Sulphuris part. tres.

Agitentur in mortario vitreo, piſtillo vitreo, donec Mercurius *penitus diſpareat, & pulvis fiat niger.*

De Antimonio.

Vitrum Antimonii.

℞. Antimonii crudi in ſubtiliſſimum pulverem redacti q. v.

Imponatur fictili terreo, non vitreato, plani fundi. Calcina igne leni, ſpatula ferrea perpetuo agitando, ne concreſcat, & ſi concreverit, denuo in pulverem redigatur, & calcinetur, ut prius, agitando tamdiu, donec non amplius fumet, & in grumos concreſcat. Tum inde crucibulo optimo, laterculo tecto, cui undique prunas admove, ut igne violentiſſimo fluat poſt horam circiter; ſi prius immiſſo bacillo ferreo aliquid extraxeris, videriſque, num materia ſit ſatis diaphana; effunde ſuper tabulam lapideam probe calefactam; quod refrigeratum, erit Vitrum Antimonii.

Infuſio Vitri Antimonii.

℞. Vitri Antimonii integri drach. unam.
Vini hiſpanici libr. unam.
Stent in maceratione per viginti quatuor horas.

Regulus Antimonii Martialis.

℞. Ferri optimi unc. ſeptem.
Igniatur in crucibulo tecto igni maximo impoſito; inſi-tuc candenti adde
Antimonii optimi in ſubtilem redacti pulverem libr. unam.
Cum maſſa maximo igne bene fluxerit; ſucceſſive adde
Nitri optimi uncias tres.
Obtecto, facta detonatione, crucibulo, igne maximo fluat, donec non amplius ſcintillet; tum ſubito in conum fuſorium calefactum, pauco ſebo inunctum, effundatur, conuſque parum concutiatur; quae ad fundum ſubſidet, pars metallica Regulus *eſt.* Regulus *a ſcoriis liberatus, iterum igne violento fluat; ſenſim denuo* Nitri *puriſſimi & ſicciſſimi unciae tres addantur; hocque tertia etiam vice cum iiſdem cautelis reiteretur, & erit* Regulus Antimonii Martialis ſtellatus.

Crocus Metallorum.

℞. Antimonii crudi.
Nitri puri. ana partes aequales.
Terantur accurate in minutiſſimum pulverem; detonentur; pulvis reſiduus edulcoratus eſt Crocus Metallorum.

Infu-

Digitized by Google

Infusio Vitri Antimoni

℞ Vitri Antimoni Integri ℥i
Spaansche wijn ℔i
Laat het 24 Uuren staan weeken

Regulus van Spiegglas van Martiale

℞ Beste IJser ℥vij
Maakt het Gloejend op het sterkste vuur in een bedekte Goudsmits kroes doet daar bij het selve volkoomentlijk Gloejende
De beste Spiegglas tot poeder gemaakt ℔j
Als de stoffe wel vloeijd door het groote vuur doet daar bij Roetjes dan bij
Beste Salpeeter ℥ij
De smelt kroes bedekt en voleyndigt zynde laat het zoo langzaam vloejen met het grootste vuur tot dat het niet meer Glinstert dan giet het schielijk in een warm gemaakte Giet Pot : zoo zal den kooning naa de grond sinken laat den kooning van zyn onreynigheeden gezuyverd werden doet hem dan wederom smelten met het sterkste vuur met daar bij te doen
De zuyverste Salpeeter ℥ij
herhaald dat weder voor de derde maal met de uyterste voorsigtigheyd en het zal zyn de IJsere starren kooning van Spiegglas
NB het beste is te neemen de spijkers daar de smids de paarde mee beslaan
NB Het moet een ysere zyl (?) zyn want anders de regulus met de kopere zyl vereenigt

Metaalen Saffraan

℞ Raauwe Spiegglas
Suyvere Salpeeter ana p: Eq:
Vrijft se raauw keurigh tot een fijn poeder verpoodse het overige Poeder afgezoet dan is het metaalen Saffraan
NB Vrijvt ieder apart heel fijn set dan een smelt kroes in het vuur laat die gloejen en werpt daar gedurig van dat wel onder malkandor gemengt in wanneer het daar alles in is smelt men het of met warm water eenige reysen het poeder dat eyndelijk wel gedroogt zynde is Crocus Metallorum

Digitized by Google

 Infusie van Crocus Metallorum

℞ Crocus Metallorum ℥j
Spaanse Wyn ℔ 1
Laat het 8 daagen staan trekken de Infusie helder afgegooten Zynde
Werd tot het gebruyk bewaard

Braakende Wijnsteen

℞ Metaalen Saffraan
Room van Wynsteen ana P. Eq:
Laat het zoo lang te zaamen in Waater kooken tot de Wynsteen Word opgelost laat de warme oplossinge door een Vloeipapier loopen herhaalt dit zoo dikwils door opgietinge van nieuw Waater tot dat daar niets meer te Sien van de Wijnsteen waademt het zoo lang uyt tot dat men een velletje ziet Zet het dan Onte Christalliseeren dan zullen het Christallen zyn van Braakende Wijnsteen

Zweetdryvend Spiesglas

℞ Beste Spiesglas een deel
Zuyvere Salpeeter drie deelen
Vrijft het tot een fyn poeder op dat het zig ten eenemaal Vermengt daar naa verpaft se en laat se daar naa nog Vier Uuren in een Sterk vuur branden zonder Smelten de Materie koud geworden zijnde maakt het tot een Poeder En het zal zyn het niet afgezoeten Zweetdryvend Spiesglas Maar Indien de Salpeeter met waater afgewassen is Zoo zal het in't gemeen genoemt zyn Zweetdrijvent Spies Glas waademt het waater waar meede het afgezoet is tot de helft toe uyt en het zal U Schaffen Spiesglaasige Salpeeter

Digitized by Google

Infuſio Croci Metallorum, ſeu Aqua benedicta Rulandi.

℞. Croci Metallorum drach. unam.
Vini Hiſpanici libr. unam.
Digerantur per tres dies. Infuſio decantata ſervetur uſui.

Tartarus emeticus.

℞. Croci Metallorum,
Cremoris Tartari ana partes aequales.

Bulliant in aqua, donec Tartarus diſſolvatur; ſolutio calida filtretur; id nova affuſa aqua toties repetatur, donec non amplius de Tartaro appareat. Evaporetur, donec cuticula conſpiciatur, & ad cryſtalliſandum reponatur, eruntque cryſtalli Tartarus emeticus.

Antimonium Diaphoreticum. non edulcoratum.

Nitrum Antimoniatum.

℞. Antimonii optimi part. unam.
Nitri puriſſimi part. tres.

Terantur in pulveren ſubtiliſſimum, ut accurate miſceantur; dein detonentur, eoque facto per quadrantem horae detineantur in igne non vehementiori, quam ut ſolummodo candeant & frigefacta maſſa in ſubtilem pulverem redigatur, eritque Antimonium diaphoreticum non edulcoratum. *Si vero Nitrum aqua abluatur, erit* Antimonium diaphoreticum *vulgo ita dictum. Aqua, qua ablutum eſt, ad dimidium evaporata, dabit* Nitrum antimoniatum.

Antimonii Butyrum.
Cinnabaris.

℞. Antimonii crudi pulveriſati.
Mercurii ſublimati corroſivi, ana part. aequales.

Terantur diu in mortario vitreo, vel lapideo, ut bene miſceantur. Eo pulvere reple retortam vitream ampli colli, ad dimidium. Impone arenae; agglutina recipiens; excita ignem primi gradus, & extillabit liquor craſſus concreſcens, pruna admota ſubinde ſolvendus, ne collum retortae occludat, eaque diſſiliat. Augeatur ignis, donec egrediantur vapores rubri; tum remoto recipiente, aliud recipiens cum aqua appone; commiſſuriſque non lutatis auge ignem, ut retorta candeat, & ita per quadriborium continua.

Tunc refrigeratis omnibus, habebis Butyrum Antimonii, *& ejus* Cinnabarin *collo retortae adhaerentem.* Butyrum Antimonii *ex arena per retortam rectificetur,* Cinnabaris *vero ita ſervetur.*

Antihecticum Poterii.

℞. Antimonii in ſubtiliſſimum pulverem redacti part. unam.
Limaturae Stanni Anglici part. dimidiam.
Nitri puriſſimi part. tres.

Miſceantur accurate, detonentur, edulcorentur.

FINIS.

IN-

Digitized by Google

Booter van Spiesglas en Vermiljoen

R: Raauwe fyn gevreven Spiesglas
Kraagende opgeheeven kwik van Elks eevenveel
Vryft de lang in een Glaase of Steene mortier op dat zy wel Eenig
Met dit Poeder vervuld daar mede een Glaase retort met een wy
hals tot op de helft set het in Sand besmeerd den ontfanger
Maakt een vuur vanden eersten trap en daar zal uytdruppen
Een dik en Saamvloeyende Sap welken door. Bydoening van
Gloeyende koolen somtyds moet gesmolten werden op dat den
Ontfanger niet zoude toe Sluyten op dat deselve niet van
Elkander bersten smeerdert dan het vuur zoo langzaam tot dat
Daar uyt gaed rode waalemt dan den ontfanger weggedaan zyn
Zet dan een ander retort aan met waater gevult en de opening
Niet geslooten zynde vermeerdert het vuur zoo lang tot dat de
Retort gloeyende is, Continueert het nog vier uuren lang dan
Alles koud geworden zynde zult gy hebben de booter van
Spiesglas en vermiljoen welke hangt aan den hals van de
Retort
De booter van Spiesglas distileert die weeder op nieuw
Door een Retort in het Sand maar de vermiljoen bewaart
Die zoo als zy is

Poeder teegen de teering van Poterig

R: Spiesglas gestooten tot een fyn Poeder gebragt 1 deel
Gevyld Engels Tin een half deel
De zuyverste Salpeeter drie deelen
Mengt se naauwkeurig onder malkander daar naa vergroot
se en Zet se op - - - - - - - - - - -

Ende

Leyden den 8 January 1738

Willem Braband

Digitized by Google

Digitized by Google

INDEX
Medicamentorum praeparatorum & compoſitorum.

A.

Aceta per Deſtillationem. 136
Alexipharmacum. ibid.
Deſtillatum. ibid.
Prophylacticum. ibid.
per Infuſionem. 95
Calendulae. ibid.
Lavendulae. ibid.
Lithargyrii. ibid.
Roſarum. ibid.
Rutaceum. ibid.
Scilliticum. ibid.
Theriacale. ibid.
Aethiops mineralis. 161
Alcohol Vini. 124
Alcaliſatum. 137
Aloë Roſata. 57
Antidota & Opiata. 68
Antihecticum Poterii. 164
Antimonii Praeparata. 161
Antihecticum Poterii. 164
Butyrum. ibid.
Cinnabaris. ibid.
Crocus Metallorum. 162
Ejuſdem Infuſio. 163
Diaphoreticum. ibid.
non edulcoratum. ibid.
Nitrum. ibid.
Regulus. 162
Tartarus Emeticus. 163
Vitrum. 161
Ejuſdem Infuſio. 162

Aquae Deſtillatae. 122
Abſynthii. ibid.
Alexipharmaca v. Acetum. 136
Antiepileptica v. Tinctura. 139
Antinephritica v. Spiritus. 126
Antiparalytica v. Spiritus. ibid.
Arboris Vitae. 122
Artemiſiae. ibid.
Baccarum Juniperi. ibid.
Benedicta Rulandi, ſeu Infuſio Croci Metallorum. 163
Boraginis. 122
Cardui benedicti. ibid.
Centaurii minoris. 124
Chelidonii majoris. 122
Cichorei. ibid.
Cinamomi. 124
Cochleariae. 122
Cort. rec. Aurantiorm. ibid.
Citriorum. ibid.
Euphragiae. ibid.
Foeniculi. ibid.
Flor. Aurantiorum ſeu Naphae. ibid.
Lavendulae. ibid.
Liliorum alborum. 123
Papaveris erratici. ibid.
Roſarum. ibid.
Sambuci. ibid.
Tiliae. ibid.
Fumariae. ibid.
Hyſſopi. ibid.
Hyſterica v. Tinctura. 140
Majoranae nobilis. 123
Matricariae. ibid.
Meliſſae. ibid.
Magiſtralis v. Spiritus. 132
Menthae. 123

Aqua

Digitized by Google

Digitized by Google

Aqua Petroſelini. 123
Plantaginis. ibid.
Prophylactica v. Acetum. 136
Pulegii. 123
Quercetani v. Spiritus. 127
Rad. Graminis. 124
Roriſmarini. 123
Rutae. ibid.
Sabinae. ibid.
Salviae. ibid.
Theriacalis v. Tinctura. 138
Vitae Matthioli v. Spiritus. 128
Balſami Unctuoſi. 110
Arcaei. ibid.
Lucatellae. ibid.
Balſamus ex Oleis Stillatitiis. 135
Antapoplecticus. ibid.
ſeu Spiritus Embryonis. 131
Sulphuris v. Sulphur. 152
Butyrum Antimonii. 164
Caro Cydoniorum. 78
Cerata. 120
e Cumino. ibid.
Defenſivum. 121
Stomachicum. ibid.
Chalybis Praeparatio. 156
Cholagogum Sylvii v. Electuar. 63
Cinnabaris Antimonii. 164
Clyſma. 96
Condita. 78
Rad. Acori. ibid.
Enulae Campanae. ibid.
Satyrii. ibid.
Zingiberis. ibid.
Cort. Aurantiorum. ibid.
Citriorum. ibid.

Conditi Fruct. Berberis. 78
Cydoniorum Caro & Miva. ibid.
Nuces Juglandis. ibid.
Moſchatae. ibid.
Confectio Alkermes. 68
ſine ambra. ibid.
corroborans. ibid.
Hamech. 65
Conſervae. 78
Flor. Anthos. ibid.
Calendulae. ibid.
Roſarum pallidarum. 79
rubrarum. ibid.
Violarum. ibid.
Herb. Abſynthii. ibid.
Hederae Terreſtris. 78
Meliſſae. 79
Menthae. ibid.
Salviae. ibid.
Corallorum Praeparatio. 45
Cornu Cervi praeparata. 145
Praeparatio. ibid.
Spagyrica. ibid.
Sal Volatile. ibid.
Uſtum. 146
Cremor Tartari. 144
Crocus Martis aperiens. 157
Metallorum. 162
Infuſio. 163
Cryſtalli Tartari. 144
Cupri Praeparata. v. Venus. ibid.
Decoctum emolliens & Carminans Clyſteris. 96
Diacatholicum v. Electuar. 63
Diagrydium. 44
Diamorum. v. Mel. 93
Diaphaenicum. 64
Diaſcordium. 69

Lau

Digitized by Google

Eau des Carmes ſeu Aqua Meliſſae Magiſtralis. 138
Eboris Praeparatio. 145
Elaterium. 61
***Electuaria*, *Antidota & Opiata*.** 68
Confectio Alkermes. ibid.
ſine ambra ibid.
Corroborans. ibid.
Diaſcordium Fracaſtorii. 69
incompletum. ibid.
Sylvii. 70
Mithridatium Damocratis. 71
Philonium Meſues. 73
Requies Nicolai. 74
Theriaca Andromachi. 75
Diateſſaron. 77
***Solutiva*.** 63
Cholagogum Sylvii. ibid.
Confectio Hamech. 65
Diacatholicum. 63
Diaphaenicum. 64
Hiera Picra Galeni. 66
Hydragogum Sylvii. ibid.
Lenitivum. ibid.
Succi Roſarum. 67
***Elixiria*.** 141
Proprietatis ſine acido. ibid.
cum acido. ibid.
Salutis. ibid.
***Emplaſtra*.** 111
Defenſivum rubrum. ibid.
Diachylon cum gummi. ibid.
Diapalmae. ibid.
Diapompholygos. 113
Diaſulphuris Rulandi. 112
e Baccis Lauri. 113
Gratia Dei. 114

Digitized by Google

Emplaſtrum Griſeum ſeu Lapidis Calaminaris. 114
e Labdano. 115
Meliloti. 116
Minii. 117
Mucaginum. ibid.
Oxycroceum. ibid.
Ranarum ſine Mercurio. 118
cum Mercurio. 119
e Spermate Ceti. ibid.
Stichticum Paracelſi. ibid.
Veſicatorium. 120
Ens Veneris. 151
Extracta. 61
Catholicum. 57
Elaterii 61
Rhei. 62
Rad. Helenii. ibid.
Ferri Praeparata vide Martis. ibid.
Flores Benzoin. 143
Salis Ammoniaci Martiales. 158
Sulphuris. 152
Hiera Picra Galeni. 66
Hydragogum Sylvii. ibid.
Jalappae Reſina. 142
Tinctura. 138
Infuſio Croci Metallorum. 163
Vitri Antimonii. 162
Julapium Roſaceum. 83
Lapidis Calaminaris Praeparatio. 155
Lapis Infernalis. ibid.
Prunellae. 147
Laudanum v. Pilul. 60
liquidum Sydenhami. 139
Lenitivum. 66
Liquor Myrrhae. 143
Nitri fixi. 147
Plumbi. 156

Digitized by Google

Digitized by Google

Liquor Tartari. 143
Loch ſanum & expertum. 92
Margaritarum Praeparatio. 45
Martis Praeparata 156
ſeu Chalybis praeparatio. ibid.
Crocus aperiens. 157
Flores Salis Ammoniaci. 158
Sal ſeu Vitriolum. 157
Tinctura aperiens. ibid.
Mellita. 93
Chelidonii. ibid.
Diamorum Nicolai. ibid.
Mercurialis. ibid.
Roſarum rubrarum. ibid.
Oxymel Scilliticum. 94
Simplex. ibid.
Mercurii Praeparata. 159
Aethiops mineralis. 161
Praecipitatus albus. 159
ruber. ibid.
Sublimatus corroſivus. ibid.
dulcis. 160
Turbith. minerale. ibid.
Mithridatium v. Electuar. 71
Miva Cydoniorum. 78
Nitri Praeparata. 147
Antimoniat. 163
Sal fixum. 147
Liquor. ibid.
Polychreſton. 148
Prunellae. 147
Spiritus cum Bolo. 148
dulcis. 149
Glauberi. 148
Oculorum Cancri Praeparatio. 45

Olea

Olea per Deliquium. 143
ſeu liquor Myrrhae. ibid.
Nitri fixi. 147
Plumbi. 156
Tartari. 153
per Deſtillationem. 133
Bacearum Juniperi. ibid.
Caryophyllorum. ibid.
Caſſiae ligneae. ibid.
Cinamomi. ibid.
Cort. Aurantiorum. 133
Citriorum. 134
Hyſſopi. ibid.
Laterum ſeu Philoſophicum. 135
Ligni Rhodii. 134
Saſſafras. ibid.
Macis. ibid.
Majoranae. ibid.
Menthae. ibid.
Nucis Myriſticae. ibid.
Origani cretici. ibid.
Pulegii. ibid.
Roriſmarini. ibid.
Sabinae. ibid.
Sem. Anethi. ibid.
Aniſi. ibid.
Carui. ibid.
Spicae. ibid.
Succini. 153
Sulphuris. 152
Tanaceti. 134
Terebinthinae. ibid.
Vitrioli ſeu Spiritus. 150
per Expreſſionem. 97
Amygdalarum amararum. ibid.
dulcium. ibid.

Lau-

Digitized by Google

Digitized by Google

Oleum Laurinum. 97
Macis. ibid.
Nucis Moſchatae. ibid.
Olivarum Maturarum. ibid.
Palmae. ibid.
Sem. Hyoſciami. ibid.
Lini. ibid.
Nigellae. ibid.
Papaveris. ibid.
per Infuſionem & Decoctionem. 98
Abſynthii. ibid.
Anethinum. ibid.
Capparum. ibid.
Caſtorei. 99
Chamaemelinum. 98
Hyperici. ibid.
Irinum. 100
Lumbricorum terreſtrium. ibid.
Mucaginum. ibid.
Nardinum. 101
Nepctae. 98
Roſaceum. ibid.
Rutaceum. ibid.
Scorpionum. 101
Solani. 98
Trifolii odorati. ibid.
Violaceum. ibid.
Oxymel Scilliticum. 94
Simplex. ibid.
Opiata v. Electuar. 68
Paſta Veſicatoria. 120
Philonium v. Electuar. 73
Pilulae Narcoticae. 60
de Cynogloſſâ. ibid.
ſine Croco & Caſtoreo. ib.
Laudani Cydoniati. ibid.

Pilu-

Pilulae Laudani Opiati. 61
Puri. ibid.
e Styrace. ibid.
Purgantes. 57
Aloës Roſatae. ibid.
Aureae. ibid.
Catholicae. ibid.
Cochiae. 58
Faetidae. ibid.
Maſtichinae. 59
Nitri Alex Tralliani. ibid.
Peſtilentiales communes. 60
Plumbi Praeparata. 156
Oleum ſeu liquor. ibid.
ſeu Saturni Saccharum. ibid.
Uſtio. ibid.
Poterii Antihecticum. 164
Praeparatio Chalybis. 156
Corallorum. 45
Cornu Cervi. 145
Spagyrica. ibid.
Eboris. ibid.
Elaterii. 61
Lapidis Calaminaris. 155
Margaritarum. 45
Oculorum Cancri. ibid.
Scammonii. 44
Tutiae. 155
Vitrioli. 149
Pulveres Aromatici. 45
Corallorum. ibid.
Margaritar. ibid.
Oculorum Cancri. ibid.
Aromaticus Roſaceus. ibid.
e Chelis Cancrorum. 46
Comitiſſae Kent. ibid.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Pulvis Diagalangae. 47
Diaireos Simplex. ibid.
Diarrhodon. 48
Diatragacanthi frigidus. 49
Marchionis. ibid.
Purgantes. 44
Diagrydii ſeu Scammonii praep. ibid.
Diaſenae. ibid.
Hierae Simplicis Galeni. 45
Regulus Antimonii Martialis. 162
Requies Nicolai. 74
Reſina Jalappae. 142
Rob. 79
Acaciae vulgaris ſeu Prunor. Sylveſtr. ibid.
Berberorum. ibid.
Juniperinum. 80
Ribeſiorum. 79
Sambuci. ibid.
Saccharum Althaeae. 56
Perlatum. 55
Saturni. 156
Sal Nitri fixum. 147
Polychreſton. 148
ſeu Lapis Prunellae. 147
Tartari Vitriolatus. 150
ſeu Vitriolum Martis. 157
Volatile Cornu Cervi. 145
Oleoſum Aromaticum. 146
Succini. 153
Sales per Decoctionem & Cryſtalliſation. 144
Tartari Cremor. ibid.
Cryſtalli. ibid.
per Incinerationem. 143
Abſynthii. ibid.
Cardui benedicti. ibid.
Fabarum. ibid.

Sal

Digitized by Google

Sal Geniſtae. 143
Sabinae. ibid.
Salis Ammoniaci praeparata. 146
Flores Martiales. 158
Spiritus. 146
Sal Volatile Oleoſum. ibid.
Marini praeparata. 149
Spiritus cum Bolo. ibid.
dulcis. ibid.
Glauberi. ibid.
Scammonii Praeparatio. 44
Spiritus Compoſiti. 126
ſeu Aqua Antinephritica. ibid.
Antiparalytica. ibid.
Antiſcorbuticus. 129
Carminativus Sylvii. ibid.
Ceraſorum nigrorum. 130
ſeu Balſamus Embryonis. 131
Matricalis Burrhi. 132
ſeu Aqua Meliſſae, *Gallis Eau des Carmes.* ib.
Pectoralis Dekkers. ibid.
ſeu aqua Quercetani ad Gonorrhaeam. 127
Vitae Matthioli. 128
Spiritus Simplices. 124
Vini Rectificatus. ibid.
Alcohol. ibid.
Rad. Angelicae. ibid.
Cort. Aurantiorum. 125
Citriorum. ibid.
Herb. Cochleariae. ibid.
Menthae. ibid.
Flor. Lavendulae. ibid.
Liliorum convallium. ibid.
Nitri v. Nitrum. 147
Salis v. Sal. Marinus. 149
Ammoniaci v. Sal Ammon. 146

Spiri-

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Spiritus Sulphuris v. Sulphur. 152
Vitrioli v. Vitriolum. 150
Succi Roſarum v. Electuar. 67
Succini praeparata. 153
Sal Volatile. ibid.
Oleum. ibid.
Tinctura. 154
Sulphuris Praeparata. 152
Balſamus Aniſatus. ibid.
Juniperinus. ibid.
Linatus. 153
Rulandi. ibid.
Succinatus. 152
Terebinthinatus. ibid.
Flores. ibid.
Spiritus ſeu Oleum. ibid.
Suppoſitorium. 62
Syrupi Compoſiti. 83
Althaeae Fernelii. ibid.
Artemiſiae. 84
Capillorum Veneris. 85
Cichorei cum Rhabarbaro. ibid.
Diacodion. 86
Fumariae. 87
Hyſſopi Zwelferi. ibid.
Jujubinus. 88
Menthae. 89
Myrtinus. ibid.
Quinque Radicum. 90
Roſarum ſolutivus cum Sena. ibid.
Stoechadis. ibid.
Symphyti majoris. 91
Simplices. 81
Cardui benedicti. ibid.
Citri. ibid.
Cydoniorum. ibid.

Digitized by Google

Syrupus Rubi Idaei. 81
Papaveris albi. ibid.
erratici. 82
Roſarum ſiccatarum. ibid.
ſolutivus. ibid.
Violaceus. ibid.
ſeu Julapium Roſaceum. 83
Tabellae. 55
ſeu ſaccharum Althaeae. 56
Perlatum. 55
e Succo Citri. 56
Tartarus Emeticus. 163
Tinctura. 138
Vitriolatus. 150
Theriaca Andromachi. 75
Diateſſaron. 77
Tincturae Compoſitae. 139
Anodyna, ſeu Laudanum liquidum Sydenhami. ibid.
Antiepileptica. ibid.
Hyſterica. 140
Simplices. 137
Alcohol Alcaliſatum. ibid.
Rad. Contrajervae. 138
Helenii. 137
Jalappae. 138
Rhabarbari. 137
Ligni Guajaci. 138
Cort. Caſſiae ligneae. 137
Cinamomi. ibid.
Kinae kinae. ibid.
Ligni Saſſafras. ibid.
Winterani. 138
Summit. Abſynthii. 137
Flor. Centaurii minoris. ibid.
Croci. ibid.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Tinctura Flor. Hyperici. 137
Lavendulae. ibid.
Gummi Benzoës. 138
Laccae. ibid.
Myrrhae. ibid.
Opii crudi. 137
Salis Tartari. 138
Caſtorei. 137
Succini v. Succinum. 154
Martis v. Martis. 157
Veneris v. Veneris. 155
Theriacalis ſimplex. 139
Trochiſci. 50
Alhandal. ibid.
Albi Rhazis ſeu Sief album. ibid.
ſine Camphora. ibid.
Alkekengi. ibid.
Bechici albi. 51
Cypheos. 52
Hedychroi. ibid.
Myrrhae. 53
Scillitici. 54
Terrae ſigillatae. ibid.
Viperini. 55
Turbith minerale. 160
Tutiae praeparatio. 155
Veneris ſeu Cupri praeparata. 155
Ens. 151
Tinctura. 155
Tutiae praeparatio. 155
Veſicatoria. 126
Vini Spiritus rectificatus. 124
Alcohol. ibid.
Alcaliſatum. 137
Vitrioli praeparata. 149
Calcinatio. ibid.

Vitrioli Spiritus & Oleum. 150
Ens Veneris. 151
Martis. 157
Tartarus. 150
Vitrum Antimonii. 161
Ejuſdem Infuſio. 162
Unguenta. 102
AEgyptiacum. ibid.
Album camphoratum. ibid.
Althaeae ſimplex. ibid.
Compoſitum. ibid.
Arthanitae. 103
Aureum. 104
Baſilicon. ibid.
Calcis. 105
Diapompholygos. ibid.
Enulatum cum Mercurio 106
ſine Mercurio & Terebinthina. ibid.
Martiatum. ibid.
Nervinum. 108
Nutritum. ibid.
dictum ſine corpore ibid.
Oculare. ibid.
Populeum. 109
Roſaceum. ibid.

FINIS.

ERRATA.

Pag. 86. *lin.* 20. *lege* Ɍ. Capit. Papav. albi ſine ſeminib. unc. tres.
104. --- 21. --- Ɍ. Maſtiches.
121. --- 4. --- Cerae flavae ana unc. quatuor.
139. --- 21. --- Salviae ana unc. unam.

Digitized by Google

ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
ibid.
109
ibid.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

/2:12:–

Digitized by Google

Digitized by Google

/2:12:–

Digitized by Google

Digitized by Google

/2:12:-

Digitized by Google

Digitized by Google